

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره سیاستها و مقررات ارزی

«مجموعه مقررات ارزی»

بخش چهارم:

«تسهیلات ارزی»

«بِسْمِ تَعَالَى»

تسهیلات ارزی :

از ابتدای سال ۱۳۸۱، مقررات مربوط به اعطای تسهیلات ارزی، استفاده از منابع تسهیلاتی کوتاه مدت بانک توسعه اسلامی، بانک جهانی، استفاده از منابع خارجی «فاینانس»، ریفاینانس، ضمانتنامه های ارزی و سایر تسهیلات ارزی تابع این دستورالعمل می باشد. این بخش شامل مقررات ارزی حاکم بر چگونگی اعطا و استفاده از تسهیلات ارزی به صورتهای زیر می باشد:

الف) اعطای تسهیلات ارزی :

۱- تسهیلات بابت واردات (کالا - خدمات) از محل منابع بانکها.

۲- آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا - خدمات).

۳- آئین نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین المللی).

ب) اعطای تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی.

۱- تسهیلات برای واردات (کالا - خدمات).

۲- تسهیلات برای صادرات (کالا - خدمات).

ج) گشایش اعتبارات اسنادی با استفاده از تسهیلات اعتباری خارجی (Finance).

د) نحوه دریافت هم ارز ریالی اعتبارات اسنادی ریفاینانس (Re-finance)

هـ) استفاده از تسهیلات کوتاه مدت از محل منابع بانک توسعه اسلامی «IDB»

و) استفاده از تسهیلات بانک جهانی «W.B»

ز) ضمانتنامه های ارزی.

ح) استفاده از تسهیلات بانک توسعه و تجارت اکو (ECO).

ط) سایر.

شماره: ۶۰/۱۰۱۲

تاریخ: ۱۳۹۰/۴/۱۲

تاریخ: ۸۳/۹/۱۰

الف - اعطای تسهیلات ارزی :

۱- تسهیلات بابت واردات (کالا - خدمات) از محل منابع بانکها.

۲- آئین نامه تأمین مالی صادرات (کالا - خدمات).

نحوه پرداخت تسهیلات ارزی به صادرکنندگان و تولیدکنندگان و واردکنندگان توسط شبکه بانکی کشور بابت واردات و صادرات کالا و کالا - خدمات تابع ضوابط و مقررات مندرج در این بخش می باشد.

تأکید می گردد، تسهیلات بابت واردات کالا و خدمات بایستی صرفاً از محل منابع ارزی بانکها و تسهیلات بابت صادرات کالا و خدمات در چارچوب آئین نامه تأمین مالی صادرات اعطاشود.

۱- نحوه اعطای تسهیلات ارزی بابت واردات (کالا- خدمات)

بمنظور کمک به توسعه اقتصادی، گسترش صادرات و ایجاد اشتغال، بانکهای کشور می‌توانند جمعاً تامیزان معادل یک میلیارد دلار تسهیلات ارزی در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون ربا، با شرایط زیر در اختیار صادرکنندگان (اعم از صادرات کالا و خدمات) و تولیدکنندگان واجد شرایط قرار دهند.

شرایط:

۱- نوع تسهیلات:

- (۱-۱) یک ساله: برای خرید مواد اولیه و مصرفی
تبصره: نوع تسهیلات در خصوص هزینه‌های مربوط به صدور خدمات وفق آیین نامه تامین مالی صادرات کالا و خدمات تعیین می‌شود.
- (۱-۲) چهار ساله: برای خرید ماشین‌آلات تولیدی و خدمات مربوطه یا تکمیل طرحهای نیمه تمام و هزینه‌های مربوط به صدور خدمات.

۲- سقف کلی تسهیلات (برای کلیه بانکها):

سقف کلی تسهیلات قابل اعطاء برای کلیه بانکها تا معادل یک میلیارد دلار می‌باشد. بانکها می‌توانند ۶۰ درصد مبلغ مذکور را برای تسهیلات یک ساله و ۴۰ درصد آن را برای تسهیلات چهار ساله تخصیص دهند. سقف کلی تسهیلات براساس گزارشهای دریافت شده از بانکهای ارائه دهنده تسهیلات توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نگهداری خواهد شد.

تبصره ۱: بانکها مکلفند آمار تسهیلات تصویبی و پرداختی را ماهانه به اداره آمار و تعهدات ارزی ارسال نمایند.

۳- سقف فردی تسهیلات (برای هر متقاضی):

براساس تشخیص بانک تسهیلات دهنده با استناد ارزیابی خود از متقاضی و طرح مورد نظر و حداکثر تا سقف پنج میلیون دلار برای اشخاص حقیقی و بیست میلیون دلار برای هر شخص حقوقی اعم از خصوصی و دولتی مشروط بر اینکه تسهیلات اعطایی از ۵٪ سرمایه بانک تجاوز ننماید، بلامانع است. اعطای تسهیلات بیش از این مبلغ پس از تایید بانک مرکزی عملی خواهد بود.

تبصره ۱: بانکها در هر مورد ضوابط و مقررات و دستورالعملهای صادره توسط ادارات و واحدهای ذیربط این بانک را در زمینه اعطای تسهیلات و وضعیت اعتباری متقاضی و سقف تسهیلات اعتباری مورد لحاظ قرار خواهند داد.

تبصره ۲: اعطای تسهیلات ارزی به شرکتها و مؤسسات دولتی منوط به اخذ مجوز موضوع ماده ۲۲ قانون عملیات بانکی بدون ربا از اداره اعتبارات این بانک می‌باشد.

تبصره ۳: اعطای تسهیلات ارزی به اشخاص حقوقی در قالب اعتبار خریدار حداکثر تا سقف سی میلیون دلار بلامانع است.

۴- محل تأمین و اعطاء تسهیلات:

۴-۱) سپرده‌های ارزی مشتریان نزد بانکها.

۴-۲) ذخایر ارزی بانکها.

۴-۳) امکانات شعب خارج از کشور و کارگزاران بانکها.

تبصره: این تسهیلات از محل منابع یادشده قابل پرداخت خواهد بود. بانکها با توجه به گردش نقدینگی خود مبلغ و شرایط بازپرداخت تسهیلات اعطایی را تنظیم خواهند نمود. در صورت عدم انطباق دریافته‌ها و پرداختهای ارزی در کوتاه مدت، دریافت وام ارزی از بانک مرکزی بانرخیهای بین‌المللی (LIBOR) میسر خواهد بود.

۵- واجدین شرایط استفاده از تسهیلات:

۵-۱) صادرکنندگان کالاهای غیرنفتی، خدمات و تولیدکنندگان.

۵-۲) مجریان طرحهای خودگردان با اولویت طرحهای نیمه تمام (به جز طرحهای نیمه تمامی که به تأیید اداره تأمین اعتبارات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از تسهیلات فاینانس برای انجام همان قسمت طرح استفاده می‌کنند).

۶- کارمزد تعهد (Commitment Fee):

تا ۲۰ درصد در سال بر اساس مانده استفاده نشده تسهیلات از روز تصویب تسهیلات تا روز استفاده از تسهیلات.

۷- نرخ سود تسهیلات:

۷-۱) نرخ سود مورد انتظار تسهیلات به تشخیص بانک عامل با توجه به نوع ارز و وضعیت اعتباری متقاضی تعیین می‌گردد.

تبصره: نرخ سود تسهیلات صادراتی بر اساس مفاد آیین نامه تأمین مالی صادرات محاسبه می‌گردد.

۷-۲) نرخ خسارت تاخیر تأدیه نیز با توجه به شرایط قرارداد و نوع ارز توسط بانک عامل تعیین و بصورت شرط ضمن عقد در قرارداد، درج و به تأیید و امضای متقاضی خواهد رسید.

۸- دوره استفاده از تسهیلات:

- ۸-۱) تا شش ماه از تاریخ گشایش اعتبار اسنادی برای خرید مواد اولیه و مصرفی.
۸-۲) تا دو سال از تاریخ گشایش اعتبار اسنادی برای ورود ماشین آلات و اجرای طرحها.
۸-۳) جهت صدور خدمات بر اساس آیین نامه تامین مالی صادرات کالا و خدمات
- تبصره:** در صورت سپری شدن دوره استفاده قبل از استفاده کامل از تسهیلات، تمدید دوره مذکور به تشخیص بانک با توجه به مقررات جاری بلامانع است.

۹- دوره تنفس:

حداکثر شش ماه پس از استفاده کامل از تسهیلات، یا پایان دوره استفاده از تسهیلات (هر کدام که جلوتر باشد) خواهد بود.

۱۰- دوره بازپرداخت تسهیلات:

- ۱۰-۱) شش ماه پس از پایان دوره تنفس در یک قسط برای خرید مواد اولیه و مصرفی.
۱۰-۲) حداکثر در هشت قسط مساوی و متوالی شش ماهه که اولین قسط آن پس از انقضای دوره تنفس برای ورود ماشین آلات و اجرای طرحها و صدور خدمات و بنابه تشخیص بانک خواهد بود.
- تبصره:** دوره استفاده از تسهیلات جزء دوره بازپرداخت محسوب نمی گردد.

۱۱- انعقاد قرارداد و دریافت وثایق:

قراردادهای اعطای تسهیلات به ارزش منعقد می گردند و استفاده کنندگان از تسهیلات متعهد به بازپرداخت عین ارزش در سررسیدهای مربوطه خواهند بود. تبدیل به ریال تسهیلات اعطایی امکان پذیر نبوده و وثیقه، متناسب با کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود و هزینه های ارزی مربوطه توسط بانک اعطاء کننده تسهیلات دریافت خواهد شد.

۱۲- ارزیابی و تصمیم‌گیری:

براساس درخواست متقاضی، ارائه طرح توجیهی و بررسی و تشخیص بانک عامل.

۱۳- موارد مصرف تسهیلات:

از طریق گشایش اعتباراسنادی و یا حواله در وجه ذینفع.

تبصره ۱: بابت گشایش اعتباراسنادی نیازی به پرداخت پیش‌پرداخت ریالی توسط متقاضی نبوده و در این مورد آن بانک بنا به تشخیص و مسئولیت خود و با توجه به شرایط و اعتبار متقاضی تسهیلات، تصمیمات لازم را اخذ خواهد نمود.

تبصره ۲: انجام هرگونه تغییر و یا اصلاح در شرایط اعتباراسنادی مربوطه، تابع دستورالعمل‌های کلی مربوط به گشایش، اصلاح و تغییرات اعتباراسنادی خواهد بود.

تبصره ۳: واردات کالا با کسب مجوزهای قانونی و طی مراحل ثبت سفارش در وزارت صنعت، معدن و تجارت و رعایت سایر ضوابط و مقررات مربوط تا معادل پانصد هزار دلار آمریکا با تشخیص و صلاحدید بانک عامل از طریق حواله در وجه ذینفع بلامانع است.

۱۴- نحوه ثبت و ارسال آمار:

واردات از محل تسهیلات اعطایی از نظر نحوه ثبت و ارسال آمار، واردات از محل ارز حاصل از صادرات تلقی شده و آمار مربوطه بر این اساس به بانک مرکزی گزارش می‌شود. کدهای مربوطه توسط واحدهای ذیربط اعلام خواهند شد.

شماره: ۶۰/۱۱۶۷

تاریخ: ۸۳/۹/۱۰

۲- آئین نامه تامین مالی صادرات (کالا و خدمات)
مصوب ۱۳۸۳/۷/۴ شورای پول و اعتبار

بمنظور توسعه صادرات جمهوری اسلامی ایران و افزایش توان رقابت صادرکنندگان کالاها و خدمات قابل صدور ایرانی در سایر کشورها، بانکها می توانند با استفاده از منابع ارزی خود، "حساب ذخیره ارزی" *، تسهیلات دریافتی از سایر بانکها و موسسات خارجی و سایر منابع ارزی نسبت به اعطای تسهیلات در چارچوب این آئین نامه بصورت انفرادی یا سندیکایی اقدام نمایند.

۱- تعاریف:

خریدار:

واردکننده کالاها و خدمات از ایران در سایر کشورها.

فروشنده:

صادرکننده کالاها و خدمات از ایران به سایر کشورها.

بانک داخلی:

هر بانک تجاری یا تخصصی یا هر موسسه اعتباری غیربانکی مجاز از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

بانک خارجی:

بانک فعال در عملیات بانکی بین المللی در سایر کشورها.

بانک مرکزی:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

---

* استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در چارچوب این آئین نامه منوط به رعایت مقررات و دستورالعملهای مربوط به نحوه استفاده از حساب ذخیره ارزی که از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به آن بانک ابلاغ گردیده و رعایت سایر مقررات مربوطه می باشد.

شماره: ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ: ۸۶/۴/۱۸

صندوق:

صندوق ضمانت صادرات ایران.

ضامن:

صندوق ضمانت صادرات ایران یا هر موسسه بین المللی بیمه ای یا بانکی معتبر که منفرداً یا مشترکاً بازپرداخت تسهیلات در سررسید را ضمانت می نماید.

قرارداد تجاری:

قرارداد فروش کالاها و خدمات صادراتی منعقد شده بین فروشنده و خریدار یا پروفورم صادره توسط فروشنده و مورد قبول خریدار .

قرارداد تسهیلات:

قرارداد اعطای تسهیلات منعقد شده بین بانک داخلی (تسهیلات دهنده) از یکسو و بانک/خریدار خارجی یا فروشنده ایرانی (گیرنده تسهیلات) ازسوی دیگر.

اعتبار اسنادی:

اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت گشایش شده توسط بانک خارجی به نفع فروشنده در چارچوب آخرین مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی (UCP600)

اعتبار خریدار (Buyer's Credit):

تسهیلاتی که بموجب قرارداد تسهیلات (درارتباط با صادرات کالا/خدمات) از طریق بانک داخلی (تسهیلات دهنده) در اختیار بانک /خریدار خارجی (گیرنده تسهیلات) قرار می گیرد.

اعتبار فروشنده (Supplier's Credit):

تسهیلاتی که بموجب قرارداد تسهیلات (درارتباط با صادرات کالا/خدمات) در اختیار فروشنده قرار می گیرد.

شماره : ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ : ۸۶/۴/۱۸

ضمانت بازپرداخت :

ضمانت نامه صادره توسط ضامن ، گشایش اعتبار اسنادی مدت دار توسط بانکهای معتبر یا تایید اعتبارات مدت دار توسط بانکهای معتبر برای تضمین بازپرداخت اصل تسهیلات، سود و سایر هزینه های متعلقه.

تسهیلات کوتاه مدت :

تسهیلاتی که حداکثر ظرف مدت دو سال از تاریخ اعطای آن بازپرداخت می شود.

تسهیلات میان مدت:

تسهیلاتی که حداکثر ظرف مدت ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت، تسویه می شود.

نقطه شروع دوره بازپرداخت :

در رابطه با صدور کالاهای سرمایه ای، تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی تاریخ موردنظر برای شروع دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی باتوجه به نوع صادرات و شرایط قرارداد تسهیلات و مسئولیتهای صادرکننده به تشخیص بانک اعطا کننده تسهیلات باتوجه به یکی از گزینه های ذیل تعیین می شود:

- ۱- تاریخ حمل یا معامله اسناد درمورد تحویل یکباره کالا.
  - ۲- تاریخ حمل عمده (تاریخ حملی که با انجام آن حداقل ۹۰ درصد ارزش کالاها و خدمات صادراتی تحویل می شوند).
  - ۳- تاریخ راه اندازی پروژه یا تحویل موقت آن به کارفرما درمورد اجرای پروژه ها و خدمات فنی و مهندسی یا ۳۶ ماه پس از اولین برداشت ازمحل تسهیلات، (هرکدام که زودتر واقع گردد).
- ضمناً مبدا تعیین شروع دوره بازپرداخت برای تسهیلات کوتاه مدت، تاریخ معامله هر سری اسناد حمل می باشد.

شماره: ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ: ۸۶/۴/۱۸

۲- ضوابط اعطای تسهیلات صادراتی:

۱-۲- بانکهای داخلی می توانند به تشخیص و مسئولیت خود به هر گیرنده تسهیلات (بانک / خریدار خارجی و یا فروشنده) مورد قبول خود، تحت قرارداد عمومی و یا قرارداد موردی تامین مالی صادرات به صورت اعتبار خریدار و یا اعتبار فروشنده بصورت انفرادی یا سندیکایی با رعایت سقفهای مجاز تسهیلات اعطا نمایند.

تبصره ۱: بانکهای داخلی می توانند برای تامین مالی بخش ایرانی پروژه های چند ملیتی در سایر کشورها با بانکهای خارجی تسهیلات دهنده در آن پروژه ها مشارکت/هماهنگی و به صورت مستقل و یا سندیکایی تسهیلات اعطا نمایند.

۲-۲- اعطای تسهیلات درمقابل پوشش کافی از جمله ضمانت قابل قبول بانک داخلی برای تضمین بازپرداخت تسهیلات و جبران خسارت، امکان پذیر است.

تبصره ۱- صندوق ضمانت صادرات ایران فهرست کشورهای مورد نظر خود برای صدور ضمانت نامه تامین مالی صادرات و اصلاحات بعدی آن را به بانک مرکزی ج.ا.و سیستم بانکی کشور اعلام می نماید.

تبصره ۲- چنانچه ضمانت بازپرداخت توسط ضامن، کل مبلغ تسهیلات اعطایی را پوشش ندهد بانک داخلی می تواند تضمین اضافی متناسب با مبلغ تسهیلات بدون پوشش مطالبه و یا خود با دریافت هزینه ریسک مناسب برای مبلغ تسهیلات بدون پوشش قبول ریسک نماید.

۳-۲- اعطای تسهیلات موکول به دریافت اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت برای پرداخت مبلغ مندرج در قرارداد تجاری به فروشنده می باشد.

تبصره ۳: اعطای تسهیلات خارج از چارچوب اعتبار اسنادی با تشخیص و تقاضای بانک داخلی و موافقت بانک مرکزی امکان پذیر است.

۴-۲- اعطای تسهیلات موکول به رعایت ضوابط اعتباری و مقررات داخلی بانک تسهیلات دهنده می باشد.

شماره : ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ : ۸۶/۴/۱۸

۵-۲- تسهیلات موردنظر صرفاً برای صادرات به کشورهای اعطا خواهد شد که فاقد تعهدات معوق سامان نیافته به جمهوری اسلامی ایران باشند. نام این کشورها توسط بانک مرکزی اعلام می شود.

تبصره ۱- در صورت تضمین بازپرداخت توسط بانک یا موسسه معتبر بین المللی و یا گشایش اعتبار اسنادی مدت دار غیر قابل برگشت توسط اینگونه بانکها ، اعطای تسهیلات به متقاضیان آن کشورها با تشخیص بانک عامل بلامانع می باشد.

تبصره ۲- چنانچه صندوق ضمانت صادرات ایران بازپرداخت تسهیلات به اینگونه کشورها را تضمین نماید ، اعطای تسهیلات پس از اخذ مجوز بانک مرکزی مجاز می باشد.

۶-۲- تسهیلات موردنظر برای صادرات کالاها و خدماتی قابل اعطا است که حداقل ۶۰ درصد ارزش آن کالاها ساخت ایران و یا ۶۰ درصد ارزش آن خدمات توسط صادرکنندگان ایرانی قابل ارائه باشند . تشخیص این امر در مورد کالا برعهده دستگاه ذیربط و در خصوص خدمات فنی و مهندسی برعهده کمیته موضوع ماده ۱۹ آئین نامه مقررات حمایتی دولت برای صادرات خدمات فنی و مهندسی می باشد.

۷-۲- بمنظور تامین سرمایه موردنیاز به ارز در تولید یا تامین کالاهای صادراتی یا ملزومات موردنیاز پروژه های فنی و مهندسی، بانکها مجازند نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی قبل از حمل کالا و یا ارایه خدمات (در سقف نیاز ارزی) ، به تولیدکننده یا صادرکننده اقدام نمایند.

۳- مراحل اجرایی اعطای تسهیلات :

۳-۱- بررسی امکان اعطای تسهیلات:

۳-۱-۱- درخواست تامین مالی از بانک داخلی:

تقاضای استفاده از تسهیلات صادراتی با ذکر مبلغ و مشخصات قرارداد تجاری از سوی متقاضی به بانک داخلی ارائه می گردد.

۳-۱-۲- پس از دریافت گواهی اولیه ضامن برای تضمین تسهیلات و اطمینان از گشایش اعتبارات اسنادی و یا تعیین و توافق سایر روشهای پرداخت (با رعایت تبصره ذیل

شماره: ۶۰/۱۰۱۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۵/۷

- بند ۲-۳، بانک تسهیلات دهنده ضمن بررسی مدارک و انجام مذاکرات و پیش بینی منابع لازم، موافقت مشروط خود را به متقاضی اعلام می نماید.
- ۳-۱-۳- امضای قرارداد تسهیلات و نافذ شدن آن:
- پس از توافق طرفین در مورد کلیه جنبه های مالی، حقوقی، اجرایی و ضمانتی، قرارداد تسهیلات امضاء و بین طرفین مبادله می شود. با محقق شدن پیش شرطهای مورد نظر، بانک تسهیلات دهنده موثر شدن قرارداد و موافقت قطعی خود با اعطای تسهیلات را به گیرنده تسهیلات اعلام می نماید.
- ۳-۲- شرایط انعقاد قرارداد تسهیلات: قرارداد تسهیلات باید حاوی جزئیات مالی، حقوقی و اجرایی مورد نظر بانک داخلی از جمله نکات زیر باشد:
- ۱- مشخصات اعطاکننده و گیرنده تسهیلات
  - ۲- مشخصات فروشنده و خریدار - طرفهای قرارداد تجاری
  - ۳- مشخصات کالاها و خدمات موضوع قرارداد تجاری
  - ۴- مبلغ و نوع ارز قرارداد
- ۵- تعیین نرخ سود تسهیلات اعطایی (شامل هزینه منابع و سود بانک تسهیلات دهنده) با مشخص نمودن نرخ پایه برای محاسبه سود (نرخ ثابت یا شناور) و مبنا و حاشیه سود در مورد نرخ شناور.
- تبصره ۵:** نرخ سود تسهیلات ارزی صادراتی جهت طرحهایی که دارای پوشش صندوق ضمانت صادرات می باشند، یک درصد کمتر در نظر گرفته می شود.
- ۶- تعیین نحوه محاسبه و پرداخت سود تسهیلات و سررسیدهای آن در دوره برداشت و بازپرداخت.
- تبصره ۵:** سود تسهیلات و سایر هزینه های مربوط به دوره برداشت در همان دوره و اصل اقساط به همراه سود متعلقه آن در دوره بازپرداخت توسط گیرنده تسهیلات پرداخت می شود.
- ۷- تعیین نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت.
  - ۸- تعیین نرخ هزینه مدیریت و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت.
  - ۹- تعیین وجه التزام پرداخت خسارت تاخیر تادیه و نحوه محاسبه و پرداخت آن.
  - ۱۰- تعیین مشخصات حسابهای مربوط جهت وصول اصل، سود و سایر مبالغ قابل پرداخت تحت قرارداد تسهیلات.

شماره : ۶۰/۱۰۲۲

تاریخ : ۸۶/۴/۱۸

۱۱- شرایط نافذ شدن قرارداد تسهیلات : پس از احراز شرایط تعیین شده از سوی بانک تسهیلات دهنده از جمله ضمانت بازپرداخت و تعیین روش پرداخت قابل قبول ، موثر شدن قرارداد تسهیلات به صورت کتبی به گیرنده تسهیلات اعلام خواهد شد.

۱۲- دوره برداشت یا استفاده از تسهیلات: از تاریخ موثر شدن قرارداد تسهیلات ضروریست تاریخ دقیقی بعنوان آخرین فرجه برای برداشت تسهیلات مشخص و درج گردد . دوره مذکور با موافقت ضامن و بانک تسهیلات دهنده متناسب با اصلاح قرارداد تجاری قابل تمدید می باشد.

۱۳- شرایط پرداخت مبلغ قرارداد تجاری: در قراردادهای کوتاه مدت تا حداکثر کل مبلغ قرارداد تجاری و در قراردادهای میان مدت ۸۵ درصد مبلغ قرارداد تجاری و حق بیمه ضامن از محل تسهیلات قابل اعطا می باشد.

تیمبره :

در قراردادهای میان مدت حداقل ۱۵ درصد مبلغ قرارداد تجاری و ۱۵ درصد حق بیمه ضامن می تواند به صورت پیش پرداخت ، میان پرداخت و یا ترکیبی از این دو (در قبال اسناد حمل کالا / ارائه خدمات) تا زمان استفاده از تسهیلات توسط خریدار و از طریق بانک داخلی به فروشنده پرداخت گردد.

۱۴- در صورت موافقت بانک تسهیلات دهنده و ضامن با تمدید دوره برداشت تسهیلات، تمدید آخرین فرجه برای نقطه شروع دوره بازپرداخت نیز متناسب با مدت تمدید دوره برداشت بلامانع خواهد بود، مشروط بر اینکه پس از تمدید، کل مدت دوره قرارداد تسهیلات از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۱۵- تعداد اقساط بازپرداخت و تناوب آنها: برای تسهیلات کوتاه مدت در یک یا چند قسط حداکثر ظرف دوره بازپرداخت و برای تسهیلات میان مدت در اقساط مساوی و متوالی حداکثر ۶ ماهه، سررسید اولین قسط حداکثر ۶ ماه پس از نقطه شروع دوره بازپرداخت.

۱۶- دوره بازپرداخت تسهیلات: برای کالاهای مصرفی (تسهیلات کوتاه مدت) تا حداکثر دو سال پس از تاریخ معامله هر سری اسناد حمل و برای کالاهای سرمایه ای، اجرای طرح و صدور خدمات فنی و مهندسی (تسهیلات میان مدت) حداکثر تا ۷ سال از نقطه شروع دوره بازپرداخت به تشخیص بانک اعطا کننده تسهیلات.

۱۷- شرایط تضمین یا وثیقه تسهیلات تعیین شده برای کشور و بانک خارجی با هماهنگی ضامن.

شماره: ۶۰/۱۰۱۲
تاریخ: ۱۳۹۰/۴/۱۲

تاریخ: ۸۶/۴/۱۸

- ۱۸- موارد قصور از ناحیه گیرنده تسهیلات و پیامدهای آن (تعلیق قرارداد تسهیلات و حال شدن کل مانده تسهیلات برداشت شده) .
- ۱۹- امکان واگذاری مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات به اشخاص ثالث (یا ضامنین).
- ۲۰- مرجع رسیدگی به اختلافات احتمالی طرفین و حل و فصل آنها.
- ۲۱- قانون حاکم بر قرارداد.
- ۲۲- التزام ها و شروط ضمن عقد .
- ۲۳- پیوستهای مرتبط با امور مالی، حقوقی و اجرایی قرارداد.
- ۲۴- زبان نگارش قرارداد (حتی المقدور به زبانهای فارسی و انگلیسی).

۴- مراجعه به ضامن و مطالبه وجوه تادیه نشده:

۴-۱- اقدامات اجرایی در صورت قصور گیرنده تسهیلات:

- هرگاه گیرنده تسهیلات در ایفای تعهدات مندرج در قرارداد تسهیلات قصور نماید بانک تسهیلات دهنده باتوجه به مفاد و شرایط «موارد قصور» مذکور در قرارداد تسهیلات، همزمان اقدامات زیر را انجام خواهد داد:
- ۴-۱-۱- ارسال اخطار کتبی برای گیرنده تسهیلات طبق شرایط قرارداد.
  - ۴-۱-۲- اعلام مراتب به ضامن و بانک مرکزی همراه با اطلاعات لازم.
  - ۴-۱-۳- سایر اقدامات آتی براساس شرایط ضمانت نامه ضامن و قراردادهای ذیربط.
- ۴-۲- مطالبه وجوه تادیه نشده از ضامن:

چنانچه بانک تسهیلات دهنده ظرف مهلت مقرر در قرارداد تسهیلات موفق به وصول مطالبات خود از گیرنده تسهیلات نشود در پایان مهلت مذکور ، مبلغ مورد ضمانت و جبران هزینه های متعلقه را مطابق شرایط ضمانت نامه از ضامن مطالبه و دریافت خواهد نمود.

۴-۳- واگذاری حقوق بانک تسهیلات دهنده به ضامن:

با دریافت مبالغ مورد مطالبه بانک تسهیلات دهنده از ضامن، بانک مذکور متناسباً حقوق خود نسبت به قرارداد تسهیلات و یا هرگونه ضمانت و وثیقه مربوط به تسهیلات مورد نظر را باتوجه به شرایط ضمانت نامه به ضامن واگذار خواهد نمود.

۵- موارد پیش بینی نشده :

موارد پیش بینی نشده در این آئین نامه ، تابع ضوابط و مقررات مربوط خواهد بود.

آئین نامه تأمین مالی صادرات خدمات حمل و نقل (ترانزیت بین المللی)

به منظور حمایت از توسعه صادرات خدمات حمل و نقل و ترانزیت (کالا و مسافر) و افزایش توان رقابت فعالان این صنعت، بانکها مجازند با امضاء قرارداد تسهیلات با متقاضیانی که فعالیت ترانزیتی آنها از طریق مراجع ذیربط محرز شده است، از محل منابع ارزی خود، با رعایت شرایط ذیل نسبت به تأمین مالی فعالیت‌های مورد نظر اقدام نمایند.

الف) سقف کلی و فردی تسهیلات:

سقف کلی و فردی تسهیلات در قالب این آئین نامه بر اساس بند (۱) از قسمت (الف) بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.

ب) واجدین شرایط استفاده از تسهیلات:

- ۱- خریداران کالاهای موضوع ترانزیت از فروشندگان خارجی.
- ۲- خریداران کالاهای سرمایه‌ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل از جمله کامیون، تریلر، کشتی، هواپیما و ...
- ۳- متقاضیان تسهیلات جهت پرداخت اجاره‌ی تجهیزات لازم برای انجام فرآیند حمل و نقل.
- ۴- پیمانکاران مجری پروژه‌های عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت از قبیل ساخت و تکمیل جاده‌ها و آزادراهها (مندرج در تصویب نامه شماره ۹۹۴۰۸/ت/۴۵۰۲۱ مورخ ۱۳۸۹/۵/۶ نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه ساماندهی هماهنگی و توسعه و تشویق امر ترانزیت)، تأسیس و تجهیز پایانه‌های گمرکی ترانزیت و بازارچه‌های مرزی.

ج) انواع تسهیلات:

۱- تسهیلات کوتاه مدت:

پرداخت تسهیلات برای خرید کالاهای موضوع ترانزیت از فروشندگان خارجی و همچنین اجاره ناوگان حمل و نقل (موضوع بندهای ب-۱ و ب-۳) در قالب تسهیلات کوتاه‌مدت شش ماهه و حداکثر به میزان ۸۰ درصد مبلغ کالای خریداری شده / قرارداد خواهد بود.

۲- تسهیلات میان مدت:

پرداخت تسهیلات برای تأمین مالی خرید کالاهای سرمایه‌ای جهت تجهیز ناوگان حمل و نقل و همچنین پروژه‌های عمرانی جهت تسهیل امر ترانزیت (موضوع بندهای ب-۲ و ب-۴) در قالب تسهیلات میان مدت با دوره‌ی تأمین مالی حداکثر ۶ سال شامل دوره استفاده حداکثر ۲ سال و دوره‌های تنفس و بازپرداخت، جمعاً ۴ سال (به تشخیص بانک اعطا کننده) و حداکثر به میزان ۷۰ درصد مبلغ قرارداد و حق بیمه ضامن خواهد بود.

تبصره: در موارد خاص، تعیین دوره تأمین مالی مازاد بر ۶ سال منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی خواهد بود.

د) نرخ سود:

نرخ سود مورد انتظار تسهیلات به تشخیص بانک عامل با توجه به نوع قرارداد، نوع ارز و وضعیت اعتباری متقاضی تعیین می‌شود.

ه) هزینه تعهد:

نرخ هزینه تعهد و نحوه محاسبه و پرداخت آن برای اعتبارات میان مدت مشمول این آئین‌نامه، می‌بایست در قرارداد تسهیلات تعیین شود.

و) خسارت تأخیر تأدیه:

نرخ خسارت تأخیر تأدیه دین، حداقل به میزان ۱۲ درصد تعیین و به صورت شرط ضمن عقد در قرارداد درج و به امضای متقاضی برسد.
تبصره: هرگونه تغییر در نرخ فوق منوط به اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ز) انعقاد قرارداد و دریافت وثائق:

قرارداد اعطای تسهیلات به ارز منعقد و بازپرداخت آن در سررسید به همان ارز خواهد بود. وثائق می‌بایست متناسب با هم ارز ریالی کل مبلغ تسهیلات به اضافه سود مربوطه و سایر هزینه‌های مربوط به ریسک‌های مترتبه، بر اساس نرخ روز ارز در تاریخ تصویب تسهیلات تعیین و توسط بانک عامل دریافت شود.

ح) سایر شرایط:

برای خرید کالاهای سرمایه‌ای موضوع بندهای ب-۲ و ب-۴، مراحل ثبت سفارش در وزارت بازرگانی طی شده و شماره ۸ رقمی ثبت سفارش بر اوراق مربوط درج شود.
ورود کالاهای موضوع ترانزیت (با مالکیت داخلی و خارجی) که مقصد آن‌ها کشورهای دیگر می‌باشد، نیازی به ثبت سفارش ندارند.
پس از امضاء قرارداد توسط خریدار، پرداخت تسهیلات در قالب افتتاح اعتبار اسنادی یا سایر روش‌های پرداخت وفق بخش اول مجموعه مقررات ارزی انجام خواهد پذیرفت.
گشایش اعتبارات اسنادی، تمدید سررسید (با رعایت سقف دوره استفاده)، انجام اصلاحات و ... تابع مقررات مربوطه خواهد بود.
اطلاعات تسهیلات پرداختی می‌بایست مرتباً از طریق سیستم مربوط به اداره آمار و تعهدات ارزی بانک مرکزی ارسال شود.

ط) موارد پیش‌بینی نشده:

موارد پیش‌بینی نشده در این آئین‌نامه، تابع آئین‌نامه تأمین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب شورای پول و اعتبار خواهد بود.

ب - تسهیلات ارزی ازمحل حساب ذخیره ارزی*

۱- تسهیلات ارزی ازمحل حساب ذخیره ارزی برای واردات (کالاوخدمات)

در اجرای ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، آئین نامه اجرایی مربوط، شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مصوب مورخ ۷۹/۹/۲۷، مصوبات هیات امنای حساب ذخیره ارزی موضوع ماده ۸ آئین نامه اجرایی قانون مذکور و پیوستهای شماره ۱-۳ الی ۳۴-۳ بدینوسیله نحوه اعطای تسهیلات ارزی فوق الذکر در چارچوب مقررات، شرایط و ضوابط مزبور، قرارداد عاملیت منعقد آن بانک با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و رعایت موارد زیر جهت اقدام اعلام می گردد:

۱- تعاریف :

- (۱-۱) دوره استفاده از تسهیلات (Disbursement Period) :
از تاریخ پاداشدن اولین اعتبار اسنادی گشایش یافته آغاز می گردد و می بایست تاریخ دقیقی بعنوان آخرین فرجه برداشت ازمحل تسهیلات مشخص شود.
- (۱-۲) دوره تنفس (Grace Period) :
شروع دوره تنفس پس از استفاده کامل از تسهیلات یا پایان دوره استفاده از تسهیلات (هر کدام که زودتر باشد) خواهد بود و مدت آن طبق تشخیص و نظر آنبانک و براساس مصوبات هیات امنای حساب ذخیره ارزی می باشد.
- (۱-۳) دوره بازپرداخت تسهیلات (Repayment Period) :
دوره ای است که در طی آن تسهیلات اعطایی بازپرداخت می شود که سررسید نخستین قسط بازپرداخت پس از سپری شدن دوره تنفس خواهد بود.
- (۱-۴) مدت دقیق تامین مالی هر طرح با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط آنبانک تعیین می گردد، مدت مزبور حداکثر از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که حداکثر ۳ سال آن دوره استفاده و حداکثر ۵ سال آن دوره بازپرداخت خواهد بود. بخشی از حداکثر زمان مجاز دوره استفاده و حداکثر زمان مجاز دوره بازپرداخت با توجه به طرح و به تشخیص بانک عامل به دوران تنفس اختصاص می یابد. مگر آنکه براساس مصوبات هیات امنای حساب ذخیره ارزی مدت تسهیلات دوره های فوق الذکر تغییر یافته باشد.

---

* وفق بند (د) ماده (۸۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، ایفاء باقیمانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخشهای غیردولتی، خصوصی و تعاونی، به عهده همین حساب است و ایجاد هرگونه تعهد جدید ممنوع است.

۵-۱) مبنای نرخ سود :

مبنای محاسبه نرخ سود تسهیلات، نرخ لیبور (LIBOR) شش ماهه ارزشهای موضوع قرارداد تسهیلات که در صفحات LIBOR01 ، LIBOR02 و SIOR سیستم رویترز قابل دسترسی می‌باشند، خواهد بود. در صورت عدم دسترسی به صفحات فوق‌الذکر، نرخهای صفحات ۳۷۵۰ و ۲۰۷۸۵ تله‌ریت جایگزین شود.

۲- مبلغ قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تغییرات بعدی آن را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز دریافت نمایند. بانکهای عامل مجازند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات با متقاضیان از محل حساب ذخیره ارزی، فراتر از مبلغ سقف قرارداد عاملیت فوق‌الذکر اقدام و مراتب را برای صدور اعلامیه مسدودی در هر مورد به اداره عملیات ارزی و این اداره اعلام نمایند.

۳- تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف‌های مجاز تسهیلات اعطائی آن بانک با رعایت سقف‌های فردی و باتوجه به ضوابط، مقررات و دستورالعملهای صادره توسط واحدها و ادارات ذیربط این بانک منظور و اعطاء گردد.

۴- اعطای تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کانادا، دلار استرالیا، پوند انگلیس، یورو، فرانک سوئیس، ین ژاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است.

۵- نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت پیدا کند نرخ روز بازار خواهد بود.

۶- آن بانک می‌بایست باتوجه به قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نسبت به مانده تعهد نشده قرارداد مذکور (امضاء قرارداد با مشتری تعهد محسوب می‌شود)، هر شش ماه یکبار هزینه تعهدی معادل ۱۲۵/۰ درصد در سال محاسبه و به حساب ذخیره ارزی نزد اداره عملیات ارزی این بانک واریز نماید.

۷- اعطای تسهیلات ارزی می‌بایست در چارچوب یکی از عقود اسلامی بین آن بانک و مشتری صورت گیرد.

۷-۱) شروع دوره استفاده از تسهیلات، تاریخ پادار شدن اولین اعتبار اسنادی مربوطه خواهد بود.

۷-۲) دوره استفاده از تسهیلات حداکثر در سقف‌های مجاز قابل تغییر است. مشروط به اینکه از کل سقف زمانی معین شده (طی تصمیمات هیات امنای حساب ذخیره ارزی) برای دوره‌های مذکور تجاوز ننماید.

۷-۳) از آنجائیکه اعطای تسهیلات در چارچوب یکی از عقود اسلامی مجاز است، لذا شرایط بازپرداخت تسهیلات نیز می‌بایستی با رعایت مفاد این دستورالعمل و مقررات حاکم بر عقود اسلامی و حداکثر مدت تامین مالی (شامل دوره استفاده از تسهیلات، دوره تنفس و دوره بازپرداخت) هر طرح بموجب شرایط و ضوابط مصوب هیات امنای حساب ذخیره ارزی تنظیم گردد.

۸- سود تسهیلات توسط بانک عامل در پایان هر شش ماه نسبت به مانده استفاده شده (یا پرداخت نشده) تسهیلات محاسبه می‌شود.

شماره: ۶۰/۱۰۸۷

تاریخ: ۸۳/۵/۱۷

- ۸-۱) سود دوره استفاده از تسهیلات در چارچوب عقد مربوطه محاسبه و در اقساط دوره بازپرداخت منظور می‌گردد.
- ۸-۲) نرخ سود تسهیلات اعطایی با توجه به نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین‌المللی (LIBOR) شش ماهه با ضافه دودرصد خواهد بود مگر در مواردیکه براساس تصمیمات هیات امنای حساب ذخیره ارزی نرخ و رویه دیگری تعیین شود.
- ۸-۳) ۶۰ (شصت) درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل و ۴۰ (چهل) درصد بقیه نیز به حساب ذخیره ارزی واریز گردد. توضیح اینکه نرخ سهم سود بانک حداقل ۲ درصد یا ۶۰ درصد سود تسهیلات اعطایی، هر کدام که بیشتر باشد، خواهد بود.
- ۸-۴) نحوه محاسبه نرخ سود:
- ۸-۴-۱) نرخ محاسبه سود تسهیلات نرخ LIBOR شش ماهه دوروز کاری قبل از اولین معامله اسناد خواهد بود که شروع دوره محاسبه سود تسهیلات در نظر گرفته می‌شود، نرخ مذکور جهت محاسبه سود در طول دوره شش‌ماهه مربوطه قابل اعمال است و بهمین ترتیب نرخ لیبور شش ماهه بعدی اعمال و سود محاسبه خواهد شد. در صورت وجود مدت زمانی کمتر از ۶ ماهه در پایان دوره استفاده از تسهیلات، مبنای محاسبه نرخ لیبور شش ماهه خواهد بود.
- ۸-۴-۲) در دوره بازپرداخت اقساط نرخ LIBOR شش ماهه ۲ روز کاری پیش از شروع هر دوره بازپرداخت اقساط (۶ ماهه) اعمال و محاسبه خواهد شد.
- ۸-۵) آن بانک می‌بایست در سررسید بازپرداخت، اصل و سود سهم دولت را به همان ارز موضوع قرارداد با مشتری پس از چهار روز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.
- تذکره:** بانوجه به عدم شمول نرخ LIBOR به کرون سوئد در مورد ارز مزبور نرخ SIOR شش ماهه به اضافه ۲ درصد ملاک محاسبه خواهد بود.
- ۹- استفاده از تسهیلات در چارچوب مقررات مربوط به واردات کالا و خدمات و از طریق افتتاح اعتبار اسنادی دیداری خواهد بود.
- ۹-۱) برگهای ثبت سفارش و اصلاحیه‌های بعدی آن باید بمیزان تسهیلات ارزی اعطایی دارای مهر آن بانک با درج عبارت «از محل حساب ذخیره ارزی» بوده و نزد وزارت بازرگانی ثبت سفارش شده باشد. مگر در مواردیکه براساس مقررات مربوطه انجام ثبت سفارش نزد وزارت بازرگانی ضروری نباشد.
- ۹-۲) آن بانک می‌بایست پس از گشایش اعتبار اسنادی، اطلاعات ثبت سفارش آن را با توجه به دستورالعمل شماره ۳/نظ ۱۱۲۳ تاریخ ۸۱/۳/۶ به این بانک ارسال نماید. (پیوست شماره ۹-۳)
- ۹-۳) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، بادر نظر گرفتن محدوده مجاز دوره‌های استفاده و بازپرداخت تسهیلات بلامانع است.
- ۹-۴) انجام اصلاحات اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دفعات، تابع مجموعه مقررات ارزی بخش اول «واردات» خواهد بود.

شماره : ۶۰/۱۱۰۸

تاریخ : ۸۳/۶/۲۴

۹-۵) نظر باینکه وجه اسناد اعتباراسنادی از محل تسهیلات ارزی اعطایی پرداخت می شود بنابراین تأمین پیش پرداخت ریالی اعتبارات اسنادی توسط متقاضی (بیش از آورده نقدی متقاضی بموجب شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات و عقد مربوطه) موضوعیت ندارد.

۹-۶) درج و حذف شرط ارائه گواهی بازرسی در شرایط اعتباراسنادی موکول به نظر آن بانک خواهد بود.

۹-۷) مهلت گشایش اعتباراسنادی حداکثر یکسال از تاریخ انعقاد قرارداد با مشتری می باشد.

۹-۸) آورده نقدی درخواست کننده تسهیلات، در صورت نیاز، از محل خرید ارز از آن بانک و یا ارائه ارز توسط متقاضی، قابل تأمین است.

۱۰- پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۰/۱۲۵ درصد در سال تعلق می گیرد که می بایست هر شش ماه یکبار توسط آن بانک محاسبه و از مشتری دریافت گردد.

تبصره : دریافت معادل ریالی هزینه تعهد متعلقه به بانک عامل از مشتری به نرخ روز بلامانع است.

۱۱- آن بانک می بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورتحسابهای تایید شده بر اساس دستورالعمل شماره مد/۸۸۰ مورخ ۸۰/۵/۳۰ مدیریت کل امور بین الملل و عملیات ارزی این بانک اقدام نماید. (پیوست شماره ۱۰-۳)

۱۲- طبق مصوبات هیات امنای حساب ذخیره ارزی بازپرداخت تسهیلات ارزی به ارز، ممکن می باشد.

تبصره : در صورتیکه در اثر تغییر قوانین و مقررات و یا تصمیمات دولت ، صدور تمام یا بخشی از کالاها و خدمات واحد تولیدی که تسهیلات برای ایجاد یا توسعه آن دریافت شده است، ممنوع شود و مشتری بانک نتواند درآمد لازم را برای بازپرداخت تسهیلات به ارز تأمین نماید، مراتب جهت اقدامات لازم به این بانک منعکس گردد.

۱۳- تخفیفهای اعطایی موضوع مناطق محروم طبق مصوبات هیات امنای حساب ذخیره ارزی از سهم سود دولت کسر می گردد.

۱۴- آن بانک می بایست گزارش اقدامات انجام شده و عملکرد قراردادهای منعقد شده را مطابق فرم پیوست (شماره ۱۱-۳) بصورت ماهانه تنظیم نموده یک نسخه از آن را به دبیرخانه هیات امنای ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یک نسخه به اداره آمار و تعهدات ارزی ارسال نماید.

۲- تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی برای صادرات (کالا و خدمات)

به موجب مصوبه شماره ۱۰۵/۹۵۵۳ مورخ ۷۹/۱۲/۲۰ هیأت امناء حساب ذخیره ارزی مبلغ پانصد میلیون دلار برای تامین مالی صادرات کالا و خدمات در قالب اعتبار خریدار و اعتبار فروشنده در چارچوب آئین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم، تخصیص یافته است. مقتضی است با رعایت شرایط و ضوابط آیین نامه مزبور، مفاد آئین نامه تامین مالی صادرات (کالا و خدمات) مصوب ۷۹/۹/۲۰ شورای پول و اعتبار و اصلاحات بعدی، مفاد قرارداد عاملیت و نکات ذیل نسبت به اعطای تسهیلات ارزی اقدام نمایند:

- ۱- مبلغ قرارداد عاملیت منعقد با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تغییرات بعدی آن را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام و اعلامیه مسدودی ارز اخذ نمایند.
  - ۲- تسهیلات موضوع این بخشنامه باید در سقف های مجاز تسهیلات اعطایی آن بانک منظور شود.
  - ۳- اعطاء تسهیلات به دلار آمریکا، دلار کانادا، دلار استرالیا، پوند انگلیس، یورو، فرانک سوئیس، ین ژاپن، کرون دانمارک و کرون سوئد مجاز است. به منظور نگهداری سقف قرارداد عاملیت می بایست معادل دلاری قراردادهای منعقد به ارزهای غیر دلار را بر اساس نرخ برابری آنها به دلار آمریکا محاسبه و مراقبت نمایند که مجموع آنها به نرخ روز انعقاد آخرین قرارداد از سقف قرارداد عاملیت تجاوز ننماید. مبنای محاسبه برابری اسعار به دلار آمریکا، نرخ های خرید به خرید ارزها طبق نرخنامه روزانه این بانک می باشد.
  - ۴- نرخ تسعیر تسهیلات اعطایی به ریال در هر مورد که ضرورت پیدا کند، نرخ روز ارز خواهد بود.
  - ۵- هزینه مدیریت پس از انعقاد قرارداد به مأخذ ۰/۱۲۵ درصد مبلغ قرارداد محاسبه و از گیرنده تسهیلات اخذ گردد.
  - ۶- استفاده از تسهیلات صرفاً در چارچوب مقررات مربوط به صادرات کالا و خدمات خواهد بود.
- تذکره:** مهلت گشایش اعتبار اسنادی حداکثر شش ماه از تاریخ انعقاد قرارداد با گیرنده تسهیلات می باشد.
- ۷- پس از سه ماه از تاریخ انعقاد قرارداد نسبت به مانده استفاده نشده تسهیلات ارزی هزینه تعهد، به میزان ۰/۱۲۵ درصد در سال تعلق می گیرد که می بایست هر شش ماه یکبار توسط آن بانک محاسبه و از گیرنده وصول گردد.
  - ۸- سود و کارمزد متعلقه در دوره بازپرداخت توسط بانک عامل در پایان هر شش ماه نسبت به مانده استفاده شده تسهیلات محاسبه و از گیرنده تسهیلات اخذ گردد.
- تذکره:** سود متعلقه در دوره استفاده از تسهیلات محاسبه و به حساب گیرنده تسهیلات منظور و در دوره بازپرداخت به اقساط مساوی همراه اقساط اصل و سود دوره بازپرداخت از گیرنده تسهیلات وصول گردد.

- تیصره ۲: بانکها مجاز به اخذ سود و کارمزد روی سود انباشته در دوره استفاده از تسهیلات نمی باشند.**
- ۹- آن بانک می بایست نسبت به پرداخت وجه اسناد معامله شده و صورت وضعیتهای تایید شده طبق شرایط اعتبارات اسنادی پس از کسر مبلغ پیش پرداخت اقدام و اطلاعات مربوط شامل شماره اعتبار اسنادی، نام گیرنده تسهیلات و مبلغ پرداختی را به اداره عملیات ارزی این بانک اعلام نماید. اداره عملیات ارزی عین ارز درخواستی را در وجه آن بانک پرداخت خواهد نمود.
- ۱۰- ضروریست آن بانک در سررسید بازپرداخت اقساط، اصل و سهم سود دولت را به همان ارز موضوع قرارداد طی دوروز کاری به حساب ذخیره ارزی نزد این بانک واریز نماید.
- ۱۱- گزارش اقدامات انجام شده و عملکرد قراردادهای منعقد شده مطابق فرم (پیوست شماره ۱-۴) بصورت ماهانه تنظیم گردیده و یک نسخه از آن به دبیرخانه هیات امناء حساب ذخیره ارزی مستقر در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و یک نسخه به این بانک ارسال شود.

ج- گشایش اعتبار اسنادی با استفاده از تسهیلات اعتباری خارجی (فاینانس):

واردات از محل تسهیلات اعتباری خارجی بجز موارد زیر تابع ضوابط و مقررات گشایش اعتبار اسنادی بابت واردات (کالا - خدمات) تحت بخش‌های اول و دوم مربوط به این مجموعه می‌باشد:

۱- پیش دریافت اعتبارات اسنادی فاینانس (برای مدت پنج سال به بالا) به شرح زیر است:
۱-۱) صد درصد معادل ریالی برای بخش نقدی بعنوان پیش پرداخت حداقل (۵٪) که از محل سهمیه ارزی وزارتخانه مربوطه تخصیص می‌گردد، بهنگام گشایش اعتبار اسنادی دریافت خواهد شد.

۱-۲) دریافت معادل ریالی بخش (۹۵٪) «حداکثر شامل ۱۰٪ میان پرداخت و ۸۵٪ فاینانس» که از منابع تسهیلات خارجی استفاده می‌شود در زمان گشایش اعتبار اسنادی ضرورت ندارد، لیکن دریافت وثایق و تضمینهای معتبر و کافی با توجه به اعتبار متقاضی و بنابه تشخیص آنبانک، ضروری است.

تذکره: گشایش اعتبار اسنادی فاینانس (وهزینه‌های مرتبط بآن) برای وزارتخانه‌ها، سازمانها و شرکتهای دولتی وابسته (که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند)، موکول به ارائه تأییدیه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبنی بر پیش‌بینی بودجه ریالی لازم بمنظور پرداخت معادل ریالی بخش فاینانس در سررسیدهای باز پرداخت اقساط خواهد بود.

۱-۳) بانکها می‌توانند معادل ریالی آن بخش از پیش پرداخت ارزی اعتبارات اسنادی که با استفاده از تسهیلات فاینانس توسط بخش خصوصی گشایش می‌شوند (بنابر قرارداد تامین مالی مربوطه و تأییدیه اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک) را بهنگام گشایش اعتبار اسنادی دریافت نموده و بقیه معادل ریالی بخش نقدی اعتبار اسنادی به میزان ارزش اسناد کالای حمل شده در هر مرحله و یا ارزش صورت حساب خدماتی دریافتی از کارگزار را به تناسب دریافت نمایند.

بدیهی است دریافت وثایق و تضمینهای معتبر و کافی برای مانده بخش نقدی و مبالغ فاینانس با تشخیص و مسئولیت بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی خواهد بود.

۲- نظریه اینکه بنا بر مصوبات مربوط مقرر است که وزارت امور اقتصادی و دارایی باز پرداخت تسهیلات میان مدت و بلند مدت اعتبار دهندگان خارجی که برای اجرای طرحهای برنامه دوم و سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد استفاده شبکه بانکی و دستگاههای اجرایی قرار گرفته است، را تامین نماید، رعایت مقررات مندرج در تبصره ۲۲ قانون برنامه پنج ساله دوم و ماده ۸۵ قانون برنامه پنج ساله سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و آئین نامه اجرایی آن و نیز دریافت وثایق کافی یا تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور الزامی است.

در این راستا بانکهای گشایش‌کننده اعتبار مکلفند ضمن رعایت مراتب یادشده، در هر طرح یا پروژه فرم پیوست (شماره ۱-۵) را تکمیل و به اداره تامین اعتبارات ارزی ارسال نمایند.

۳- پرداخت و عدم پرداخت حق ثبت سفارش بابت اصل و هزینه‌های جنبی ایندسته از تسهیلات تابع قانون بودجه کل کشور سال مربوطه خواهد بود.

۴- تمدید سررسید اعتبارات اسنادی گشایش شده از محل تسهیلات منابع خارجی.

۴-۱) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس تا قبل از نقطه شروع بازپرداخت، مطابق مقررات کلی مربوط به تمدید اعتبارات اسنادی بلامانع است.

۴-۲) تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس بنحویکه منجر به تمدید دوره استفاده از تسهیلات و تعویق شروع بازپرداخت شود با توجه به ضرورت هماهنگی با اعتباردهنده نیازمند هماهنگی و کسب موافقت قبلی این بانک است.

۴-۳) چنانچه تمدید سررسید اعتبارات اسنادی فاینانس مستلزم هزینه‌های اضافی گردد، لازم است هزینه‌های مزبور به نرخ ارز روز تقاضای تمدید توسط خریدار تامین گردد.

**د - شرایط استفاده از خطوط اعتباری کوتاه مدت بین بانکی
حداکثر شش ماهه برای واردکنندگان (ریفاینانس)**

نحوه و شرایط استفاده از خطوط اعتباری کوتاه مدت بین بانکی حداکثر شش ماهه جهت گشایش اعتبارات اسنادی بابت واردات کالا بشرح زیر اعلام می گردد:

۱- واردکنندگان کالا و خدمت به استثناء کالاهای مندرج در جدول پیوست شماره ۴-۹ می توانند با ضوابط مندرج در این قسمت اقدام به گشایش اعتبارات اسنادی با استفاده از خطوط اعتباری بین بانکی نمایند.

تذکره : شرکتها و سازمانهای وابسته به دولت، موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی نیز که به تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا ذیحساب دستگاه ذیربط، صرفنظر از اینکه دارای ردیف بودجه باشند یا نباشند، چنانچه از منابع بودجه عمومی کشور بطور کلی و یا برای ثبت سفارش خاصی استفاده نمی نمایند، مشمول مفاد این دستورالعمل می شوند.

۲- هم ارز ریالی اعتبارات اسنادی که از محل خطوط اعتباری ریفاینانس گشایش می شوند، بترتیب زیر از متقاضی قابل دریافت خواهد بود.

الف) حداقل ۱۰٪ (ده درصد) هم ارز ریالی اصل و فرع اعتبار اسنادی بهنگام گشایش اعتبار اسنادی.

ب) حداقل ۱۰٪ (ده درصد) هم ارز ریالی اصل و فرع اعتبار اسنادی بهنگام معامله اسناد.

ج) مابقی هم ارز ریالی اصل و فرع اعتبار اسنادی بهنگام بازپرداخت اقساط در سررسیدهای پرداخت ارز به کارگزار.

در اجرای مراتب فوق نکات زیر با تاکید مورد توجه و اجرا قرار گیرد:

۲/۱- درصدهای تعیین شده فوق حداقل دریافتی بوده و بانک می بایست در روز گشایش اعتبار اسنادی، با توجه به صلاحیت و توان اعتباری مشتری پوششهای لازم و کافی را از واردکننده بابت تامین باقیمانده وجه اعتبار اسنادی تا روز پرداخت وجه به کارگزار اخذ نماید. لازم است وثیقه های مأخوذه از مشتریان از درجه نقدینگی بالایی برخوردار بوده و بلامعارض باشد تا در صورت عدم ایفاء تعهدات حقوق بانک در حداقل زمان استیفاء گردد.

۲/۲- بمیزان پیش پرداخت تعیین شده در بند (الف) به نرخ روز و به تاریخ گشایش اعتبار اسنادی واریز شده به حساب آنبانک، فروش ارز و تسویه حساب بصورت قطعی تلقی خواهد شد.

۲/۳- معادل هم ارز ریالی دریافتی بمیزان تعیین شده در بند (ب) به نرخ روز و به تاریخ معامله اسناد، فروش ارز و تسویه حساب بصورت قطعی صورت خواهد پذیرفت.

۲/۴- بابت هم ارز ریالی باقیمانده وجه اعتبار اسنادی «بندج» با نرخ روز به تاریخ سررسید پرداخت وجه ارزی اعتبار اسنادی به کارگزار «تاریخ سررسید اقساط»، فروش ارز و تسویه حساب قطعی با واردکننده کالا صورت پذیرد.

- تبصره ۱:** در صورتیکه واردکننده تقبل نماید که کلیه مسئولیتهای مربوط به تغییرات و نوسانات نرخ ارز را عهده دار می گردد، (با وجود پرداختهای قبلی بصور فوق)، تسویه حساب قطعی بامتقاضی بمیزان صد درصد وجه پرداختها (در سررسیدها) به نرخ روز بازپرداخت نیز بلامانع خواهد بود.
- تبصره ۲:** متقاضی موظف است بمیزانهای مقرر در تاریخهای تعیین شده نسبت به تامین و پرداخت هم ارز ریالی اقدام نماید و چنانچه تامین هم ارزهای ریالی با تاخیر صورت پذیرد، آنبانک نسبت به تامین هزینه یا خسارتهای احتمالی و دیرکرد باتوجه به قراردادهای منعقد و رابطه بانک و متقاضی، اقدام خواهد نمود.
- ۳- بانکها می بایست درخواست استفاده از خطوط اعتباری منعقد توسط بانک مرکزی را برای هر مورد ثبت سفارش، به اداره تامین اعتبارات ارزی ارسال نمایند. اداره تامین اعتبارات ارزی نسبت به تعیین خط اعتباری و رزرو آن اقدام و مراتب را به بانک عامل اعلام می نماید. بانک عامل پس از گشایش اعتبار اسنادی باید یک نسخه از متن گشایش اعتبار را به اداره تامین اعتبارات ارزی برای صدور **Letter Of Inclusion** ارسال نماید.
- ۴- بانکها می توانند با مسئولیت خود نسبت به انعقاد قرارداد تامین مالی کوتاه مدت حداکثر یکساله (ریفاینانس) با بانکهای کارگزار (خارجی و ایرانی) با موافقت اداره تامین اعتبارات ارزی اقدام نمایند.
- بدیهی است اینگونه موارد نیازی به صدور **Letter Of Inclusion** نمی باشد.
- ۵- هزینه استفاده از تسهیلات براساس صد در صد وجه اسناد معامله شده به عهده واردکننده خواهد بود.
- در خصوص خطوط اعتباری کوتاه مدت (ریفاینانس) منعقد توسط بانک مرکزی، بانکها مکلفند در چارچوب مفاد بخشنامه شماره نب/۶۴۰۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۱۴ بخش نظارتی (این بانک) به نحوی اقدام نمایند که مجموع نرخ سود و کارمزدهای مربوطه تسهیلات اعطایی به متقاضیان از حداکثر **Libor+5%** فراتر نرود.
- ۶- تسهیلات فوق باید در سقفهای مجاز تسهیلات اعطایی آنبانک با رعایت سقفهای فردی و بخشی و باتوجه به ضوابط، مقررات و دستورالعملهای صادره توسط واحدها و ادارات ذیربط این بانک منظور و اعطاء گردد. استفاده از خطوط اعتباری ریفاینانس، از زمان معامله اسناد، اعطای قطعی تسهیلات به مشتری است.

هـ - تسهیلات کوتاه مدت از محل منابع بانک توسعه اسلامی (IDB)

الف. شرایط استفاده از تسهیلات

۱- متقاضی می بایست تاییدیه امکان استفاده از تسهیلات کوتاه مدت مزبور را از وزارت امور اقتصادی و دارایی - دفتر وام ها، مجامع و مؤسسات بین المللی کسب و به آن بانک ارائه نماید.

۲- نسخه ای از قرارداد تسهیلاتی را برای اداره تامین اعتبارات ارزی این بانک ارسال و تاییدیه اداره مذکور را در خصوص شرایط مالی قرارداد دریافت نمایند. ضمناً تایید شرایط حقوقی و اجرایی اینگونه قراردادها به تشخیص و مسئولیت آن بانک و با توجه به مقررات مربوطه خواهد بود. اضافه می نماید ارسال قراردادهای کاملاً یکسان با قراردادهای قبلی که تاییدیه اداره یادشده نیز برای (شرایط مالی) آنها اخذ شده، جهت اخذ تاییدیه مجدد ضرورت ندارد.

۳- پس از انعقاد قرارداد تسهیلات مورد بحث لازم است اطلاعات مربوط به اخذ تسهیلات شامل نام استفاده کننده، مبلغ تسهیلات، نوع تسهیلات (ITFO...)، نرخ سود تسهیلات، شماره و تاریخ قرارداد و نیز پس از گشایش اعتبارات اسنادی مربوطه، آمار مصرف تسهیلات طبق پیوست شماره ۱-۶ به صورت جداگانه در پایان هر ماه جهت اداره تامین اعتبارات ارزی ارسال گردد.

ب. شرایط لازم برای افتتاح اعتبار اسنادی و صدور ضمانتنامه بنفع IDB

۱- مراحل ثبت سفارش در وزارت بازرگانی طی گردیده و شماره ۸ رقمی ثبت سفارش بر اوراق مربوط درج گردد.

۲- پس از امضاء قرارداد توسط خریدار و IDB، افتتاح اعتبار اسنادی و صدور ضمانتنامه مربوطه صرفاً بدرخواست خریداری که قرارداد تامین مالی را امضاء نموده است، مجاز می باشد.

۳- اطلاعات از طریق سیستم مربوطه به اداره آمار و تعهدات ارزی ارسال می گردد.

۴- گشایش اعتبار اسنادی بمنظور خرید تجهیزات و مواد اولیه خدماتی و کالائی/خدماتی نیز تابع مقررات مربوطه تحت این دستورالعمل بوده و در موارد عام نیازی به اخذ مجوز موردی از این بانک ندارد.

اصلاح اعتبار اسنادی بدفعات پس از طی مراحل «اصلاحیه» ثبت سفارش وزارت بازرگانی بلامانع بوده و تمدید سررسید اعتبارات اسنادی نیز تابع مقررات مندرج در بخش مربوطه می باشد.

تذکره:

ج. شرایط لازم برای دریافت هم‌ارزیالی

۱- در زمان افتتاح اعتباراسنادی و صدور ضمانتنامه بنفع IDB صرفاً پنج درصد هم‌ارزیالی اصل و فرع از متقاضی دریافت شود.

۲- متعاقب بند بالا بهنگام معامله اسناد نسبت به دریافت پنج درصد دیگر هم‌ارزیالی اصل و فرع از متقاضی اقدام گردد.

۳- مابقی اصل و فرع در سررسید بازپرداخت از متقاضی دریافت شود.

تبصره ۱: نیازی به اخذ ودایع بطور مضاعف بابت افتتاح اعتباراسنادی و صدور ضمانتنامه بانکی فوق‌الذکر نمی‌باشد.

تبصره ۲: اخذ وثایق و تضمینات کافی توسط آنبانک از مشتری بمنظور پوشش‌های لازم برای بندهای ۲، ۳ الزامی است.

تبصره ۳: شرکتهای و سازمانهای وابسته به دولت موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی که باتایید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و یاذیحساب دستگاه ذیربط صرفنظر از اینکه دارای ردیف بودجه باشند یا نباشند، چنانچه از منابع بودجه عمومی کشور بطور کلی و یا برای ثبت سفارش خاصی استفاده نمی‌کنند، مشمول مفاد این دستورالعمل نیز می‌گردند. وزارتخانه‌ها، شرکتها و سازمانهاییکه از منابع بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند از نظر ترتیبات پیش پرداخت مشمول استفاده از این تسهیلات نخواهند بود و از این نظر تابع مقررات مربوطه در بخش اول خواهند بود.

۴- بمیزان پیش‌پرداخت تعیین شده در بند (ج-۱) به نرخ روز گشایش اعتباراسنادی، فروش ارز و تسویه حساب با متقاضی بصورت قطعی تلقی خواهد شد.

۵- بمیزان هم‌ارزدیافتی تعیین شده در بند (ج-۲) به نرخ روز معامله اسناد، فروش ارز و تسویه حساب بصورت قطعی صورت خواهد پذیرفت.

۶- بابت هم‌ارزیالی الباقی وجه اعتبار اسنادی بند (ج-۳) به نرخ روز سررسید پرداخت وجه ارزی اعتباراسنادی به کارگزار «تاریخ سررسید اقساط» فروش ارز و تسویه حساب قطعی با واردکننده کالا صورت پذیرد.

تبصره ۴: در صورت پرداختهای ریالی دیگر قبل از سررسید پرداخت، فروش ارز و تسویه حساب به نرخ روز قطعی تلقی خواهد شد.

۷- در صورتیکه واردکننده تقبل نماید که کلیه مسئولیتهای مربوط به تغییرات و نوسانات

نرخ ارز را عهده‌دار می‌گردد «باوجود پرداخت بصور فوق»، تسویه حساب قطعی با متقاضی بمیزان صددرصد وجه پرداختها به نرخ روز سررسیدها نیز بلامانع است.

۸- متقاضی موظف است بمیزانهای مقرر در تاریخهای تعیین شده نسبت به تامین و پرداخت هم‌ارزریالی اقدام نماید و چنانچه تامین هم‌ارزریالی با تأخیر صورت پذیرد، آن بانک نسبت به تامین هزینه یا خسارتهای احتمالی و دیرکرد با توجه به قراردادهای منعقد و یا رابطه بانک و متقاضی اقدام خواهد نمود.

۹- اعطای تسهیلات ارزی، گشایش اعتباراسنادی و صدور ضمانتنامه مربوط از محل تسهیلات شرکت اسلامی توسعه بخش خصوصی (ICD) صرفاً به بخش خصوصی با رعایت شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل منابع بانک توسعه اسلامی (IDB) بلامانع است.

و - تسهیلات مالی بانک جهانی "W.B"

۱- بمنظور تسریع در نقل و انتقال و استفاده از وجوه استحصالی بابت اجرای قراردادهای تامین مالی شده توسط بانک جهانی و امکان ارسال تاییدیه دریافت آن و ارائه صورتحساب گردش عملیات حسابهای مربوطه به بانک جهانی، واریز سوئیفتهای واصله از بانک کارگزار در چارچوب تسهیلات مالی بانک جهانی به حسابهای مخصوص ارزی که طبق مقررات مربوطه نزد شعب آنبانک بنام دستگاههای استفاده کننده از تسهیلات بهمین منظور افتتاح گردیده یا خواهند شد، و انتقال وجوه ارزی که بموجب تقاضای دستگاهها/سازمانهای مزبور بطور مستقیم توسط بانک جهانی به حسابهای ارزی شرکتها/پیمانکاران و مهندسیین مشاور ایرانی طرف قرارداد دستگاههای مورد اشاره حواله می گردد به حسابهای مندرج در سوئیفت «اعم از حسابهای مخصوص و حسابجاری پیمانکاران و شرکتهای ایرانی» نزد شعب آنبانک توسط اداره عملیات ارزی این بانک، بلامانع می باشد.

۲- پس از دریافت پیام سوئیفت از اداره عملیات ارزی و وصول ارز توسط شعب آنبانک جهت واریز آن به حسابهای ارزی فوق، مقتضی است در هر مورد بمیزان ارز حواله شده اطلاعات و اسناد لازم را به این بانک ارسال نمایند.

۳- کلیه پرداختهای ریالی که می بایست از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه مورد پوشش قرار گیرد بانرخ روزارز به حساب این بانک و بارعایت مقررات مربوطه تسعیر و دروجه اشخاص ذینفع مطابق دستور برداشت و معرفی دستگاهها/سازمانهای استفاده کننده از تسهیلات پرداخت گردد. ضمناً آنبانک نیز میتواند در صورت نیاز و مشروط به تقاضای صاحب حساب، ایندسته از ارزها را به نرخ روز بازار خریداری نماید.

۴- نقل و انتقالات مربوط به حسابهای ارزی مخصوص:

انتقال موجودی حسابهای ارزی مخصوص به خارج از کشور مجاز نبوده لکن برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال موجودی این حسابها به جز مراتب مندرج در بند (۳) موکول به رعایت ضوابط ذیل خواهد بود.

(۴-۱) کلیه پرداختهایی که برحسب قرارداد منعقد فی مابین دستگاهها/سازمانهای استفاده کننده از تسهیلات و شرکتها/پیمانکاران و مهندسیین مشاور ایرانی می بایست

از محل حساب مخصوص مورد پوشش قرارگیرد، براساس درخواست دستگاه ذیربط (صاحب حساب مخصوص) از موجودی حساب برداشت و به حسابهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد نزد شعب داخلی آبنانک (یاسایر بانکها) واریز گردد.

۴-۲) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرحهای موضوع قرارداد بنام سازمان/دستگاه استفاده کننده از تسهیلات مشروط بر آنکه ضرورت آن مورد تایید دستگاه نیز قرارگیرد از طریق گشایش اعتباراسنادی و در حد سقف ارزی قرارداد مربوطه و رعایت قانون مقررات صادرات و واردات و منظور داشتن سایر مقررات ذیربط تحت این دستورالعمل، از محل موجودی حساب ارزی مخصوص مربوطه، بلامانع خواهد بود.

۴-۳) پرداخت حق الزحمه و حق المشاوره کارشناسان خارجی استخدام شده موردنیاز اجرای طرحهای موضوع قرارداد و سایر هزینه های آموزشی، مشروط بر تایید آن توسط دستگاه استفاده کننده از تسهیلات و بارعایت قوانین و مقررات مربوطه، از محل حسابهای ارزی ذیربط و بامجاز این بانک بلامانع خواهد بود.

۴-۴) اجرای مراتب مندرج در بند (۴-۲) بصورت حواله از محل ثبت سفارش و بامنظور داشتن کلیه ضوابط تعیین شده در بند اخیر الذکر و حداکثر در سقف سیصد هزار دلار «۳۰۰,۰۰۰» یا معادل آن به سایر ارزها مشروط به ارائه تعهدنامه دال بر ورود کالا مطابق شرایط ثبت سفارش بدون اخذ مجوز موردی از این بانک، از محل حسابهای مربوطه، بلامانع خواهد بود.

تذکره : بدیهی است استفاده بیش از مبلغ فوق برای حواله بابت خرید تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی بامجاز این بانک امکان پذیر خواهد بود.

۵- نقل و انتقالات مربوط به حساب جاری ارزی پیمانکاران و شرکتهای ایرانی طرف قراردادهای ذیربط:

انتقال موجودی حسابهای ارزی فوق به خارج از کشور مجاز نبوده و برداشت، استفاده و هرگونه نقل و انتقال از محل موجودی این حسابها، تابع شرایط و ضوابط زیر خواهد بود.

۵-۱) خرید بخش مازاد بر نیازهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد «ارزهای واریزی از محل حسابهای ارزی مخصوص و یا مستقیم توسط بانک جهانی» به نرخ روز درخواست متقاضی، بلامانع می باشد.

۵-۲) ورود تجهیزات، ماشین آلات و لوازم یدکی موردنیاز اجرای طرحهای موضوع قرارداد بنام شرکتهای/پیمانکاران/مهندسين مشاور ایرانی از محل موجودی این حسابها «ارزهای

- واریزی از طریق حساب مخصوص و یامستقیم توسط بانک جهانی در چارچوب قراردادهای مربوطه» بامنتور داشتن مراتب زیر بلامانع خواهد بود.
- (۵-۲-۱) تایید درصد و مبلغ ارزی مورد نیاز اجرای قرارداد از قبیل اقلام، ماشین آلات، تجهیزات و لوازم یدکی و سایر هزینه‌های ارزی آموزشی توسط دستگاه/سازمان استفاده‌کننده از تسهیلات و عبارتی تفکیک هزینه‌های ارزی و ریالی قرارداد.
- (۵-۲-۲) تایید نوع و اقلام مورد نیاز اجرای طرح در چارچوب قرارداد مربوطه و حداکثر در سقف مخارج ارزی توسط دستگاه استفاده‌کننده از تسهیلات.
- (۵-۲-۳) مسدود نمودن ارز از محل حساب جاری ارزی مورد نظر بمیزان ارزش اقلام وارداتی توسط آن‌بانک.
- (۵-۲-۴) رعایت قانون مقررات صادرات و واردات.
- (۵-۳) پرداخت حق الزحمه و حق المشاوره کارشناسان استخدام شده جهت اجرای قراردادها و سایر هزینه‌های ارزی آموزشی از محل موجودی این حسابها و تحت ضوابط زیر بلامانع خواهد بود.
- (۵-۳-۱) ارائه تاییدیه مقرر در بند «۱-۲-۵».
- (۵-۳-۲) تایید پرداخت هزینه‌های آموزشی و پرسنلی کارشناسان خارجی حداکثر بمیزان مقرر در بند ۱-۳-۵ بابت اجرای قرارداد توسط دستگاه استفاده‌کننده از تسهیلات.
- ۶- کلیه وجوه ارزی که حسب تقاضای دستگاههای استفاده‌کننده از تسهیلات مستقیماً توسط بانک جهانی جهت واریز به حسابهای ارزی پیمانکاران طرف قرارداد حواله می‌گردد، نیز در هر مورد تابع ضوابط مقرر در بند (۵) می‌باشند.
- ۷- گشایش اعتبار اسنادی بنام دستگاه/سازمان استفاده‌کننده از تسهیلات یا مجری طرف قرارداد بانک جهانی و یا پیمانکاران طرف قرارداد با تایید دستگاه/سازمان استفاده‌کننده از محل تسهیلات مالی پرداختی بطور مستقیم توسط بانک مزبور به شکل **Non-operative** و مشروط به قبول فروشنده مبنی بر دریافت وجه اسناد از محل تسهیلات مربوطه، با رعایت سایر مقررات ذیربط و منظور داشتن قانون مقررات صادرات و واردات بلامانع می‌باشد.
- ۸- اقدامات لازم در خصوص ارائه ابلاغیه دریافت و واریز وجوه به حسابهای ارزی فوق و نیز ارائه صورتحساب گردش عملیات آنها به بانک جهانی معمول گردد.

۹- فروش ارز به نرخ روز بابت تسویه اصل و فرع تسهیلات مالی استفاده شده بلامانع
میباشد.

۱۰- کلیه اطلاعات مربوط به وجوه پرداختی تحت این دستورالعمل بایستی از طریق سیستم
مربوطه برای اداره آمار و تعهدات ارزی، ارسال گردد.

ز . صدور ضمانتنامه های ارزی :

صدور ضمانت نامه های ارزی شرکت در مناقصه، حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان موردنیاز اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی با رعایت نکات مشروحه ذیل و موارد مذکور در هر بخش امکان پذیر است . منظور از انواع ضمانت نامه ارزی، کلیه موارد صدرالذکر است.

تبصره ۱ : صدور انواع ضمانت نامه ارزی موردنیاز اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی صرفاً در صورت

توثیق ۱۰۰٪ عین وجه الضمان به ارز و بدون اخذ مجوز از این بانک امکان پذیر است.

تبصره ۲ : بانکها مجاز به صدور ضمانت نامه ارزی بابت تضمین وام و هر نوع تسهیلات ارزی دریافتی از

موسسات مالی و بانکهای خارجی ، «بجز مواردیکه مورد تایید این بانک واقع شده است» نمی باشند.

شرایط عمومی:

۱) صدور ضمانت نامه ارزی شرکت در مناقصه پس از دریافت اسناد مناقصه (و دیگر مدارک موردنیاز آن بانک) قبل از موعد برگزاری مناقصه بلامانع است. در صورت تمدید زمان برگزاری مناقصه، دریافت مدارک مربوط به تمدید الزامی است. صدور این نوع ضمانت نامه نیاز به اخذ مجوز از این بانک ندارد.

تبصره ۱ : در خصوص "کالای تولیدی (صنعتی، کشاورزی، معدنی و ...)" ارائه گواهی تایید صلاحیت

ضمانت خواه مبنی بر توانایی اجرای قرارداد یا موضوع مناقصه از وزارتخانه ذیربط الزامی است.

تبصره ۲ : در خصوص "خدمات فنی و مهندسی" ارائه گواهی تایید صلاحیت ضمانت خواه مبنی بر توانایی

اجرای قرارداد یا موضوع مناقصه از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری الزامی است.

۲) در صورت عدم امکان ارائه مدارک موردنیاز در موعد مقرر و فوریت موضوع، بانک می تواند نسبت به صدور انواع ضمانت نامه ارزی ذکر شده در این بخشنامه در قبال توثیق ۱۰۰٪ ارز یا معادل ریالی آن به نرخ روز اقدام نموده و با اعلام این موضوع نسبت به اخذ مجوز از اداره صادرات و جایگزینی وثایق طبق مقررات اقدام نماید. ضمناً در خصوص ضمانت نامه ارزی شرکت در مناقصه باتوجه به مفاد بند ۱ شرایط عمومی اقدام گردد.

۳) در خصوص ضمانت نامه های حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان، بانک موظف است پس از بررسی قرارداد و تکمیل مدارک مربوطه نسبت به ارسال درخواست بانک حاوی مشخصات ضمانت نامه (متقاضی، ذینفع، بانک کارگزار، مبلغ و نوع ارز، درصد مبلغ ضمانت نامه نسبت به کل قرارداد، نوع، موضوع و سررسید ضمانت نامه) - به انضمام گواهی های موردنظر در هر بخش - و تصویر قرارداد امضاء شده و درخواست متقاضی به اداره صادرات جهت اخذ مجوز صدور ضمانت نامه اقدام نماید.

تیمبره:

در خصوص ضمانت نامه حسن انجام کار در صورت توافق طرفین ابلاغیه رسمی ارجاع کار می تواند جایگزین تصویر قرارداد گردد.

۴) پادار شدن ضمانت نامه حسن انجام کار موکول به گشایش اعتبار اسنادی مورد قبول و یا ضمانت نامه تعهد پرداخت به نفع ضمانت خواه و همچنین ابطال ضمانت نامه شرکت در مناقصه مربوط می باشد مگر اینکه ضمانت نامه شرکت در مناقصه در چارچوب این بخشنامه صادر نشده و یا قرارداد تحت شرایط ترک تشریفات مناقصه منعقد شده باشد.

تیمبره:

در صورت تقاضای حذف این شرط، ضروریست بانک وثایق معتبر و کافی از ضمانت خواه اخذ نماید تا در صورت مطالبه وجه ضمانت نامه توسط ذینفع، ضمانت خواه مکلف به تامین و پرداخت آن به ارز باشد.

۵) پادار شدن ضمانت نامه پیش پرداخت منوط به وصول وجه پیش پرداخت اعتبار اسنادی یا قرارداد منعقد شده توسط ضمانت خواه و یا بانک ضامن می باشد.

تیمبره:

در صورت تقاضای حذف شرط فوق، ضمن پذیرش کلیه مسئولیتهای مترتبه توسط ضمانت خواه و بنا به تشخیص و تایید آن بانک وثایق کافی و معتبر نیز اخذ شود. حذف این شرط صرفاً در خصوص قراردادهای داخلی امکان پذیر است.

۶) نرخ تسعیر وجه ضمانت نامه جهت اخذ وثایق و کارمزد، نرخ فروش ارز در روز صدور ضمانت نامه خواهد بود.

تیمبره:

اخذ کارمزد اعم از کارمزد بانک و کارگزار خارجی از ضمانت خواه به ریال بلامانع است.

۷) چنانچه پرداخت وجه ضمانت نامه به ذینفع موضوعیت یابد، نرخ (فروش) ارز در روز پرداخت وجه ضمانت نامه به ذینفع توسط بانک، ملاک تسویه حساب با ضمانت خواه خواهد بود. از این رو هنگام صدور ضمانت نامه اخذ تعهد کتبی از ضمانت خواه در این زمینه الزامی است.

۸) در صورت انصراف ضمانت خواه از درخواست صدور ضمانت نامه، می بایست موضوع از طریق بانک عامل به اداره صادرات منعکس شود، به استثناء مواردی که طبق ضوابط جاری راساً توسط آن بانک اقدام شده است.

۹) بانک های عامل موظفند متعاقب صدور ضمانت نامه در چارچوب این بخشنامه، نسبت به ارسال اطلاعات آن مطابق بخشنامه ات/۱۴۴۷ مورخ ۸۴/۹/۲۰ اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک و اصلاحیه های بعدی آن اقدام نمایند.

۱۰) استفاده از مقررات متحدالشکل ضمانت نامه های عندالمطالبه URDG758 به شرط عدم مغایرت با دیگر مواد بند " ز " و همچنین سایر بخشنامه های ابلاغی این بانک، توصیه می گردد.

ز) ۱- کالای تولیدی (صنعتی، کشاورزی، معدنی و ...):

صدور ضمانت نامه های ارزی حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان مورد نیاز صادرکنندگان کالای تولیدی با رعایت مفاد بند ۳ شرایط عمومی امکان پذیر می باشد. وثایق مربوط به اینگونه ضمانت نامه ها، در چارچوب " آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهر نویسی از طرف بانکها " مصوب شورای پول و اعتبار اخذ گردد!

نرخ کارمزد صدور ضمانت نامه ها نیز براساس فصل ششم بخشنامه نب/۶۴۰۹ مورخ ۸۶/۷/۱۴ این بانک و اصلاحیه های آتی آن می باشد.

^۱ بخشنامه های شماره مب/۱۶۲ مورخ ۸۰/۲/۲۹ و مب/۱۸۲۵ مورخ ۸۵/۷/۳۰ این بانک و اصلاحیه های آتی آن

(ز) ۲- خدمات فنی و مهندسی:

صدور انواع ضمانت نامه ارزی موردنیاز صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی بر طبق آئین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، موضوع مصوبه شماره ۴۰۵۲۷/۲۷۰۵۷ مورخ ۱۳۸۹/۲/۸ هیات محترم وزیران (پیوست شماره ۱-۹) با رعایت نکات ذیل امکان پذیر است:

(۲-۱) در مورد ضمانت نامه های حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان، اخذ مصوبه مربوطه از کمیته ماده ۱۹ مستقر در سازمان توسعه تجارت ایران که حاوی سقف ضمانت نامه و مبلغ کل قرارداد باشد ضروری است.

(۲-۲) در خصوص ضمانت نامه های موضوع بند ۱-۲، ارسال درخواست بانک حاوی مشخصات ضمانت نامه (متقاضی، ذینفع، بانک کارگزار، مبلغ و نوع ارز، درصد مبلغ ضمانت نامه نسبت به کل قرارداد، نوع، موضوع و سررسید ضمانتنامه) به انضمام گواهی تایید صلاحیت از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری، مصوبه کمیته ماده ۱۹ و تصویر قرارداد امضاء شده جهت اخذ مجوز صدور ضمانت نامه به اداره صادرات الزامی است .

تبصره: در خصوص ضمانت نامه حسن انجام کار ابلاغیه رسمی ارجاع کار می تواند جایگزین تصویر قرارداد گردد.

(۲-۳) صدور ضمانت نامه خدمات فنی و مهندسی توسط بانکها در مقابل ۲٪ وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول سیستم بانکی و ۹۸٪ سفته نسبت به ارزش ضمانت نامه انجام پذیرد.

تبصره ۱: منظور از سپرده نقدی، وثایق موضوع بند الف ماده دو ((آئین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها)) می باشد.

تبصره ۲: بانکها با مسئولیت خود می توانند در میزان سپرده نقدی و پذیرش سایر وثایق مورد قبول تخفیفاتی قایل شوند.

(۲-۴) نرخ کارمزد صدور ضمانت نامه های خدمات فنی و مهندسی حداکثر نیم درصد معادل ریالی ارزش ضمانت نامه در سال می باشد.

(۲-۵) در صورت مطالبه وجه ضمانت نامه، رعایت ماده ۷ " آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی " نیز الزامی است .

(ز) ۳- قراردادهای داخلی:

صدور انواع ضمانت نامه های ارزی موردنیاز پیمانکاران، مشاوران و سازندگان داخلی که امور خدمات مهندسی مشاور، طراحی، پیمانکاری، ساختمانی، تاسیساتی و تجهیزاتی را در داخل کشور اجرا می کنند با رعایت مراحل و نکات ذیل امکان پذیر می باشد:

از آنجا که اجرای طرحهای موصوف در داخل کشور می باشد، بنابراین مشمول «آئین نامه مقررات حمایتی دولت برای صادرات خدمات فنی و مهندسی» نمی باشند و صدور ضمانت نامه بایستی بطور کلی در چارچوب «آئین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها» صورت پذیرد.

(۳-۱) صدور ضمانت نامه های ارزی حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان حداکثر هر کدام تا سقف "معادل ده میلیارد ریال" پس از دریافت و بررسی قرارداد مربوطه بدون اخذ مجوز از این بانک بلامانع است. قرارداد میبایست حداقل شامل موضوع، زمان انعقاد، مشخصات طرفین، مبلغ قرارداد و نوع ارز، نوع و مبلغ ضمانت نامه های پیش بینی شده، درصد آن نسبت به کل مبلغ قرارداد، شرایط پرداخت و سهم هریک از شرکا (در صورت اجرای قرارداد بصورت مشارکت) باشد.

(۳-۲) در مورد ضمانت نامه های موضوع بند ۱-۳ چنانچه ارزش ضمانت نامه بیش از "معادل ده میلیارد ریال" باشد ارسال درخواست بانک حاوی مشخصات ضمانت نامه به انضمام تصویر قرارداد مربوطه با رعایت مندرجات بند ۳ شرایط عمومی جهت اخذ مجوز صدور ضمانت نامه به اداره صادرات الزامی است.

(۳-۳) کارمزد صدور ضمانت نامه های ارزی بابت قراردادهای داخلی براساس فصل ششم بخشنامه شماره نب/۶۴۰۹ مورخ ۸۶/۷/۱۴ این بانک و اصلاحیه های آتی آن اخذ گردد.

ز) ۴- صدور سایر ضمانت نامه های ارزی:

صدور ضمانتنامه های ارزی شرکت در مناقصه های بین المللی داخلی و خارجی، حسن انجام کار، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان مشروط به پوشش آن در صورت مطالبه وجه الضمان توسط آن بانک و بارعایت «آئین نامه صدور ضمانتنامه و ظهرنویسی از طرف بانکها^۱» و سایر مقررات مربوط و منظور داشتن مراتب زیر، بلامانع خواهد بود:

(۴-۱) اخذ وثیقه از ضمانت خواه در چارچوب «آئین نامه صدور ضمانتنامه و ظهرنویسی از طرف بانکها» و بنابه تشخیص آن بانک و اعتبار متقاضی صورت پذیرد.

(۴-۲) نرخ تسعیر وجه ضمانتنامه برای دریافت وثایق و کارمزد، نرخ فروش ارز در روز صدور ضمانتنامه خواهد بود.

(۴-۳) تایید صلاحیت و توانایی اجرای قرارداد و انجام کار به تشخیص بانک.

تبصره : در خصوص صادرکنندگان کالا و خدمات فنی و مهندسی، در صورت عدم امکان ارائه گواهی توانمندی، صدور ضمانت نامه مورد نیاز آنها در چارچوب این بند بلامانع است.

---

^۱ بخشنامه های شماره مب/۱۶۲ مورخ ۸۰/۲/۲۹ و مب/۱۸۲۵ مورخ ۸۵/۷/۳۰ این بانک و اصلاحیه های آتی آن

- ۵- چگونگی مطالبه وجه ضمانت نامه های ارزی حسن انجام کار و پیش پرداخت و شرکت در مناقصه به نفع طرف های ایرانی:
- (۵-۱) کلیه ضمانت نامه های ارزی که پیمانکاران و فروشندگان خارجی بابت حسن انجام تعهدات خود به نفع خریداران ایرانی داخل کشور تودیع نموده اند و ضمانت نامه های مزبور به علت عدم ایفای کامل تعهدات و بنابه تقاضای ذینفع مطالبه می گردد، به شرح زیر قابل اقدام خواهد بود.
- (۵-۱-۱) وجه ضمانت نامه ارزی پس از مطالبه عیناً به حساب سپرده موقت واریز و نگهداری گردد.
- (۵-۱-۲) در صورت تقاضای ذینفع مبنی بر واردات کالا یا خدمت (بنابه موضوع ضمانت نامه مربوطه)، از محل ضمانت نامه مطالبه شده، گشایش اعتبار اسنادی یا ثبت سفارش براتی جهت واردات کالا یا خدمت تا سقف مبلغ ضمانت نامه با رعایت کامل مقررات صادرات و واردات و دستورالعمل های این بانک و طی مراحل ثبت سفارش / ثبت خدمت بلامانع است.
- (۵-۱-۳) کالا و یا خدمت مورد تقاضا، ترجیحاً همان کالا و یا خدمت اعتبار اسنادی یا ثبت سفارش موضوع ضمانت نامه و در چارچوب ضوابط و مقررات باشد.
- (۵-۱-۴) باتوجه به اینکه وجه ارزی کالا و یا خدمت وارده به شرح فوق از محل وجه ارزی ضمانت نامه ارزی مطالبه شده پرداخت خواهد گردید، لذا آمار مربوط به گشایش اینگونه اعتبارات و بروات اسنادی به طور جداگانه به اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک اعلام گردد.
- (۵-۱-۵) در صورت عدم تقاضای واردات کالا از محل وجه ضمانت نامه ارزی مطالبه شده، چنانچه ارز اعتبارات اسنادی / ثبت سفارشات بروات اسنادی مربوطه از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک تامین شده باشند، وجه ارزی ضمانت نامه باید به حساب این بانک واریز و معادل ریالی آن به نرخ روز مطالبه وجه ضمانت نامه به ذینفع پرداخت گردد.
- تبصره: در صورت تأخیر در پرداخت وجه الضمان از سوی کارگزار، واریز تمامی وجوه دریافتی از کارگزار (اصل + فرع) به حساب این بانک الزامی است.
- (۵-۱-۶) پرداخت هم ارز ریالی ضمانت نامه های مطالبه شده به ذینفع ضمانت نامه در صورتی که اعتبارات اسنادی / ثبت سفارشات بروات اسنادی آن به نرخ گواهی سپرده ارزی - واریز نامه - توافقی - حاصل از صادرات و نرخ روز می باشد، به نرخ روز مطالبه وجه ضمانت نامه امکان پذیر بوده و خرید ارز به حساب آن بانک صورت می گیرد. ضمناً لازم است مصرف اینگونه ارزها با نظر اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک انجام شود.
- تبصره: چنانچه تمام یا بخشی از وجه اعتبار اسنادی / ثبت سفارش براتی مرتبط با ضمانت نامه مطالبه شده، از محل یارانه های دولتی و اعتبارات دستگاههای اجرایی دولتی تامین شده باشد، واریز معادل ریالی سهم مربوطه از وجه الضمان ضمانت نامه مطالبه شده (با توجه به نسبت های پرداخت وجه اسناد) به حساب خزانه الزامی است.
- (۵-۱-۷) در صورتی که ارز اعتبار اسنادی / ثبت سفارش براتی موضوع ضمانت نامه از محل ارز متقاضی بوده و یا ضمانت نامه فاقد اعتبار اسنادی و یا قرارداد و یا بطور کلی نرخ تسعیر مورد عمل باشد، در صورت مطالبه وجه ضمانت نامه پرداخت عین ارز و یا تسعیر آن (بنا به درخواست متقاضی) به نرخ روز به حساب متقاضی بلامانع است.
- (۵-۱-۸) در صورتی که ارز اعتبار اسنادی موضوع ضمانت نامه از محل حساب ذخیره ارزی / صندوق توسعه ملی تأمین شده باشد، با توجه به مفاد قرارداد فی مابین خریدار و فروشنده، چنانچه آن بانک خریدار را محق به استفاده از وجه حاصل از ضمانت نامه مطالبه شده برای مصارف ارزی جهت واردات کالا و یا خدمت به منظور تکمیل و راه اندازی طرح مربوطه تشخیص دهد استفاده از آن برای موارد مذکور بلامانع است. در غیر این صورت ارز دریافت شده می بایست به حساب ذخیره ارزی / صندوق توسعه ملی واریز گردد.
- (۵-۲) تسعیر وجه الضمان ضمانت نامه های ارزی شرکت در مناقصه که بنابه دلایلی توسط ذینفع ایرانی درخواست می گردد، به نرخ روز مطالبه وجه ضمانت نامه و با رعایت سایر مقررات مربوطه از نظر این بانک بلامانع است.
- (۵-۳) مقررات مربوط به مطالبه وجه ضمانت نامه های حسن انجام کار به ضمانت نامه های پیش پرداخت که اعتبارات / برات اسنادی آن (قرارداد مربوطه) از محل ارزهای تخصیصی از سوی این بانک، واریز نامه، توافقی، گواهی سپرده ارزی، ارز حاصل از صادرات، ارز متقاضی و نرخ روز گشایش شده باشد، قابل تسری است.
- (۵-۴) استفاده از ارز ضمانت نامه های ارزی مطالبه شده به نفع وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در صورت تأیید بالاترین مقام اجرایی و یا ذیحساب سازمان ذیربط مبنی بر رعایت کلیه مقررات مربوطه ممکن خواهد بود.

ح - تسهیلات بانک توسعه و تجارت اکو (ECO)

بمنظور افزایش مبادلات تجاری فی مابین کشورهای عضو اکو، بانک توسعه تجارت اکو پس از امضاء قرارداد، تسهیلاتی را از محل منابع خود در اختیار بانکهای ایرانی قرار می دهد تا با رعایت شرایط ذیل نسبت به تامین مالی فعالیت های مورد نظر بانک مذکور اقدام نمایند:

الف - فعالیت های مشمول دریافت تسهیلات:

- ۱- واردات از کشورهای عضو اکو
- ۲- صادرات واحدهای صنعتی و تجاری به کشورهای عضو اکو و سایر کشورها
- ۳- تولیدات، تجارت، و یا ارائه خدمات از سوی شرکتهای تولیدی، صنعتی، تجاری، کشاورزی یا خدماتی کشورهای عضو اکو

ب- نوع تسهیلات:

۱- تسهیلات کوتاه مدت:

اعطای این تسهیلات برای واردات کالاهای مصرفی از کشورهای عضو اکو و صادرات به همه کشورها با دوره بازپرداخت (Repayment Period) حداکثر یکسال از تاریخ دریافت تسهیلات به تشخیص بانک عامل می باشد.

۲- تسهیلات میان مدت:

اعطای تسهیلات مزبور برای تامین مالی طرحهای شرکتهای کوچک و متوسط (SME) (منظور از شرکتهای کوچک و متوسط شرکتی است که تعداد کارمندان آن حداکثر ۲۵۰ نفر و گردش مالی آنها بیش از ۱۵ میلیون یورو نباشد) و با رعایت شرایط زیر خواهد بود:

۱- ۲) دوره بازپرداخت: به تشخیص بانک عامل حداکثر طی هفت قسط مساوی شش ماهه که سررسید اولین قسط ۶ ماه از تاریخ دریافت تسهیلات خواهد بود

۲- ۲) هزینه تعهد: ۳۵/۰ درصد روی مانده استفاده نشده تسهیلات با تاریخ شروع ۹۰ روز پس از امضا قرارداد و قابل دریافت در دوره های ۶ ماهه.

۳- ۲) هزینه مدیریت: ۲/۰ درصد ثابت روی مبلغ تسهیلات

۳- تسهیلات برای تامین مالی پروژه :

اعطای این تسهیلات بصورت موردی جهت تامین مالی پروژه های خاص ارائه میگردد. شرایط تامین مالی (شامل نرخ بهره، کارمزدها، دوره ساخت و بازپرداخت) با توجه به مشخصات هر طرح تعیین شده و قرارداد تامین مالی میان بانک اکو و مجری طرح امضا می گردد. متعاقبا بانک عامل نیز از طریق گشایش اعتباراسنادی و یا از طریق سایر روشهای پرداخت اعلام شده اقدامات مقتضی را به منظور واردات کالا و خدمات جهت اجرای پروژهها بعمل می آورد

صدور ضمانتنامه در ارتباط با تسهیلات مورد بحث جهت وزارتخانهها، شرکتها و سازمانهای دولتی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و در رابطه با بخش خصوصی نیز در صورت ارائه تأییدیه از بانک عامل مبنی بر اخذ وثائق کافی از متقاضی برای تضمین بازپرداخت اصل و فرع تسهیلات و نیز اظهار نظر اداره تامین اعتبارات ارزی این بانک مبنی بر مطابقت تسهیلات اعطائی با شرایط و ضوابط اعلام شده از سوی بانک اکو ، بدواً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و در صورت اجتناب وزارت مذکور، توسط آن بانک قابل انجام خواهد بود.

ج. روشهای تامین مالی واردات:

تامین مالی واردات کالا از طریق گشایش اعتباراسنادی، ثبت سفارش برات وصولی اسنادی، حواله ارزی و پرداخت نقدی (پس از تایید مدیر عامل بانک) مقدور خواهد بود.

د- روشهای تامین مالی صادرات:

۱- اعطای تسهیلات در قالب اعتبار فروشنده (تسهیلات تامین مالی قبل از حمل، تنزیل اسناد صادراتی مدت دار فروشنده ایرانی)

تبصره (۱): تنزیل بروات مدت دار در وصولی ساده (clean collection) پس از اعتبار سنجی خریدار توسط صندوق ضمانت صادرات ایران و ارائه تضامین لازم از سوی مشتری امکان پذیر خواهد بود.

تبصره (۲): در روش تامین مالی قبل از حمل احراز اطمینان بانک از وجود قرارداد معتبر با طرف خارجی و توان صادر کننده در تولید یا تامین کالا یا خدمات موضوع قرارداد ضروری است.

۲- اعطای تسهیلات در قالب اعتبار خریدار با رعایت آئین نامه تامین مالی صادرات

ه- نوع ارز و نرخ سود تسهیلات:

۱- نوع ارز تسهیلات یورو می باشد. بدین لحاظ بازپرداخت تسهیلات نیز می بایست با ارز مذکور صورت گیرد. با این وجود، در صورت ارائه تعهد از سوی مشتری مبنی بر بازپرداخت تسهیلات با ارز یورو، پرداخت معادل آن به سایر ارزها با نظر بانک عامل بلامانع خواهد بود. ضمناً، چنانچه برغم انعقاد قرارداد/تعهد پرداخت یوروئی، گشایش اعتبار با ارز دیگر صورت گیرد و یا پس از گشایش اعتبار امکان پرداخت وجه اسناد با ارز مزبور (یورو) میسر نشود، معادل یوروئی آن می بایست با ارزهای مورد قبول بانک عامل به همراه سود و جریمه تاخیر احتمالی در روز بازپرداخت از سوی مشتری تادیه گردد.

۲- نرخ سود تسهیلات کوتاه مدت و میان مدت (اعطائی به مشتری) توسط بانک عامل (متفاوت از نرخ سود قرارداد منعقد شده با بانک توسعه و تجارت اکو می باشد) و نرخ سود تسهیلات تامین مالی پروژه "توسط بانک اکو تعیین می شود.

و- روشهای پرداخت

پس از ارایه درخواست از سوی متقاضی، اعطای تسهیلات برای فعالیتهای اعلام شده در بند (الف)؛ با در نظر گرفتن مفاد قراردادهای منعقد شده با بانک توسعه و

تجارت اکو، و روشهای پرداخت و تامین مالی ذکر شده به ترتیب در بخش اول مجموعه مقررات ارزی و این دستورالعمل، از سوی بانک عامل تعیین خواهد شد

ز - سایر مقررات

- ۱- نحوه ثبت سفارش، گشایش اعتباراسنادی، تمدید سررسید، چگونگی اقدام در خصوص وصولی ها و ... طبق مجموعه مقررات ارزی خواهد بود.
- ۲- "اطلاعات وجوه پرداختی می بایست از طریق سیستم مربوطه، به اداره آمار و تعهدات ارزی این بانک ارسال گردد.
- ۳- انعقاد قرارداد مستقیم فی مابین بانک توسعه و تجارت اکو و شرکتهای تولیدی و بازرگانی ایرانی امکان پذیر بوده و شرایط استفاده از آن توسط بانک مذکور تعیین خواهد شد.
- ۴- در موارد مسکوت و در صورت مغایرت شرایط بانک توسعه و تجارت اکو با مقررات جاری، ملاک عمل شرایط بانک مذکور خواهد بود. /

گشایش اعتبار اسنادی از محل آورده نقدی اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی:

دراجرای ماده ۱۱ بند ب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی، گشایش اعتبار اسنادی از محل ارز هائی که بعنوان آورده نقدی سرمایه‌گذار خارجی به حساب ارزی شرکت مشترک حواله و واریزمی‌گردد توسط شعبه‌ای که حساب ارزی مزبور نزد آن مفتوح شده است بامرعی داشتن نکات ذیل بلامانع است:

- ۱- ارائه مجوز سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران - اداره کل سرمایه‌گذاریهای خارجی مبنی بر گشایش اعتبار اسنادی از محل حساب ارزی مربوط.
- ۲- ارائه برگهای ثبت سفارش مهر شده وزارت بازرگانی توسط متقاضی اعتبار اسنادی (صاحب حساب ارزی) بر اساس مجوز سازمان یاد شده.
- ۳- ارائه پروفرمای منقضی نشده.
- ۴- نظربه اینکه وجه اعتبار اسنادی از محل موجودی حساب ارزی شرکت مشترک پوشش و پرداخت خواهد شد، بنابراین انسداد موجودی حساب ارزی مربوطه تا سقف مبلغ اعتبار اسنادی الزامی است. ارز مزبور نبایستی به ریال تسعیر گردد.
- ۵- ارز موجود در حساب ارزی شرکت مشترک در مقابل پرداخت ریال و یا بهر نحوی تحت توثیق قرار نگرفته باشد.
- ۶- پرداخت بابت بهای سایر سفارشات و یا هزینه‌های ضروری در حدود مصارفی که سرمایه برای ایجاد آن اختصاص داده شده، بلامانع است.

«پیوست‌ها»

پیوست شماره (۱-۳)

۳۴۷۷۴

۱۳۷۹/۸/۹

رئیس جمهور

«بِسْمِ تَعَالَى»

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

«قانون اصلاح قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور» که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم مهرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۷/۲۷ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۳۷-ق مورخ ۱۳۷۹/۸/۳ واصل گردیده است، به پیوست جهت اجرا ابلاغ می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

رونوشت بانضمام تصویر قانون به:

دفتر مقام معظم رهبری - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و استانداریهای سراسر کشور - دفتر رئیس جمهور - دفتر ریاست قوه قضاییه - دفتر معاون اول رئیس جمهور - دیوان محاسبات - اداره قوانین مجلس شورای اسلامی - دفتر هیات دولت - اداره کل حقوقی - اداره کل قوانین و مقررات کشور - اداره کل امور مجلس - دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام - روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران (جهت درج در روزنامه) ابلاغ می شود.

پیوست شماره (۳-۱)

۲۳۷-ق

۱۳۷۹/۸/۳

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

«بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى»

قانون اصلاح قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور

ماده واحده - ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ و بندهای (الف) تبصره (۴۵) و (ب) تبصره (۲۹) و (هـ) تبصره (۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

(۱) ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح ذیل اصلاح گردید:

ماده ۶۰ - به منظور ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی حاصل از صدور نفت خام در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت خام به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری و فراهم کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف است با ایجاد حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام اقدام‌های زیر را معمول دارد:

الف - از سال ۱۳۷۹ مازاد درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در جدول شماره (۲) این قانون در حساب سپرده دولت نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان «حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام» نگهداری می‌شود.

ب - در طول سالهای برنامه سوم توسعه، در صورتی که درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام کمتر از ارقام مندرج در جدول شماره (۲) این قانون باشد، دولت می‌تواند در فواصل زمانی سه ماهه از موجودی حساب ذخیره ارزی برداشت نماید. معادل ریالی این وجوه به حساب درآمد عمومی دولت منظور می‌گردد.

ج - به دولت اجازه داده می‌شود حداکثر معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حساب ذخیره ارزی برای سرمایه‌گذاری و تامین بخشی از اعتبارات مورد نیاز طرحهای تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی مهندسی بخش غیردولتی که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تایید وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط

پیوست شماره (۱-۳)

رسیده است از طریق شبکه بانکی داخلی و بانکهای ایرانی خارج از کشور به صورت تسهیلات با تضمین کافی استفاده نماید.

د- استفاده از وجوه حساب ذخیره ارزی برای تامین هزینه‌های بودجه عمومی دولت صرفاً در صورت کاهش درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام نسبت به ارقام مصوب و عدم امکان تامین اعتبارات مصوب از مالیات و سایر منابع، مجاز خواهد بود و استفاده از آن برای تامین کسری ناشی از درآمدهای غیر نفتی بودجه عمومی دولت ممنوع است.

ه- آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت اموراتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

(۲) جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع پیش بینی درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام به شرح ذیل اصلاح می گردد:
ارقام به میلیون دلار

سال	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳
صادرات نفت خام	۱۰۹۵۱	۱۱۵۰۰	۱۲۸۶۴	۱۱۰۵۸	۱۱۵۷۸/۸	۱۲۰۸۲/۸

«جدول شماره (۲) قانون برنامه سوم توسعه»

رئیس جمهور
تصویب نامه هیات وزیران

«بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى»

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۸ بنا به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (موضوع نامه شماره ۱۰۵/۴۳۱۲ مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور) و به استناد بند (هـ) ماده (۶۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹ - آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

«آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم
توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»

ماده ۱ - در این آیین نامه واژه های زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- سازمان: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- خزانه: خزانه داری کل (وزارت امور اقتصادی و دارایی)
- حساب ارزی: حساب ذخیره ارزی حاصل از مازاد درآمد فروش نفت خام.
- قانون برنامه: قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
- بودجه سالانه: قانون بودجه کل کشور
- وجوه اداره شده: وجوهی است که ازمحل حساب ارزی براساس ضوابط این آیین نامه در اختیار بانک های عامل قرار می گیرد تا براساس مقررات این آیین نامه به متقاضیان سرمایه گذاری در طرح های تولیدی و کار آفرینی

پیوست شماره (۲-۳)

صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی بخش غیردولتی (تعاونی و خصوصی) به صورت تسهیلات اعطاء شود.

- بانک عامل: بانک‌ها و یا شعب بانک‌های کشور در خارج از کشور هستند که عاملیت اعطای تسهیلات موضوع این آیین‌نامه به آنها واگذار می‌شود. بانک عامل به‌طور یکجا، از بخش‌های مختلف اقتصادی یا حسب مورد توسط بانک مرکزی تعیین و اعلام می‌گردد.

ماده ۲ - خزانه مکلف است حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، یک فقره حساب ارزی نزد بانک مرکزی افتتاح نماید. برداشت از حساب مذکور صرفاً براساس مقررات این آیین‌نامه مجاز می‌باشد.

ماده ۳ - بانک مرکزی موظف است از ابتدای سال ۱۳۸۰ در طول چهارماه اول سال، معادل ریالی صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام در ماه‌های یادشده را به حساب درآمد عمومی مربوط واریز نماید و از ماه پنجم تا تامین سقف مجاز ایجاد تعهدات ارزی سال، معادل ریالی یک‌دوازدهم ($\frac{1}{12}$) سقف مزبور را به حساب درآمد عمومی و بقیه را به صورت ارزی به حساب ارزی واریز نماید. پس از تامین تمام بودجه سالانه، کلیه مبالغ دریافتی، به حساب ارزی واریز می‌گردد.

حداکثر پنجاه درصد (۵۰٪) از ارز واریز شده به حساب ارزی، براساس مقررات این آیین‌نامه پس از تصویب هیات موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه تا پایان برنامه سوم توسعه، به صورت تسهیلات از طریق بانک‌های عامل به طرح‌های ذی‌ربط اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱ -

چنانچه معادل ریالی درآمد حاصل از صادرات نفت خام در هر سال در پایان بهمن‌ماه همان سال، کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلافاصله در اول اسفندماه همان سال کسری یادشده را از موجودی حساب ارزی برداشت و معادل ریالی آن را تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی واریز نماید.

تبصره ۲ -

صددرصد (۱۰۰٪) وجوه ارزی برگشتی ناشی از اعطای تسهیلات فوق به طرح‌ها که توسط بانک‌های عامل به حساب ارزی واریز می‌گردد، مجدداً "بارعایت ضوابط این آیین‌نامه برای پرداخت تسهیلات تا پایان برنامه سوم قابل تخصیص می‌باشد.

تبصره ۳ -

در سال ۱۳۷۹، پس از تحقق صددرصد (۱۰۰٪) ارز قابل تعهد مصوب از محل فروش نفت خام در قانون بودجه سال ۱۳۷۹ کل کشور و اصلاحیه آن، مازاد درآمد ارزی به حساب ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۴ -

بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ارزی را در پایان هرماه به خزانه و سازمان ارائه نماید.

پیوست شماره (۲-۳)

ماده ۴ - طرح‌های بخش غیردولتی مشمول بند(ج) ماده(۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم صرفاً "طرح‌های انتفاعی هستند که با سرمایه گذاری بخش غیردولتی (بااستفاده یا بدون استفاده از منابع بانکی) و با مباشرت اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی درزمینه‌های تولیدی و کارآفرینی دربخش‌های صنعت، معدن، کشاورزی و همچنین حمل‌ونقل و خدمات فنی و مهندسی به‌اجرا درمی‌آیند.

تبصره ۱ - بررسی‌های فنی، مالی و اقتصادی طرح‌های موضوع این ماده ، توسط بانک‌های عامل درچارچوب ضوابط مصوب هیات موضوع ماده(۸) این آیین‌نامه انجام و پس از تایید وزارتخانه‌های تخصصی ذی‌ربط قابل اجرا است.

تبصره ۲ - وجوه ارزی موردنیاز هر طرح (سرمایه ثابت و سرمایه درگردش) که در قالب بند (ج) ماده(۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم و ازمحل حساب ارزی تامین می‌شود، از طریق بانک‌های عامل در قالب ارزی طرح در طول دوران اجرا به مجری طرح پرداخت می‌شود.

تبصره ۳ - دوره استفاده از وام برای سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری آزمایشی از طرح‌ها حداکثر سه سال خواهد بود. مدت بازپرداخت وام اعطایی حداکثر پنج سال پس از مدت یادشده می‌باشد.

ماده ۵ - سازمان موظف است حداکثر تا پایان فروردین ماه هر سال درچارچوب اولویت‌های قانون برنامه و برنامه‌های اجرایی بخشها، پیشنهادنحوه استفاده از وجوه حساب ارزی را در قالب اعطای تسهیلات برای فعالیتهای تولیدی و سرمایه‌گذاری به هیات موضوع ماده(۸) این آیین‌نامه ارائه نماید.

تبصره ۱ - نحوه استفاده از وجوه حساب ارزی در سال ۱۳۷۹ درچارچوب اولویت‌های قانون برنامه و برنامه‌های اجرایی بخش‌ها را سازمان باید حداکثر ظرف یک‌ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه به هیات موضوع ماده(۸) این آیین‌نامه ارائه نماید.

تبصره ۲ - وجوه ارزی در قالب قراردادی که بارعایت مقررات این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط بین سازمان و بانک‌های عامل منعقد می‌شود، در اختیار آنها قرار می‌گیرد.

تبصره ۳ - استفاده‌کنندگان از تسهیلات ارزی موضوع این آیین‌نامه باید اصل و سود متعلقه را طبق مقررات ارزی کشور، به ارز تامین و بازپرداخت نمایند.

تبصره ۴ - بانک‌های عامل موظفند هر سال، درچارچوب اولویت‌های ابلاغی سالانه هیات موضوع ماده (۸) این آیین‌نامه، تسهیلات موضوع این ماده را صرفاً "به طرح‌هایی که از نظر آنها دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی است اعطانمایند و تامین لازم و کافی را هم برای بازپرداخت اصل و سود از متقاضی دریافت دارند.

تبصره ۵ - اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌هایی که درچارچوب قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی ایران به تصویب می‌رسند (سرمایه‌گذاری‌های مشترک) بارعایت مقررات این آیین‌نامه بلامانع است.

پیوست شماره (۲-۳)

ماده ۶ - دستورالعمل اجرایی این آیین نامه در ارتباط با وظایف تعیین شده برای سازمان، خزانه، بانک مرکزی، بانک عامل و سایر دستگاههای اجرایی ذی ربط و چگونگی ارتباط آنها و تامین و پرداخت وجوه ارزی مورد نیاز طرح ها، به تصویب هیات موضوع ماده (۸) این آیین نامه می رسد.

ماده ۷ - بانک مرکزی موظف است به موجودی حساب ارزی، هر سه ماه یکبار سود به ارزش مربوط پرداخت نماید. نرخ سود را شورای پول و اعتبار با توجه به میزان تعهدات متقابل انجام شده تعیین می نماید. سود ارزی، هر سه ماه یکبار به موجودی حساب ارزی اضافه می شود.

ماده ۸ - هیاتی مرکب از رئیس سازمان، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی و دونفر نماینده به انتخاب رئیس جمهور به عنوان "هیات امنای حساب ذخیره ارزی" جهت حسن اجرای قانون و اتخاذ تصمیم در موارد تعیین شده در این آیین نامه و موارد زیر تشکیل می گردد. دبیرخانه هیات یاد شده در سازمان مستقر خواهد بود:

الف - نحوه تعیین اولویت طرح ها جهت استفاده از تسهیلات موضوع این آیین نامه.

ب - تعیین روش محاسبه و نرخ سود تسهیلات اعطایی بر اساس پیشنهاد بانک مرکزی.

پ - زمان بازپرداخت تسهیلات اعطایی.

ت - نحوه پی گیری وصول مطالبات.

ث - تعیین چارچوب قراردادهای سازمان با بانک های عامل.

ج - تعیین کارمزد بانک های عامل.

ح - سایر ضوابط و دستورالعمل های مورد نیاز.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت: به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیات دولت ابلاغ می شود.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

بسمه تعالی

شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی - موضوع ماده (۶۰) اصلاحی
قانون برنامه سوم توسعه: مصوب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی
(۱۳۷۹ آذر ۱۳۷۹)

الف. نوع ارز و واحد محاسبات

- ۱- واحد پولی محاسبات دلار آمریکایی است ولی پرداخت هایی که از محل حساب ذخیره ارزی به طرح ها صورت می گیرد، براساس ارزش مورد نیاز طرح به دلار یا هر ارز قابل تبدیل دیگر خواهد بود.
- ۲- بازپرداخت تسهیلات ارزی استفاده شده به همان ارزی خواهد بود که به طرح پرداخت شده است.

ب. بخش های مجاز

بخش های صنعت، معدن، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی.

پ. اشخاص مجاز

- ۱- اشخاص حقیقی و هم چنین شرکت هایی که اکثریت سرمایه سهامی آنها متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی است.
- ۲- شرکت های ایرانی که محل فعالیت تولیدی و خدماتی آنها در ایران است ولی بخشی از سهام یا حق رأی آنها متعلق به سرمایه گذاران مقیم خارج از کشور است.
- ۳- شرکت هایی که دولت یا شرکت های دولتی یا موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در آنها سهامدار جزئی هستند، مشروط به این که سهم آنها از ۴۹ درصد سهام دارای حق رأی تجاوز نکند و اکثریت هیئت مدیره آنها منتخب سهامداران خصوصی باشد و فعالیت آنها انتفاعی بوده و به تقویت بخش غیردولتی بیانجامد، خصوصی محسوب می شوند.
- ۴- شرکت های خارجی که با اشخاص مذکور در بند های ۱ و ۲ فوق در قالب اعتبار اسنادی معتبر و دارای پوشش بیمه ای دولتی، قرارداد خرید کالا یا خدمت و یا حمل و نقل دارند.

پیوست شماره (۳-۳)

ت. فعالیت‌های قابل قبول

- ۱- کلیه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل‌ونقل و خدمات فنی - مهندسی بخش‌های تعاونی و خصوصی.
  - ۲- سرمایه‌گذاری برای ایجاد ظرفیت‌های جدید از جمله خرید تجهیزات و ماشین‌آلات، دانش فنی و پرداخت هزینه‌های نصب و راه‌اندازی مربوط به طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل و خدمات فنی - مهندسی.
  - ۳- خریدنهادهای وارداتی برای بهره‌برداری آزمایشی، راه‌اندازی تجاری و قطعات یدکی به‌عنوان سرمایه در گردش طرح‌های تولیدی و کارآفرینی صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل‌ونقل و خدمات فنی - مهندسی.
  - ۴- سرمایه‌گذاری برای توسعه و بازسازی ظرفیت‌های تولیدی موجود.
- در کلیه موارد فوق، سرمایه‌گذاری در طرح‌های بهینه‌سازی انرژی در صنایع، فناوری اطلاعات (IT)، فناوری زیستی (BT)، صنایع تبدیلی کشاورزی و دامی و صنایع تولید ابزارهای مکانیزاسیون کشاورزی از اولویت برخوردار خواهد بود.
- ۵- اعطای اعتبار به خریداران خارجی کالاهای صنعتی و مهندسی ایران به‌منظور تشویق صادرات غیرنفتی در مواردی که اعتباراسنادی بانک‌های کارگزار خریداران، از یک‌بانک بین‌المللی معتبر صادر شده و یا دارای پوشش بیمه‌ای دولتی باشد.

ث. سودآوری طرح‌ها

حداقل نرخ بازده موردانتظار طرح نباید از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر باشد.

ج. کارمزد و سود

سود و کارمزد تسهیلات اعطایی به طرح‌های بخش غیردولتی، با توجه به عوامل زیر تعیین می‌شود: مخاطره سرمایه‌گذاری، مدت، نوع و میزان وثیقه، نرخ بهره‌ارز مورد استفاده در بازارهای مالی جهانی و حداقل بازده موردانتظار دولت از حساب ذخیره‌ارزی.

(۱) نرخ سود:

- برای تسهیلات به‌طور عام: ۷/۵ درصد در سال.
- برای تسهیلات طرح‌های بازسازی صنایع که متضمن بازسازی حداقل ۵۰ درصد ماشین‌آلات و تجهیزات موجود باشد: نرخ تسهیلات عام منهای ۰/۲۵ درصد.
- برای تسهیلات طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های اردبیل، کردستان، کرمانشاه، ایلام، سیستان و بلوچستان، بوشهر، هرمزگان، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد، نرخ تسهیلات عام منهای ۰/۵ درصد (طرح‌های بازسازی صنایع این

پیوست شماره (۳-۳)

استان‌ها، همزمان مشمول نرخ تسهیلات بازسازی نیز خواهند بود).
۲) کارمزد دیرکرد: ۱۰٪ درصد در سال اضافه بر نرخ سود.
* تخفیف اعطایی از سود متعلقه برای تسریع در بهره‌برداری نسبت به موعد برنامه‌ریزی شده:
۱۰٪ درصد نرخ سود برای ۶ ماه و ۱۵٪ درصد نرخ سود برای یک سال.

ج . محدودیت‌ها

۱- تسهیلات اعطایی به هر طرح از محل حساب ذخیره‌ارزی، حداکثر معادل جزءارزی هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرح (شامل سرمایه درگردش اولیه) خواهد بود. متقاضی سرمایه‌گذاری برای استفاده از این تسهیلات، نحوه تامین منابع ریالی مورد نیاز طرح شامل اعتبارات بانکی و آورده‌های سهامداران را به بانک اعلام می‌نماید.
۲- حقوق صاحبان سهام در مورد اشخاص حقوقی و یا آورده نقدی و غیرنقدی شخص سرمایه‌گذار در مورد اشخاص حقیقی، حداقل باید معادل ۲۵٪ درصد مجموع مبلغ استفاده از تسهیلات موضوع این دستورالعمل و سایر تسهیلات دریافتی متقاضی از بازارهای مالی داخلی و خارجی باشد.

ح . مدت تسهیلات

حداکثر مدت تأمین مالی هر طرح، از ۸ سال تجاوز نخواهد کرد که تا ۳ سال آن دوره سرمایه‌گذاری و راه‌اندازی و ۵ سال بقیه دوران بهره‌برداری (بازپرداخت) خواهد بود. مدت دقیق تأمین مالی طرح‌ها با توجه به شرایط خاص هر طرح توسط بانک تعیین می‌گردد.

خ . انواع وثیقه

هر یک از دارایی‌ها و ابزارهای زیر به تشخیص بانک به عنوان وثیقه پذیرفته خواهد شد:

- ۱- زمین.
- ۲- ماشین‌آلات و تجهیزات.
- ۳- سهام شرکتهای پذیرفته در بورس.
- ۴- سهام شرکتهای خارج از بورس.
- ۵- تضمین بانکی و اعتبارات اسنادی معتبر بانک‌های خارجی به نفع متقاضی ایرانی.
- ۶- اسناد قابل وصول.
- ۷- سفته مدیران شرکت.
- ۸- پروانه بهره‌برداری از معدن.

پیوست شماره (۳-۳)

- ۹- صورت وضعیت‌های تایید شده و بدهی‌های قطعی دستگاه‌های اجرائی دولتی به متقاضی همراه تاییدیه ذینفع مبنی بر انتقال منابع متضمنه به بانک.
- ۱۰- هر نوع تأمین دیگری که برای بانک قابل قبول باشد.

د. شرایط بازپرداخت

- ۱- برنامه بازپرداخت تسهیلات طبق روش بانک و درمورد هر طرح با توجه به شرایط طرح طبق تشخیص بانک تنظیم خواهد شد.
- ۲- بازپرداخت‌ها کلاً به صورت ارزی خواهد بود.

ذ. نرخ تسعیر

نرخ تسعیر در هر مورد که ضرورت پیدا کند، معادل نرخ روز ارز خواهد بود.

ر. کارمزد بانک

نرخ کارمزد بانک‌های عامل بر مبنای معادل سالانه ۳۰ درصد اعتباری که از حساب ذخیره‌ارزی طبق قرارداد عاملیت بین سازمان و بانک در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد، محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ز. مسئولیت بانک عامل

- ۱- اطلاع‌رسانی و آگاه‌ساختن مردم از امکانات، شرایط و تسهیلات موضوع حساب درآمداری از طریق رسانه‌های جمعی.
- ۲- ایجاد واحد پذیرش طرح‌های متقاضیان سرمایه‌گذاری در شعب بانک‌های عامل در تهران و مراکز استان‌ها.
- ۳- تجهیز واحدهای پذیرش بانک از نظر تخصص‌های فنی، مالی و اقتصادی.
- ۴- احراز خصوصی یا تعاونی بودن طرح‌های پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری.
- ۵- احراز کفایت بازدهی طرح‌ها به میزانی که از نرخ سود تأمین مالی تسهیلات کمتر نباشد.
- ۶- ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی - اقتصادی طرح‌ها.
- ۷- ارسال گزارش‌های توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های موجه به وزارتخانه‌های تخصصی ذیربط.
- ۸- انعقاد قرارداد تأمین مالی طرح‌های موجه و تایید شده بامتقاضی.
- ۹- احراز اطمینان از تأمین منابع ریالی مورد نیاز طرح‌ها توسط متقاضی.
- ۱۰- تعیین مدت دقیق و برنامه‌ریزی شده تأمین مالی طرح‌ها و برنامه بازپرداخت تسهیلات.

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۸۱/۶/۵

پیوست شماره (۳-۳)

۱۱- نظارت بر پیشرفت طرح‌ها و ارسال گزارش‌های ماهانه پیشرفت اقدامات و عملکرد طرح‌ها به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی.

۱۲- وصول اقساط متقاضی و بازپرداخت بهنگام تسهیلات به حساب ذخیره ارزی.

صور تجلسه تصمیمات هیات امنای حساب ذخیره ارزی

هیات امنای حساب ذخیره ارزی در اجرای ماده ۸ آئین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی

قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیات وزیران در دوازدهمین نشست خود در تاریخ

۱۳۸۰/۸/۸ به شرح زیر تصویب نمود:

۱. نرخ سود تسهیلات اعطایی موضوع پاراگراف اول جزء «۱» بند «ج» شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب مورخ ۱۳۷۹/۹/۲۷ هیات امنای حساب ذخیره ارزی از ۷/۵ درصد در سال به ۲ درصد در سال بالای نرخ سود بین بانکی ارزهای مربوطه در بازار بین المللی تغییر می یابد.
۲. ۶۰ درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل تعلق یافته و مابقی به میزان ۴۰ درصد به حساب ذخیره ارزی واریز گردد.
۳. تخفیفات مذکور در بند «ج» مصوبه فوق الذکر حداکثر به میزان سهم سود حساب ذخیره ارزی اعمال و از وجوه واریزی به این حساب کسر خواهد گردید.
۴. این تغییرات به کلیه قراردادهای تسهیلات منعقد شده قبلی تعمیم داده می شود.
۵. سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است نسبت به اصلاح قراردادهای عاملیت منعقد شده با بانکهای عامل اقدام نماید.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

پیوست شماره (۵-۳)

«بسمه تعالی»

صورتجلسه تصمیمات «هیات امنای حساب ذخیره ارزی»

۱. در اجرای ماده (۸) آیین نامه اجرائی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیات وزیران، «هیات امنای حساب ذخیره ارزی» در چهاردهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵، موضوع های دستور جلسه را به شرح زیر مورد بررسی و تصمیم گیری قرار داد:
وضعیت حساب ذخیره ارزی: طبق گزارش بانک مرکزی، مانده حساب ذخیره ارزی در تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ مبلغ پنج میلیارد و هفتصد و پنجاه و دومیلیون و نهصد و بیست و هشت هزار و هفتصد و شصت و پنج دلار و هشتاد و چهار سنت (۵,۷۵۲,۹۲۸,۷۶۵/۸۴) شامل یکصد و هفتاد و نه میلیون و نهصد و پنجاه و سه هزار و سی دلار و هفتاد و نه سنت (۱۷۹,۹۵۳,۰۳۰/۷۹) سود متعلقه به مانده حساب در سه ماهه سوم و چهارم سال ۱۳۷۹ و سه ماهه اول و دوم سال ۱۳۸۰ می باشد.
۲. استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای تامین مالی طرح های حمل و نقل: در خصوص تامین ارز مورد نیاز شرکت های هواپیمایی غیردولتی مقرر گردید این شرکت ها با استفاده از فاینانس خودگردان خارجی اقدام به خرید هواپیما نموده و صرفاً برای کمک به تامین مالی طرح های خرید هواپیما از سوی بانک های عامل، حداکثر تا ۱۵ درصد هزینه ارزی طرح ها به صورت پیش پرداخت قرارداد از محل حساب ذخیره ارزی به صورت تسهیلات توسط بانک های عامل تامین گردد. رعایت کلیه شرایط و ضوابط مندرج در قرارداد عاملیت و از جمله شرط تامین آورده سرمایه گذار به میزان حداقل معادل ۲۵ درصد مجموع تسهیلات دریافتی از بازارهای داخلی و خارجی توسط متقاضی و شرط تایید توجیه فنی و اقتصادی طرح ها توسط بانک عامل الزامی است.
۳. اعطای تسهیلات حساب ذخیره ارزی به طرح های سرمایه گذاری ارز آور در بخش خدمات: پیرو تفاهم در یازدهمین نشست هیات امنای حساب ذخیره ارزی در تاریخ ۱۳۸۰/۷/۷، در مورد اعطای تسهیلات برای تامین هزینه های ارزی طرح های سرمایه گذاری ارز آور در هتل سازی، بانک های عامل می توانند به سایر طرح های

پیوست شماره (۳-۵)

سرمایه‌گذاری در بخش خدمات که بنابه تشخیص بانک از توجیه فنی، مالی و اقتصادی و ارزی لازم برای بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی برخوردار باشند، از محل حساب ذخیره ارزی برای تامین هزینه‌های ارزی طرح‌های سرمایه‌گذاری، با رعایت کلیه شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات اعطاء نمایند.

۴. مقرر گردید با توجه به درخواست‌های بانک‌های عامل برای افزایش سهمیه ارزش تخصیصی، جمعاً دویست میلیون دلار از محل حساب ذخیره ارزی توسط دبیرخانه به بانک‌های متقاضی تخصیص داده شود و قراردادهای عاملیت این بانک‌ها بر این اساس اصلاح گردد.

۵. ایجاد تعامل بین منابع ارزی و ریالی به منظور کمک به طرح‌های استفاده کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی: مقرر گردید که از منابع وجوه اداره شده (موضوع تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۰ و سال‌های آینده) در اختیار بانک‌های عامل، به عنوان یکی از منابع تامین مالی برای طرح‌هایی که از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده می‌نمایند، با تشخیص و تایید بانک‌ها استفاده شود. در این صورت الزام تامین حداقل ۲۵ درصد هزینه‌های سرمایه‌گذاری از سوی مجریان طرح‌ها به عنوان شرط اصلی به قوت خود باقی است. همچنین آن دسته از طرح‌های متقاضی تسهیلات که بر حسب مفاد تبصره‌های قانون بودجه و یا مصوبات شورای عالی اشتغال و امثال آن مجاز به تامین سهم آورده به میزانی کمتر از ۲۵ درصد کل سرمایه‌گذاری می‌باشند، و یا حتی به موجب قانون از سهم آورده معاف هستند، صرفاً در صورت تامین ۲۵ درصد کل هزینه‌های طرح، می‌توانند از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده نمایند.

۶. روش عمل در مورد استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای طرح‌های سرمایه‌گذاری مناطق حفاظت شده (ویژه اقتصادی و آزاد): با توجه به اختلاف برداشت وزارت بازرگانی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در این مورد، مقرر گردید نظریه معاونت حقوقی ریاست جمهوری را بانک مرکزی به بانک‌های عامل ابلاغ نماید.

۷. استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای خرید مراکز تجاری در بازارهای صادراتی کشورهای آسیای میانه و قفقاز: مقرر گردید طرح‌های مشخص به صورت احداث مجتمع‌های تجاری به شرکت سرمایه‌گذاری خارجی ایران ارائه شود تا در صورت توجیه فنی - اقتصادی، صندوق ضمانت صادرات ایران نیز در این امر مساعدت نماید.

و من ... التوفیق

محمد ستاری فر

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

پیوست شماره (۳-۶)

بسمه تعالی

صورتجلسه تصمیمات «هیات امنای حساب ذخیره ارزی»

دراجرای ماده (۸) آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیات وزیران و بند (۲) تصویب نامه شماره ۱۵۵۷۹/ت/۲۴۰۱۸ هـ مصوب ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیات وزیران، «هیات امنای حساب ذخیره ارزی» درپانزدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰، نحوه و شرایط اعطای تسهیلات ارزی موضوع تصویب نامه اخیرالذکر به مبلغ پانصد میلیون دلار به صنایع نساجی کشور درسال های ۱۳۸۰ لغایت ۱۳۸۳ را به شرح زیر بااکثريت آراء تصویب نمود:

(۱) کلیه بانک‌های عامل حساب ذخیره ارزی، درچارچوب شرایط این مصوبه مجاز به اعطای تسهیلات ارزی به آن دسته ازطرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای نساجی کشور (موضوع مصوبه ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیات وزیران) هستند که توسط وزارت صنایع و معادن تایید و به بانک‌ها معرفی شده باشند.

(۲) بانک‌های عامل به آن دسته از طرح‌های معرفی شده ازسوی وزارت صنایع و معادن تسهیلات ارزی اعطا می‌نمایند که ازنظر خود بانک دارای توجیه فنی، مالی و اقتصادی لازم و کافی باشند.

(۳) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی توسط متقاضی برای خرید ماشین‌آلات دست دوم از خارج درموارد استثنائی و حسب ضرورت موکول به تایید وزارت صنایع و معادن ازلحاظ فناوری و صرفه و صلاح صنعت است مشروط به این‌که ماشین‌آلات مذکور تولید کشورهای غربی و تاریخ تولید آن‌ها بعدازسال ۲۰۰۰ باشد.

قیمت این گونه ماشین‌آلات مطابق نظر یکی از سه شرکت بازرسی فنی موردتایید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و مورداعتماد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین شده و مورد استناد بانک عامل قرارخواهدگرفت.

(۴) بانک‌های عامل مکلفند بررسی های کارشناسی این دسته ازطرح‌های معرفی شده ازسوی وزارت صنایع و معادن را به صورت ویژه باقید اولویت و حداکثر ظرف مدت دوماه به انجام رسانیده و نظر نهایی خود را اعلام نمایند.

(۵) استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی درطرح‌های بازسازی و نوسازی صنایع نساجی مشروط به احراز توان صادراتی طرح به میزان حداقل یک‌سوم محصولات تولیدی سالانه به خارج ازکشور و تعهدمتقاضی دراین خصوص به هنگام عقدقرارداد و اخذتسهیلات خواهدبود.

پیوست شماره (۳-۶)

- (۶) سقف تسهیلات ارزی برای هر طرح حداکثر تا مبلغ هزینه‌های ارزی طرح و در چارچوب سقف مجاز بانک‌های عامل (حداکثر ۲۵ میلیون دلار) مجاز است.
- (۷) نرخ سود تسهیلات ارزی اعطایی برای متقاضی ۳ درصد در سال بر مبنای مبالغ استفاده شده خواهد بود که توسط بانک عامل محاسبه و وصول خواهد شد.
- (۸) کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در بخش خصوصی و تعاونی می‌توانند از تسهیلات ارزی برای بازسازی و نوسازی واحدهای نساجی در چارچوب شرایط موضوع این مصوبه استفاده نمایند. طرح‌های نوسازی و بازسازی صنایع نساجی نهادهای عمومی غیردولتی نیز در صورت احراز کلیه شرایط مندرج در این صورتجلسه، می‌توانند استثنائاً از این تسهیلات استفاده نمایند.
- (۹) دوره «استفاده» از تسهیلات موضوع این مصوبه توسط متقاضی حداکثر ۳ سال از تاریخ انعقاد قرارداد با بانک، دوره «مهلت» حداکثر یک سال بعد از تاریخ بهره‌برداری مورد تایید بانک عامل و دوره «بازپرداخت» حداکثر ۴ سال بعد از خاتمه مهلت خواهد بود.
- (۱۰) بانک‌های عامل مکلفند چارچوب موضوعی گزارش توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های نوسازی و بازسازی واحدهای نساجی را با همکاری وزارت صنایع و معادن به طور استاندارد تهیه و تنظیم نموده و در اختیار متقاضیان استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه قرار دهند. تقاضای متقاضی برای استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه صرفاً در چارچوب استاندارد مذکور پذیرش خواهد شد.
- (۱۱) بانک‌های عامل مکلفند از طرح‌های مشمول این تسهیلات و تایید کافی اخذ نموده و به تقاضاهایی که به وثیقه ملکی خارج از طرح نیازمند باشند تسهیلات اعطاء نمایند، مگر آن‌که در این موارد وزارت صنایع و معادن و بانک عامل مشترکاً راه حل مناسب را برای برخورداری طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی از این تسهیلات (بدون به خطر انداختن منابع این حساب) جستجو و اعمال نمایند.

من... التوفیق

محمد ستاری‌فر

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۸۱/۶/۵

پیوست شماره (۷-۳)

صور تجلسه تصمیمات «هیات امنای حساب ذخیره ارزی»

دراجرای ماده (۸) آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیات وزیران، «هیات امنای حساب ذخیره ارزی» در شانزدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۱ تصویب نمود:

بانک‌های عامل می‌توانند از محل حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های تولیدی در بخش صنعت در «مناطق ویژه اقتصادی کشور» به متقاضیان حائز شرایط بخش خصوصی و تعاونی براساس شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعطاء نمایند.

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

پیوست شماره (۸-۳)

بسمه تعالی

صورتجلسه تصمیمات «هیات امنای حساب ذخیره ارزی»

- دراجرای ماده (۸) آیین نامه اجرایی ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیات وزیران، «هیات امنای حساب ذخیره ارزی» در هفدهمین نشست خود در تاریخ ۱۳۸۱/۳/۷، موضوع های دستور جلسه را به شرح زیر مورد بررسی و تصمیم گیری قرارداد:
- (۱) سهمیه ارز تخصیصی به بانک‌های عامل: با توجه به استقبال سرمایه‌گذاران از نظام ذخیره ارزی (۳۱۶) طرح مصوب به مبلغ ۱۲۱۴/۴ میلیون دلار به اضافه ۴۰۶ طرح در دست بررسی به مبلغ ۲۵۵۴/۴ میلیون دلار و جمعاً ۷۲۲ طرح به مبلغ ۳۷۶۸/۸ میلیون دلار در مدت ۱۶ ماه) و به منظور تسریع در پذیرش، تصویب و اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری، مقرر گردید:
- «بانک‌های عامل مجاز هستند نسبت به تصویب طرح، انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات به متقاضیان و گشایش اعتبار مربوط از محل حساب ذخیره ارزی فراتر از مبلغ سهمیه ارز تخصیصی موضوع ماده (۱) قراردادهای عاملیت، اقدام نمایند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است درخواست‌های موجه بانک‌های عامل را بدون نیاز به تخصیص سهمیه جدید از سوی هیات امناء، از محل موجودی حساب ذخیره ارزی تامین و مراتب را در هر مورد به دبیرخانه هیات امناء اعلام نماید.»
- (۲) طرح‌های سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد: بانک‌های عامل می‌توانند از محل حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های تولیدی در بخش صنعت در «مناطق آزاد تجاری-صنعتی کشور» به متقاضیان حائز شرایط بخش خصوصی و تعاونی براساس شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اعطاء نمایند.
- (۳) سود بانک‌های عامل: بند (۲) صورتجلسه دوازدهمین نشست مورخ ۱۳۸۰/۸/۸ هیات امنای حساب ذخیره ارزی به شرح زیر اصلاح و به تصویب رسید:
- «۲. شصت درصد سود تسهیلات اعطایی به بانک عامل تعلق و مابقی به میزان ۴۰ درصد به حساب ذخیره ارزی واریز گردد به ترتیبی که سهم سودبانک عامل هیچ‌گاه از ۲ درصد تسهیلات اعطایی کمتر نباشد»

پیوست شماره (۸-۳)

- (۴) افزایش سقف فردی مجاز اعطایی تسهیلات به طرح احداث کارخانه تولید PVC, VCM :
افزایش سقف فردی مجاز اعطای تسهیلات به طرح احداث کارخانه تولید PVC, VCM مصوب
بانک توسعه صادرات ایران در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تامبلغ
۳۳ میلیون دلار بلامانع است.
- (۵) تطویل مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی به کشورهای بازار هدف صادرات از محل منابع
حساب ذخیره ارزی: حداکثر مدت تامین مالی موضوع ماده (۴) قرارداد عاملیت در مورد
طرح‌های صادراتی شرکت واگن پارس برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه‌های راه آهن
پاکستان و بنگلادش به ده سال افزایش می‌یابد.
- (۶) شرایط اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در صنعت سیمان کشور: با توجه به
اینکه براساس بند ۶ صورتجلسه نشست چهل و چهارم مورخ ۸۳/۱۰/۲۹ هیات امناء محترم
حساب ذخیره ارزی شرایط ترجیحی تسهیلات صنعت سیمان لغو شده است لذا از تاریخ
۸۳/۱۱/۱ لازم است در مورد طرح‌های جدید سیمان براساس بند ۶ پیوست شماره ۲۹-۳ عمل
گردد.
- (۷) درخواست استتراض از حساب ذخیره ارزی به منظور خرید ساختمان‌های رایزنی جمهوری
اسلامی ایران در ۱۹ کشور جهان به دلیل مغایرت با بند (ج) ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه
سوم توسعه مورد تایید قرار نگرفت.
- (۸) مقرر گردید کمیته‌ای مرکب از نمایندگان بانک مرکزی، وزارت صنایع و معادن، وزارت نفت،
بانک صنعت و معدن و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، طرح‌های پیشنهادی وزارت نفت
و وزارت صنایع و معادن را در مورد ساز و کار اعطای تسهیلات از حساب ذخیره ارزی به
پیمانکاران و سازندگان خصوصی داخلی که در مناقصه‌های بین‌المللی مربوط به طرح‌های
دستگاه‌های اجرایی دولتی برنده می‌شوند، بررسی و نتیجه تا قبل از جلسه آینده هیات امنای
حساب ذخیره ارزی، توسط دبیرخانه برای اعضای هیأت ارسال شود.

پیوست شماره (۳-۹)

۳/نظ/۱۱۲۳

۱۳۸۱/۳/۶

«بسمه تعالی»

مدیران بین الملل بانکها

باتوجه به اینکه در اجرای سیستم تک نرخی ارز از ابتدای سال جاری مقرر گردید متقاضیان خرید کالا و خدمت از خارج، با رعایت مقررات مربوطه مستقیماً به بانک عامل مراجعه و نسبت به گشایش اعتبار اقدام نمایند. لذا مقتضی است اطلاعات ثبت آماری مطابق دستورالعمل های قبلی و با کدهای تخصیص ارز زیر توسط آن بانک ثبت و از طریق سیستم SNA یا FTP بطور منظم به این بانک ارسال گردد.

کدهای تخصیص ارز مشروحه زیر می بایست در سیستم ماشینی آن بانک با تعریفهای مشخص شده ایجاد و نرخ ارز تحت عنوان «نرخ روز بازار» در متن گواهی های ثبت آماری صادره توسط آن بانک درج گردد.

۱. کدهای تخصیص ارز کالاها و خدمات یارانه ای:

بخشی از هم ارز ریالی این دسته ثبت سفارشات کالاها و خدمات توسط دستگاه متولی در چارچوب بخشنامه شماره ۲۲۹/هـ مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۶ این بانک تأمین و مراتب وفق بند ۳ بخشنامه مذکور به اطلاع آن بانک می رسد.

وزارت بازرگانی	کد ۱۷۲۸۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه ای - بازرگانی - نرخ روز بازار
وزارت صنایع و معادن	کد ۱۷۳۴۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه ای - صنایع - نرخ روز بازار
وزارت جهاد کشاورزی	کد ۱۷۳۸۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه ای - جهاد - نرخ روز بازار
وزارت نفت	کد ۱۷۴۲۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه ای - نفت - نرخ روز بازار
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	کد ۱۷۲۴۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه ای - ارشاد - نرخ روز بازار
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	کد ۱۷۲۹۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه ای - بهداشت - نرخ روز بازار

پیوست شماره (۹-۳)

وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	کد ۱۷۵۵۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - دفاع - نرخ روز بازار
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	کد ۱۷۳۶۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - علوم - نرخ روز بازار
سایر وزارتخانه‌ها و دستگاههای اجرایی	کد ۱۷۹۹۱۹۹۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - سایر - نرخ روز بازار
هزینه مأموریت کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاهها	کد ۱۷۹۹۱۰۲۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - یارانه‌ای - مأموریت - نرخ روز بازار

۲. کد تخصیص ارز کالاها و خدمات غیر یارانه‌ای :

این کد برای کلیه ثبت سفارشات بکار می‌رود که از یارانه ریالی استفاده ننموده و ارز آن به نرخ روز توسط آن بانک تامین می‌شود.

کد ۱۷۰۱۵۰۰۸ شرح: تامین ارز توسط بانک عامل - نرخ روز بازار

۳. کدهای تخصیص ارز برای ثبت سفارشات موضوع ماده ۱۲۰ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور:

این دسته از ثبت سفارشات توسط دستگاه ذیربط و وزارت بازرگانی ممهور به مهر ماده ۱۲۰ قانون برنامه سوم خواهند شد. ارز مربوطه کماکان از محل موجودی حسابهای دلاری شماره ۱۹۳، ۱۹۴ و ۱۹۵ وزارت نفت و ۱۸۶/۱۰ وزارت نیرو نزد اداره عملیات ارزی این بانک تامین خواهد شد.

وزارت نفت - شرکت ملی نفت	کد ۱۵۴۲۲۷۵۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - نفت - واردات از محل حساب ۱۹۳
وزارت نفت - شرکت ملی گاز	کد ۱۵۴۲۲۷۶۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - گاز - واردات از محل حساب ۱۹۴
وزارت نفت - شرکت ملی پالایش فرآورده‌های نفتی	کد ۱۵۴۲۲۷۸۰ شرح: ارز حاصل از صادرات - پالایش و پخش و پخش - واردات از محل حساب ۱۹۵
وزارت نیرو	کد ۱۵۴۳۱۷۲۰ شرح: اشخاص - نیرو - حساب ۱۸۶/۱۰ دلاری

۴. واردات از محل ارز متقاضی اعم از واردات در مقابل صادرات، واردات در مقابل صادرات به آسیای میانه و صادرات خدمات فنی، مهندسی و سایر منابع ارزی واردکننده تحت کد زیر گزارش شود.

کد ۱۵۰۱۸۱۰۸ شرح: اشخاص - ارز متقاضی - نرخ روز بازار

پیوست شماره (۳-۹)

۵. کدهای تخصیص ارز معرفی شده قبلی از محل حساب ذخیره ارزی همچنان بقوت خود باقی است.
۶. واردات با اعطای تسهیلات از منابع ارزی بانکها با کد زیر گزارش شود.
کد ۱۵۰۱۲۰۰۸ شرح: اشخاص - از محل سپرده و ذخائر ارزی بانکها - نرخ روز بازار.
۷. صدور گواهی ثبت آماری طرحهای فاینانس و بیع متقابل موضوع بندهای «و»، «ز» و «ی» تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور توسط این اداره صورت خواهد گرفت.

اداره نظارت ارز

بهرام دولتشاهی	حسن مشهدی
۵۹۱۶	۵۹۱۹-۴

رونوشت: جناب آقای حسینی مدیرکل محترم دفتر ثبت سفارشات و نظارت بر مبادلات بازرگانی وزارت بازرگانی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای شیرازی مدیر محترم اداره عملیات ارزی جهت استحضار و صدور دستور مقتضی.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای زرین قلم مدیر کل محترم نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

رونوشت: جناب آقای معتمدی مدیرکل محترم سیاستها و مقررات ارزی جهت استحضار.

اداره نظارت ارز

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی نحوه استفاده از تسهیلات وارداتی
از محل حساب ذخیره ارزی

پیرو بخشنامه شماره ۶۰/۱۲۰۷ مورخ ۷۹/۱۲/۲۵، اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک در رابطه با ضوابط اعطای تسهیلات ارزی موضوع ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، بدینوسیله دستورالعمل اجرایی بندهای ۳، ۱۰ و ۹ بخشنامه فوق بمنظور تسهیل عملیات اجرایی و همچنین نحوه پوشش وجوه اعتبارات اسنادی آن بانک را در چارچوب قرارداد عاملیت جهت ملاحظه و اقدام بشرح ذیل اعلام می‌دارد:

(۱) حساب ارزی به شماره **600177 USD VOST6** این بانک نزد بانک سپه شعبه لندن بمنظور پوشش وجوه اعتبارات اسنادی صادره آن بانک اختصاص یافته است، بنابراین کلیه عملیات مربوط به پوشش اعتبارات اسنادی افتتاح شده در چارچوب تسهیلات ارزی مطروحه و همچنین بازپرداخت اصل و سود متعلقه و سایر تعهدات ارزی مندرج در قرارداد در حساب مذکور متمرکز خواهد گردید.

(۲) آنبانک می‌بایست در زمان گشایش اعتبار اسنادی، بانک سپه شعبه لندن را بعنوان بانک پوشش دهنده اعتبار معرفی و نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

(۲-۱) همزمان با افتتاح اعتبار اسنادی و مخابره متن کامل اعتبار به بانک معامله‌کننده می‌باید تقاضای پوشش اعتبار اسنادی از محل حساب مورد اشاره در فوق به بانک سپه شعبه لندن ارسال گردد.

(۲-۲) رونوشت پیام صادره آن بانک خطاب به بانک سپه شعبه لندن بمنظور درخواست پوشش اعتبار اسنادی به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال گردد.

(۲-۳) اداره عملیات ارزی این بانک بلافاصله پس از دریافت رونوشت پیام موضوع بند ۲-۲ فوق و طی پیام جداگانه‌ای مراتب تایید پوشش وجه اعتبار از محل حساب را به بانک سپه شعبه لندن اعلام خواهد نمود.

پیوست شماره (۱۰-۳)

- ۳) از آنجائیکه اعطای تسهیلات ارزی علاوه بر دلار آمریکا به سایر ارزهای مندرج در بند ۳ بخشنامه شماره ۶۰/۱۲۰۷ مورخ ۷۹/۱۲/۲۵ اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک امکان پذیر خواهد بود، بنابراین توجه آن مدیریت را به این نکته معطوف می‌دارد که بمنظور اعطای تسهیلات ارزی به متقاضیان واجد شرایط آن بانک و کنترل سقف کلی تسهیلات در چارچوب قرارداد عاملیت ضروریست معادل دلاری قراردادهای منعقد شده به سایر ارزها با نرخ احتمالی برابری ارزها در بازار لندن مندرج در صفحه **FXBENCH** ساعت ۱۶:۰۰ سیستم روترز محاسبه گردد و در صورت تعطیلی بازار لندن صفحه **FXXZ** (نرخهای خاتمه بازار نیویورک) همان روز پیشنهاد می‌شود.
- ۴) بمنظور تسریع در شناسایی و تفکیک اعتبارات اسنادی صادره تحت تسهیلات اعطایی مورد بحث با سایر اعتبارات اسنادی و انجام هماهنگیهای لازم، اداره عملیات ارزی این بانک در هر مورد شماره شناسایی خود را در اختیار آن بانک قرار خواهد داد.
- ۵) بدیهی است کلیه اعتبارات اسنادی گشایش یافته توسط آن بانک به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط قید شده فوق خواهد گردید بنابراین ضروریست تا نسبت به اصلاح شرایط پوشش اعتبارات اسنادی مذکور اقدام لازم بعمل آید.

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۶/۵

پیوست شماره (۱۱-۳)

بانک عامل:

سقف قرارداد عاملیت:

وضعیت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی در پایان ..... ماه سال

قراردادهای منعقد شده با مشتریان								درخواست‌های مورد بررسی بمنظور استفاده از تسهیلات		
وضعیت در پایان ماه	عملکرد طی ماه				وضعیت در اول ماه		بخش	مبلغ	تعداد	مرحله انجام کار
	قراردادهای منقضی شده *	قراردادهای منعقد شده طی ماه	قراردادهای منعقد شده طی ماه	قراردادهای منقضی شده *	مبلغ	تعداد				
مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	مرحله انجام کار
										طرح‌های تصویب شده (از ابتدای تاکنون)
										طرح‌های تحت بررسی
										کشاورزی
										حمل و نقل
										خدمات فنی و مهندسی
										جمع

مبلغ	تعداد	استفاده از تسهیلات **	غیرفعال		فعال		گشایش اعتبارات اسنادی
			مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد	
		مانده تسهیلات استفاده شده در ابتدای ماه					اعتبارات اسنادی گشایش یافته در ابتدای ماه
		اضافه می‌شود: مبالغ استفاده شده در طی ماه					اضافه می‌شود: اعتبارات اسنادی گشایش یافته در طی ماه
		کسر می‌شود: اقساط سررسیدی در طی ماه					کسر می‌شود:
		مانده تسهیلات استفاده شده در پایان ماه					اعتبارات اسنادی ابطال شده
							کاهش اعتبارات اسنادی
		سهم سود دولت سررسیدی در طی ماه					اعتبارات اسنادی گشایش یافته در پایان ماه

* قراردادهای منعقد شده‌ای که مورد استفاده قرار نگرفته و اعتبار آنها منقضی شده است.

** استفاده از تسهیلات به معنی حمل کالا و پرداخت وجه آن می‌باشد.

مهر و امضاء

شماره : ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ : ۱۳۸۱/۶/۵

پیوست شماره (۱۲-۳)

اهمّ تصمیمات متخذه در نشست‌های هجدهم و نوزدهم هیأت امنای محترم حساب ذخیره ارزی .

نشست هجدهم :

- آورده متقاضی سرمایه‌گذاری (اعم از شخص حقیقی و حقوقی) در هر طرح باید حداقل معادل ۲۵ درصد کل سرمایه‌گذاری لازم برای اجرای طرح باشد "اعم از ریالی/ارزی"، مبنای ارزیابی طرح توسط بانک عامل تعیین می‌شود.
- شرط صادراتی بودن طرح‌های نساجی و اعمال ماده ۵ تصمیمات نشست پانزدهم مورخ ۸۱/۱۱/۳۰ حذف می‌گردد.
- بانکهای عامل با توجه به قرارداد عاملیت و شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی به کلیه طرح‌هایی که به تشخیص بانک از توجیه فنی - اقتصادی لازم برخوردار بوده و قادر به تأمین در آمد لازم (اعم از ریالی/ارزی) بابت بازپرداخت اقساط اصل و سود به صورت ارزی باشند، تسهیلات اعطا خواهند نمود.

نشست نوزدهم :

- حداکثر مدت تأمین مالی در مورد طرح صادراتی واگن پارس برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه راه‌آهن پاکستان به ۱۲ سال افزایش می‌یابد. تنظیم دوره سکوت و دوره بازپرداخت در محدوده مدت مذکور طبق توافق بانک و مشتری خواهد بود.
- بند(۶) هفدهمین نشست هیأت امنای حساب ذخیره ارزی بشرح زیر اصلاح می‌گردد:
" ... بانک‌های عامل، تسهیلات ارزی لازم برای اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعت سیمان دربخش غیردولتی را با شرایط زیر اعطاء نمایند:"

”بسمه تعالی“

**اهمّ تصمیمات هیئت محترم حساب ذخیره ارزی
در نشست بیست و دوم مورخ ۸۱/۵/۲۹**

تجدید نظر در شرایط اعطای وام از محل حساب ذخیره ارزی به طرحهای بزرگ سرمایه‌گذاری در بخشهای صنعت، معدن، کشاورزی و خدمات : مقرر گردید آن دسته از طرحهای سرمایه‌گذاری صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی که هزینه ارزی اجرای آنها بیش از ۲۵ میلیون دلار است، در صورتیکه گزارش توجیه اقتصادی و شرایط اجرا و بازپرداخت تسهیلات آن، با تایید هیئت سه نفره مرکب از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنایع و معادن به تصویب ”هیئت امنای حساب ذخیره ارزی“ برسد، طبق شرایط و برنامه اجرایی پیشنهادی مصوب، بدون الزام بانک به قبول ریسک بازپرداخت به بانک عامل معرفی می‌شود.

فرم اطلاعاتی مورد نیاز هیئت سه نفره فوق برای بررسی و تصمیم‌گیری و پیشنهاد به هیئت امنای توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ارائه می‌گردد.

«بسمه تعالی»

اهمّ تصمیمات هیئت محترم حساب ذخیره ارزی

در نشست بیست و پنجم مورخ ۸۱/۷/۲۸

۱- روش اجرائی اعطای تسهیلات ارزی به پیمانکاران و سازندگان بخش غیردولتی که در مناقصه‌های بین‌المللی طرح‌های عمرانی و صنعتی داخلی برنده مناقصه می‌شوند.

آئین نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکتهای ایرانی برنده در مناقصه بشرح پیوست برای اجرا توسط بانکهای عامل ارسال می‌گردد.

۲- گزارش هیئت سه نفری بررسی طرحهای بزرگ سرمایه‌گذاری: گزارش اولین جلسه مورخ ۱۳۸۱/۷/۶ هیئت سه نفره موردبحث و بررسی قرارگرفت و مقررگردید

الف: بانکهای عامل مجازند بدون محدودیت سقف مجاز فردی به طرحهای دارای توجیه فنی - اقتصادی - مالی در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی اعطا نمایند.

ب: چنانچه بانکهای عامل پس از پذیرش توجیه فنی - اقتصادی - مالی طرحهای صنعتی و معدنی و اخذ تأییدیه از وزارت صنایع و معادن (موضوع بندج ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه) با مشکل مواجه شده یا نیاز به حمایت و مساعدت برای تسریع در اعطای تسهیلات داشته باشند به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن موضوع در هیئت مذکور مطرح می‌گردد.

پ: دفتر صنایع و معادن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نتایج بررسیها و نظرات هیئت مذکور را پس از هماهنگی و همراه با نظریه خود به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی برای طرح در اولین جلسه هیئت امناء ارسال می‌نماید.

۳- پیشنهاد بانک ملی ایران و سازمان بازنشستگی کشوری در خصوص اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرحهای سرمایه‌گذاری شرکتهای وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی:

هیات امناء موافقت نمود بانکهای عامل حساب ذخیره ارزی میتوانند به طرحهای سرمایه‌گذاری شرکتهای بخش سرمایه‌گذاری نهادهای عمومی غیردولتی برای توسعه تولید، ارتقا کیفیت خدمات و توسعه صادرات از محل حساب ذخیره ارزی در چارچوب قرارداد عاملیت در صورت تأیید توجیه فنی - مالی - اقتصادی آنها توسط بانک، تسهیلات ارزی اعطاء نمایند.

توضیح:

دستورالعمل اجرایی صدور ضمانتنامه برای شرکتهای ایرانی برنده در مناقصه‌های بین‌المللی (داخل کشور) در جلسات مورخ ۱۳۸۷/۹/۲ و ۱۳۸۸/۳/۹ کمیسیون اقتصاد اصلاح و مراتب طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۲۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲۷ به نظام بانکی ابلاغ گردیده است از اینرو جهت صدور ضمانتنامه برای برندگان در مناقصه لازم است مفاد بخشنامه مذکور ملاک عمل قرار گیرد.

بسمه تعالی

آئین نامه صدور ضمانت نامه و اعطای تسهیلات ارزی

به شرکت های ایرانی برنده در مناقصه

به منظور حمایت از رقابت و مشارکت پیمانکاران و سازندگان ایرانی در مناقصه های بین المللی (داخل کشور) و تامین منابع برای اعطای تسهیلات (فاینانس) و صدور ضمانت نامه (پیش پرداخت و حسن انجام کار) اجازه داده می شود اعتبار لازم از محل حساب ذخیره ارزی با شرایط زیر اختصاص داده و تامین شود.

ماده ۱- تعریف

الف- پیمانکار: شخصی است حقوقی که مسئولیت انجام کار، تدارکات کالا، نصب یا اجرای طرح، یا بخشی از آن را براساس اسناد و مدارک پیمان قبول تعهد می کند.
ب- سازنده: شخصی است حقوقی که مسئولیت ساخت و یا تولید وسائل، ابزار و یا تجهیزات را براساس اسناد و مدارک پیمان قبول تعهد می کند.
ج- اعتبار فروشنده (Supplier Credite): اعتباری است که در اختیار طرف دوم یعنی پیمانکار طرح و یا سازنده و فروشنده کالای طرح قرار داده می شود.
ماده ۲- شرکت در مناقصه های بین المللی برای استفاده از تسهیلات موضوع این مصوبه ضروری است.

تبصره ۱- شرکتهای ایرانی که در مناقصه های داخلی طرح های دارای بخش ارزی برنده می شوند نیز می توانند در بخش ارزی کار از مزایای این آیین نامه بهره مند شوند.

ماده ۳- اعطای تسهیلات تا سقف ۸۵ درصد سهم شرکت های ایرانی در قرارداد خواهد بود. صدور ضمانت نامه نیز مربوط به سهم شرکت های ایرانی می باشد.

ماده ۴- متقاضیان تسهیلات و ضمانت نامه طرح های دولتی در داخل کشور، در صورتی که طرح دولتی مربوطه تاییدیه توجیه فنی و اقتصادی (موضوع ماده ۸۵ قانون برنامه سوم) را از شورای اقتصاد دریافت کرده باشند، می توانند از این تسهیلات بهره مند شوند.

تبصره ۱- در مورد طرح های بیع متقابل و فاینانس که توجیه فنی و اقتصادی آنها به تصویب شورای اقتصاد می رسد مصوبه شورای اقتصاد برای تصمیم گیری های بعدی کفایت می کند.

تبصره ۲- در مورد طرح های غیردولتی نیازی به مصوبه شورای اقتصاد نمی باشد.

ماده ۵- برای اعطای تسهیلات (اعتبار فروشنده) موارد زیر نیز به عنوان وثیقه قابل قبول بانکی تلقی خواهد شد:

- اعتبارات اسنادی قطعی گشایش شده توسط کارفرما به نفع پیمانکار در بانک های معتبر که براساس قرارداد منعقد شده افتتاح شده باشد.

پیوست شماره (۱۴-۳)

- "قرارداد انجام کار" به همراه "تضمین نامه" حقوقی شرکت‌های کارفرمای دولتی، مبنی بر تعهد پرداخت اقساط معوق مطالبات بانک از محل حقوق پیمانکار، بعلاوه اسناد مطالبات قطعی مربوط به کارهای انجام شده.

تبصره ۱- قرارداد شرکت دولتی با گردش مالی و ارزی مناسب، مبنی بر خرید خدمات و کالای تولیدی طرح (مانند قرارداد BOT و نظایر آن) نیز همانند "قرارداد انجام کار" اعتبار خواهد داشت.

تبصره ۲- قرارداد شرکت دولتی با گردش مالی و ارزی مناسب در قالب بیع متقابل نیز همانند "قرارداد انجام کار" اعتبار خواهد داشت.

ماده ۶- در صورتیکه دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت تسهیلات براساس شرایط مناقصه و قرارداد از زمانهای مجاز مصوب هیئت امنای تجاوز نماید مراتب بصورت موردی در هیئت امنای طرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۷- در صورت توافق متقاضی تسهیلات با بانک یا بانکهای عامل داخلی یا خارجی که مایل به مشارکت در تامین منابع ارزی مورد نیاز و تقسیم ریسک آن با حساب ذخیره ارزی باشند، شرایط مشارکت و تقسیم ریسک و هزینه‌های مالی مربوطه و تامین منابع توسط بانک مربوطه تعیین می‌شود.

ماده ۸- شرکتهای متقاضی صدور ضمانت‌نامه ارزی بایستی دارای شرایط زیر باشند:

الف - پیمانکاران دارای تاییدیه صلاحیت از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور باشند.

ب - سابقه ضبط ضمانت‌نامه بعلت عدم اجرای تعهدات در پنج سال گذشته نداشته باشند.

ج - متقاضی و سایر شرکای طرح مورد نظر مشترکاً و منفرداً در مقابل کارفرمای طرح مسئولیت داشته باشند.

ماده ۹- مبلغ دویست میلیون دلار از ذخایر حساب ذخیره ارزی بعنوان وثایق و سپرده‌های نقدی اینگونه ضمانت‌نامه‌های ارزی در بانک مرکزی به نفع بانکهای صادرکننده ضمانت‌نامه‌های ارزی بلوکه می‌شود که تا پنج برابر وجوه بلوکه شده از حساب ذخیره ارزی، ضمانت‌نامه (پیش‌پرداخت و حسن انجام کار) صادر خواهد شد و محدودیت سرمایه بانکها در این مورد اعمال نمی‌شود.

تبصره ۱- بانکها با الویت در حد اعتبار مشترک و سقفهای مجاز فردی و بخشی خود رأساً ضمانت‌نامه صادر خواهند کرد و در صورت ضرورت از محل این ماده اقدام می‌نمایند.

تبصره ۲- در صورت تجاوز مبلغ ضمانت‌نامه‌های ضبط شده از مبلغ مسدودی، بشرط داشتن موجودی در حساب ذخیره ارزی از محل حساب تسویه خواهد شد.

پیوست شماره (۱۴-۳)

ماده ۱۰- با توجه به "آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها" پیوست بخشنامه شماره ۱۶۲ مورخ ۸۰/۲/۲۹ صادره از طرف بانک مرکزی و تودیع نقدی ارز از محل حساب ذخیره ارزی، بانکها سپرده نقدی دیگری از متقاضیان مطالبه نمی نمایند و رعایت ردیفهای ۳ و ۲ ماده ۳ و ماده ۴ آیین نامه مذکور ضروری نیست. کارمزد صدور ضمانت نامه نیز حداکثر معادل دو در هزار خواهد بود.

ماده ۱۱- در مواردیکه شرکت ایرانی شریک خارجی دارد و پروژه مورد عمل از فاینانس برخوردار است، دستگاه کارفرمای دولتی ایرانی می تواند مفاد مندرج در ماده ۵ "آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی" مصوب هیئت وزیران به شماره ۱۰۷۲۹/ت/۲۶۵۹۰ مورخ ۸۱/۴/۱ را به شرح ذیل عمل نماید:

برای پیمانهای با مبلغ اولیه بیش از ۷۰ میلیارد ریال که برای کل مبلغ هر نوع تضمین فقط از وثیقه ردیف "د" ذیل ماده ۳ "آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی" استفاده کند.
ماده ۱۲- با توجه به سپرده ارزی نزد بانک مرکزی و مفاد ماده ۳ "آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها"، بانکها موظفند حداکثر ظرف دو هفته پس از وصول مدارک کامل نسبت به صدور و تحویل ضمانت نامه به متقاضی اقدام نمایند.

«بسمه تعالی»

اهمّ تصمیمات متخذة در نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی

- ۳- درخواست کاهش سهم آورده مجریان طرح‌های استان‌های کم توسعه یافته: مقرر گردید بانک‌های عامل شرایط اعطای تسهیلات ازمحل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور در ماده (۵) قرارداد عاملیت (اردبیل، کردستان، کرمانشاه، هرمزگان، ایلام، سیستان و بلوچستان، بوشهر، لرستان، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد) را در چارچوب قرارداد عاملیت به صورت ترجیحی به شرح زیر اعمال نمایند:
- الف: سهم آورده متقاضی موضوع تبصره ماده (۷) قرارداد عاملیت و همچنین بند (۲) صورتجلسه نشست چهاردهم مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ هیات امناء (درمورد شرط تامین آورده متقاضی در طرح‌های شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی) و قسمت «ت» بند (۱) صورتجلسه نشست هیجدهم مورخ ۱۳۸۱/۴/۴ هیات امناء (درمورد آورده متقاضی): ۱۰٪ درصد برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.
- ب: نرخ سود تسهیلات اعطایی موضوع ماده (۵) قرارداد عاملیت و بند (۱) صورتجلسه نشست دوازدهم مورخ ۱۳۸۰/۸/۸ هیات امناء: ۳٪ درصد در سال برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.
- پ: مدت تامین مالی هر طرح، موضوع ماده (۴) قرارداد عاملیت: جمعاً ۱۰ سال برای طرح‌های سرمایه‌گذاری در استان‌های مذکور.
- ۵- تعیین سهمیه بانک‌های عامل از اعتبار پانصد میلیون دلاری تسهیلات بازسازی و نوسازی صنایع نساجی (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۵۵۷۹/ت/۲۴۰۱۸ هـ مورخ ۱۳۸۰/۴/۱۰ هیات وزیران): مقرر گردید سهمیه هر بانک از اعتبار پانصد میلیون دلاری تسهیلات بازسازی و نوسازی صنایع نساجی، مشترکاً توسط بانک مرکزی و وزارت صنایع و معادن با توجه به عملکرد بانک‌های عامل تعیین و به آنها ابلاغ گردد.
- ۶- پیشنهاد تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل هوایی کشور: مقرر گردید بانک‌های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مندرج در قراردادهای عاملیت و مصوبات هیات امناء — شرح مندرج در این صورتجلسه و صورتجلسه‌های ابلاغ شده قبلی درخواست‌های متقاضیان را مورد رسیدگی و اقدام قرار دهند.
- ۹- درخواست تعدیل نرخ سود و مدت تامین مالی طرح‌های صنعت کشتی‌سازی: مقرر گردید بانک‌های عامل شرایط تسهیلات اعطاء شده قبل و همچنین تسهیلات اعطایی آتی از محل حساب ذخیره ارزی به شرکت‌های کشتیرانی داخلی برای سرمایه‌گذاری در ساخت کشتی توسط سازندگان داخلی را به شرح زیر تعدیل و اعمال نمایند:

پیوست شماره (۱۵-۳)

الف: نرخ سود تسهیلات: ۳/۰ درصد در سال به طور ثابت.

ب: مدت تامین مالی: جمعاً ۱۲ سال.

پ: وثیقه: پذیرش کشتی در حال ساخت و بهره‌برداری به عنوان وثیقه قابل قبول.

۱۰- ایجاد هماهنگی در بین پیشنهادهای بانک‌های عامل: مقرر گردید به منظور حفظ هماهنگی‌های لازم در چارچوب نظام پولی و اعتباری کشور و نظام حساب ذخیره ارزی، کلیه درخواست‌ها و پیشنهادهای بانک‌های عامل پس از هماهنگی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای طرح در هیات امناء حساب ذخیره ارزی به دبیرخانه هیات در سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال شود.

۱۱- پیشنهاد اعطای تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعت قند: مقرر گردید بانک‌های عامل، اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری در ایجاد واحدهای جدید تولید قند از چغندر در استان‌های کم‌توسعه یافته غرب کشور را در چارچوب قرارداد عاملیت، با اعمال شرایط ترجیحی مذکور در بند (۳) این صورتجلسه انجام دهند.

«بسمه تعالی»

اهمّ تصمیمات متخذه در نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی

۳- پیشنهاد تسری تسهیلات ویژه استانهای کم توسعه یافته به مناطق کم توسعه یافته:
مقرر گردید پیرو تصمیم بند (۳) صورتجلسه نشست مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء حساب
ذخیره ارزی، تسهیلات ویژه به شرح زیر برای طرحهای سرمایه گذارای موضوع قرارداد
عاملیت، در مناطقی که شاخصهای توسعه آنها زیر شاخص میانگین کشوری است (موضوع
آئین نامه اجرایی قانون الزام دولت برای جبران عقب ماندگی های استان ها و مناطق -
مصوب ۱۳۸۱ - و تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور، مصوب مورخ ۱۳۸۱/۵/۲ هیئت
وزیران) توسط بانکهای عامل حساب ذخیره ارزی اعمال گردد:
الف) سهم آورده متقاضی ۱۰ درصد
ب) سود تسهیلات ۳ درصد در سال
پ) مدت تامین مالی ۱۰ سال

مناطق موضوع این بند طبق آیین نامه اجرایی مذکور شهرستان های زیر است:

در استان خوزستان	- مسجد سلیمان
در استان خوزستان	- ایذه
در استان خوزستان	- باغملک
در استان فارس	- ممسنی
در استان فارس	- سپیدان
در استان فارس	- اقلید
در استان اصفهان	- فریدون شهر
در استان اصفهان	- سمیرم
در استان کرمان	- کهنوج
	- منطقه اترک

پیوست شماره (۱۷-۳)

۲۳۰۰/سا/۱۱

۱۳۸۲/۳/۲۸

”بسمه تعالی“

بانک ملی ایران - اداره خارجه
بانک سپه - اداره امور بین الملل
بانک تجارت - اداره امور شبکه و گسترش فعالیتهای ارزی
بانک ملت - اداره کل عملیات ارزی
بانک صادرات ایران - اداره کل ارز
بانک کشاورزی - اداره امور بین الملل
بانک رفاه کارگران - اداره امور بین الملل
بانک صنعت و معدن - اداره امور بین الملل
بانک توسعه صادرات ایران - اداره امور بین الملل
بانک مسکن - اداره امور بین الملل
اداره عملیات ارزی
اداره نظارت ارز
اداره مطالعات و مقررات بانکی

پیرو بخشنامه های شماره ۶۰/۱۰۸۹ مورخ ۸۱/۹/۵ این اداره و شماره مب /۴۵۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۸ مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری ، «موضوع آئین نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات به شرکتهای ایرانی برنده در مناقصه از محل حساب ذخیره ارزی» مصوبه نشست بیست و پنجم هیات امناء محترم حساب ذخیره ارزی مورخ ۸۱/۷/۲۸ ، لازم است با ارائه تأییدیه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور طبق فرم پیوست ، تقاضا را رسیدگی و در صورت تأیید ، مراتب را برای صدور مجوز لازم در هر مورد به این بانک اعلام نمایند.
پس از دریافت مجوز این اداره و صدور ضمانتنامه مربوطه رعایت نکات ذیل الزامی است:

۱. در صورت ضبط ضمانتنامه و پرداخت وجه ارزی ضمانتنامه توسط آن بانک ، نسبت به وصول وجه پرداخت شده اذمتقاضی ضمانتنامه بصورت ارز اقدام و در صورت عدم وصول علیرغم تضمینات و وثایق دریافتی ، نسبت به ارائه درخواست وجه بهمراه دلایل عدم امکان دریافت وجه اذمتقاضی ، بعنوان اداره عملیات ارزی این بانک و رونوشت به این اداره وهمچنین سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام گردد و متعاقباً پیگیری های لازم بمنظور وصول وجه ارزی اذمتقاضی ضمانتنامه بعمل آید.
  ۲. در صورت ابطال ضمانتنامه ، آن بانک بایستی سریعاً مراتب را به این اداره ونیز سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام نماید.
- خواهشمنداست ضمن ابلاغ مراتب به شعب ارزی مربوطه بحسن اجرای آن نظارت فرمائید. /ر

اداره سیاستها و مقررات ارزی
مهدی رشیدی
داود آقایی

”بسمه تعالی“

جهت اطلاع کلیه مدیران عامل محترم بانکها و مؤسسه اعتباری توسعه ارسال گردید.

شورای محترم پول و اعتبار در نهصد و نود و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۰ موارد زیر را درخصوص صدور ضمانتنامه ازمحل حساب ذخیره ارزی مورد تصویب قرار داد:

بانکها و مؤسسات اعتباری در اجرای آئین نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات به شرکتهای ایرانی برنده مناقصه مصوب هیأت امناء حساب ذخیره ارزی، تاسقف مبلغ تعیین شده توسط هیات مذکور و تعهد شده توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از رعایت ضوابط مربوط به سقف، وثیقه و نرخ کارمزد مندرج در آئین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها معاف باشند و در اینگونه موارد نرخ کارمزد اشاره شده در آئین نامه مصوب هیأت امناء را ملاک عمل قرار دهند، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ترتیبات لازم را برای اجرای این مصوبه و کنترل سقف مقرر انجام خواهد داد.

دستورالعمل اجرای مصوبه فوق الذکر متعاقباً توسط اداره سیاستها و مقررات ارزی این بانک تدوین و ابلاغ خواهد شد.

مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری
اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمید تهرانفر

بهرام فیض زرین قلم

”بسمه تعالی“

بانک ملی ایران - اداره خارجه
بانک سپه - اداره امور بین الملل
بانک تجارت - اداره امور شبکه و گسترش فعالیتهای ارزی
بانک ملت - اداره کل عملیات ارزی
بانک صادرات ایران - اداره کل ارز
بانک کشاورزی - اداره امور بین الملل
بانک رفاه کارگران - اداره امور بین الملل
بانک صنعت و معدن - اداره امور بین الملل
بانک توسعه صادرات ایران - اداره امور بین الملل
بانک مسکن - اداره امور بین الملل
اداره عملیات ارزی
اداره نظارت ارز
اداره مطالعات و مقررات بانکی

پیرونامه عمومی شماره ۲۳۰۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۸ بدینوسیله عبارت ”علیرغم تضمینات و وثایق دریافتی“ از بند یک نامه مزبور حذف می گردد.

ضمناً متقاضی جهت صدور ضمانتنامه از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی لازم است به بانک عامل مراجعه و آن بانک باتکمیل قسمت مشخصات فرم ضمیمه، تقاضا را جهت رسیدگی به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور منعکس و پس از دریافت تاییدیه سازمان طبق فرم پیوست (جایگزین فرم ضمیمه نامه عمومی یادشده) مراتب را برای صدور مجوز لازم درهرمورد به این اداره اعلام نماید.
اضافه می نماید نرخ کارمزد صدور اینگونه ضمانتنامه ها نیز حداکثر معادل دو در هزار خواهد بود. /ر

اداره سیاستها و مقررات ارزی

داود آقایی

مهدی رشیدی

شماره: ۶۰/ ۱۳۴۱

تاریخ: ۸۳/۱۲/۱۷

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

پیوست شماره (۱۷-۳)

”بسمه تعالی“

بانک .....

در پاسخ به نامه شماره ..... مورخ ..... آن بانک و در اجرای آیین‌نامه صدور ضمانت‌نامه و اعطای تسهیلات ارزی به شرکت‌های ایرانی برنده در مناقصه از محل حساب ذخیره ارزی موضوع نشست بیست و پنجم و چهارم “هیات امنای حساب ذخیره ارزی” مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۸ و ۱۳۸۳/۷/۲۸، ضمن ارسال مدارک مربوط به ماده ۴ و ۲ و بند “الف” ماده ۸ آیین‌نامه یاد شده، که مورد تأیید این سازمان می‌باشد، بدین وسیله شرکت ..... برنده در مناقصه بین‌المللی در طرح ..... جهت صدور ضمانت‌نامه ارزی حسن انجام کار به مبلغ ..... و پیش پرداخت به مبلغ ..... معرفی می‌گردد. مقتضی است نسبت به صدور ضمانت‌نامه مذکور با رعایت بند “ب” ماده ۸ و سایر موارد آیین‌نامه یادشده اقدام نمایند. بدیهی است در صورت ضبط ضمانت‌نامه توسط ذینفع، وجه آن از محل موجودی حساب ذخیره ارزی موضوع تبصره ۲ ماده ۹ آیین‌نامه یادشده تأمین خواهد گردید. خواهشمند است از نتیجه اقدام، این سازمان را مطلع فرمایید.

غلامرضا تاجگردون
معاون امور اقتصادی و هماهنگی

شماره: ۶۰/۱۱۲۰

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

پیوست شماره (۱۷-۳)

”بسمه تعالی“

مشخصات پروژه و شرکت متقاضی استفاده از تسهیلات ارزی موضوع ”آئین نامه صدور ضمانتنامه و اعطای تسهیلات به شرکت های ایرانی برنده در مناقصه“ از محل حساب ذخیره ارزی (مدارک لازم ، پیوست است).

مشخصات

نام شرکت :	نام دستگاه اجرایی :
نام پروژه :	نوع شرکت : ☐ دولتی ☐ غیردولتی
محل اجرا :	مهلت ارسال ضمانت نامه :
کل مبلغ قرارداد:	نوع ضمانت نامه :
درصد ضمانت نامه به کل قرارداد:	مبلغ ضمانت نامه :

دفتر امور مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

آیا مناقصه انجام شده و صحت انجام مناقصه تأیید می شود؟	☐ بله ☐ خیر
(مدارک انجام مناقصه پیوست شود)	
شرکت یادشده برای اجرای پروژه بالا صلاحیت دارد؟	☐ دارد ☐ ندارد

غلامحسین حمزه مصطفوی
مدیر کل دفتر امور مشاوران و پیمانکاران

دبیرخانه شورای اقتصاد

اگر کارفرما دولتی است، آیا مجوز شورای اقتصاد دارد؟	☐ بله ☐ خیر
شماره مجوز :	تاریخ مجوز:

مهدی اخلاقی فیض آثار
مدیر کل دبیرخانه شورای اقتصاد

شماره: ۶۰/۱۱۲۰

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

پیوست شماره (۱۸-۳)

”بسمه تعالی“

اهم تصمیمات متخذه در نشست سی ام مورخ ۸۲/۴/۲۴
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی

۲- پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دایر به شفافسازی دستورالعملهای واردات ماشین آلات و کالاهای مستعمل:
در موافقت با پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر شد ورود ماشین آلات و کالاهای مستعمل از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی ممنوع و موارد ضروری در صورت تائید بانک عامل، موکول به تائید هیات امنای است.

شماره: ۶۰/۱۱۲۰

تاریخ: ۱۳۸۲/۸/۱۱

پیوست شماره (۱۹-۳)

”بسمه تعالی“

بند یک مصوبه ۲۴۵/۳۴۶۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۳ هیأت محترم دولت

گزارش سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در خصوص عملکرد هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۲/۶/۱۶ هیئت وزیران مطرح و مقرر گردید:

”هیئت سه نفره متشکل از نمایندگان وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با اضافه شدن نماینده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئولیت بررسی طرحها را برعهده خواهدداشت.“

”بسمه تعالی“

۱. بانک عامل درخواست مسدودی کلی مبالغ تخصیص یافته از محل حساب ذخیره ارزی در چارچوب قرارداد عاملیت منعقد شده با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور جهت تأمین مالی صادرات کالا و خدمات را به اداره عملیات ارزی ارسال می‌دارد.
۲. حساب ارزی شماره 600177 USD VOST6 این بانک نزد بانک بین‌المللی سپه لندن به منظور پوشش وجوه اعتبارات اسنادی صادراتی آن بانک اختصاص یافته است، بنابراین کلیه عملیات مربوط به پوشش اعتبارات اسنادی افتتاح شده در چارچوب تسهیلات مطروحه در قرارداد حساب مذکور متمرکز خواهد گردید.
۳. بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی هنگام گشایش اعتبار به استناد قرارداد مالی منعقد شده با بانک عامل نسبت به درج شرایط پرداخت اعتبار اسنادی مبادرت می‌نماید و آن بانک نیز به محض دریافت اعتبار و احراز اصیل بودن آن مراتب پوشش اعتبار فوق الذکر را از طریق واحد بین‌الملل/اداره خارجه از بانک بین‌المللی سپه لندن درخواست و رونوشت پیام مزبور را جهت تأیید به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال نماید.
۴. اداره عملیات ارزی پس از دریافت درخواست پوشش از مدیریت بین‌الملل/اداره خارجه آن بانک، دستور پوشش مبلغ اعتبار را به بانک بین‌المللی سپه لندن نموده و رونوشت پیام مذکور را نیز به واحد درخواست کننده با اشاره به شماره مرجع آن ارسال می‌دارد.
۵. در زمان معامله اسناد بانک معامله کننده بعد از احراز تطابق اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار رأساً نسبت به تقاضای وجه اسناد از بانک پوششی (بانک بین‌المللی سپه لندن) اقدام نموده و بانک پوشش دهنده پس از پرداخت وجه اسناد، اعلامیه بدهکار مربوطه را جهت صدور اسناد حسابداری به اداره عملیات ارزی ارسال می‌دارد.
۶. بدیهی است هرگونه تغییرات یا اصلاحات مؤثر مرتبط با بانک پوششی اعم از تغییر در مبلغ و سررسید اعتبار و غیره می‌بایست همانند بندهای ۳ و ۴ به اداره عملیات ارزی این بانک منعکس گردد.
۷. در خصوص بازپرداخت اقساط و تسهیلات اعطائی مورد نظر، بانک عامل موظف است حسب مفاد مندرج در نامه شماره مد/۱۱۰۲ مورخ ۸۱/۵/۹ این بانک اقدام نماید.
۸. بدیهی است کلیه اعتبارات اسنادی ابلاغ شده توسط آن بانک به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط فوق خواهد گردید. بنابراین ضروریست نسبت به ارسال پیام پوششی اعتبارات مذکور اقدام لازم بعمل آید.

”بِسْمِ تَعَالَى“

**اهم تصمیمات متخذه در نشست سی و دوّم مورخ ۸۲/۸/۶
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی**

۱- تامین پیش پرداخت خرید ۶۰ فروند هواپیما توسط شرکت‌های هواپیمایی غیردولتی: مقرر گردید هواپیماهای موضوع مصوبه‌های مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵، ۱۳۸۱/۷/۲۸، ۱۳۸۱/۱۱/۱، ۱۳۸۲/۴/۱۰ و ۱۳۸۲/۷/۲۶ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی باید ساخت سال ۱۹۹۵ به بعد و دارای حداکثر استانداردها و حداکثر ایمنی و کیفیت‌های لازم به تشخیص مرجع رسمی هواپیمایی کشور (سازمان هواپیمایی کشوری) باشند. در این مورد تامین و پرداخت حداکثر ۱۵ درصد هزینه ارزی طرح‌های خرید هواپیما به صورت پیش پرداخت قراردادها از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع مصوبات مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۵ و ۱۳۸۲/۴/۱۰) کماکان به قوت خود باقی است.

۷- پیشنهاد وزارت صنایع و معادن مبنی بر کاهش آورده متقاضی در طرح‌های صنعت کشتی‌سازی به ۱۰ درصد: جزء شرایط تعیین شده برای تسهیلات صنعت کشتی‌سازی موضوع صورتجلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء آورده متقاضی معادل ۱۰ درصد تعیین می‌شود.

شماره: ۶۰/۱۰۶۴

تاریخ: ۸۳/۴/۱۴

پیوست شماره (۲۲-۳)

”بسمه تعالی“

بند (۵) تصمیمات متخذه در نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی .

”پیشنهاد وزارت صنایع و معادن پیرامون ایجاد شرایط سرمایه‌گذاری صنعتی در منطقه بم؛ هیئت امنای با توجه به وضعیت شهرستان بم قبل و بعد از زلزله اخیر و به منظور تشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در منطقه بم، مقرر نمود که شرایط تسهیلات ویژه استانها و مناطق کم توسعه یافته (مصوب هیئت امنای در نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹) توسط بانکهای عامل حساب ذخیره ارزی در مورد طرحهای سرمایه‌گذاری شهرستان بم نیز اعمال گردد.“

* نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست ۱۶-۳ ابلاغ گردیده است.

”بسمه تعالی“

بندهای ۱، ۳ و ۵ نشست سی و پنجم مورخ ۸۳/۴/۲
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی .

۱. پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در مورد حل و فصل آثار تغییرات آینده نرخ ارز بر طرح‌های سرمایه‌گذاری صنعتی: مقرر گردید متقاضیان استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی مخاطرات نوسانات نرخ برابری ارزها در مقابل یکدیگر را با استفاده از خدمات بانک‌های داخلی و یا خارجی برای مبلغ تسهیلات ارزی دریافتی پوشش دهند. در غیر این صورت آثار مخاطرات مذکور بر عهده استفاده‌کننده از تسهیلات خواهد بود.

۳. پیشنهاد وزیرای محترم راه و ترابری، نفت و بازرگانی در مورد تقویت و نوسازی ناوگان دریائی ملی در بحر خزر با استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی: هیئت امناء مقرر نمود که شرایط ترجیحی مصوبات قبلی (نشست ۲۶ مورخ ۸۱/۱۱/۱ و نشست ۳۲ مورخ ۸۲/۸/۶ هیئت امناء)* به شرح زیر در مورد اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری ساخت و خرید کشتی در بحر خزر نیز توسط بانک‌های عامل اعمال گردد:

- نرخ سود تسهیلات: ۳ درصد در سال به طور ثابت
- مدت تامین مالی: جمعاً ۱۲ سال
- آورده متقاضی: ۱۰ درصد
- وثیقه: کشتی در حال ساخت و بهره‌برداری

۵. پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در مورد اختصاص ۲۵۰ میلیون دلار از حساب ذخیره ارزی برای طرح‌های بازسازی و نوسازی کارخانجات قند کشور: هیئت امناء مقرر نمود بانک‌های عامل مجازند به طرح‌های سرمایه‌گذاری احداث کارخانجات قند و همچنین به طرح‌های بازسازی و نوسازی کارخانجات قند موجود با شرایط ترجیحی زیر:

- نرخ سود تسهیلات: ۳ درصد در سال
- مدت تامین مالی: جمعاً ۱۰ سال

و سایر شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت، از محل حساب ذخیره ارزی تسهیلات اعطاء نمایند.

---

*نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست ۱۵-۳ و نشست سی و دوم مورخ ۸۲/۸/۶ طی پیوست ۲۱-۳ ابلاغ گردیده است.

شماره: ۶۰/۱۱۰۸

تاریخ: ۸۳/۶/۲۴

پیوست شماره (۳-۲۴)

”بسمه تعالی“

بند ۱ نشست سی و هفتم مورخ ۸۳/۵/۱۳
هیات محترم امنای حساب ذخیره ارزی .

۱. پیشنهاد وزارت صنایع و معادن درمورد پذیرش شرکت‌های ماشین‌ساز ایرانی به عنوان زیرمجموعه کمپانی‌های سازنده ماشین‌آلات خارجی و انتقال بخشی از قراردادها با استفاده از حساب ذخیره ارزی به آن‌ها و ارائه قبض رسید انبار سازندگان ایرانی به جای بارنامه حمل به بانک‌های عامل: مقرر گردید بانک‌های عامل، تولیدات سازندگان داخلی را به عنوان یکی از مبادی تأمین کالا (Origin of goods) در طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی بپذیرند و قبض رسید انبار (Warehouse receipt) از سازندگان ایرانی به جای بارنامه حمل (Bill of Lading) ملاک پرداخت هزینه ارزی توسط کمپانی خارجی سازنده ماشین‌آلات به شرکت ایرانی زیر مجموعه (Sub Supplier) قرار گیرد. حداکثر تا بیست (۲۰٪) درصد از تسهیلات تخصیص یافته از محل حساب ذخیره ارزی به هر طرح را می‌توان از طریق سازنده خارجی به نفع سازنده داخلی که قرارداد انتقال تکنولوژی و ساخت با شرکت‌های معتبر سازنده خارجی دارد و محصولات آن به صورت تحت لیسانس شرکت‌های معتبر خارجی تولید می‌شود، با تایید وزارت صنایع و معادن پرداخت نمود.

شماره: ۶۰/۱۱۳۰

تاریخ: ۸۳/۷/۲۱

پیوست شماره (۲۵-۳)

”بسمه تعالی“

بند (۷) تصمیمات متخذة در نشست سی و هفتم مورخ ۱۳۸۳/۵/۱۳ هیات امنای محترم حساب ذخیره ارزی .

”پیشنهاد دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مبنی بر رفع ابهام از شرایط اعطای تسهیلات به طرح‌های بزرگ سرمایه‌گذاری موضوع مصوبه ابلاغ شده به شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶: هیئت امناء حساب ذخیره ارزی به منظور رفع ابهام و در پاسخ به پرسش تعدادی از بانک‌های عامل اعلام نمود که به موجب قراردادهای عاملیت منعقد شده بین سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک‌های عامل، مرجع تصویب طرح‌های متقاضی استفاده از تسهیلات این حساب در همه بخش‌های مصرح در ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه و آیین‌نامه اجرایی آن اعم از طرح‌های کوچک یا بزرگ همواره و کماکان پس از تایید توجیه فنی و اقتصادی آنها توسط وزارتخانه‌های تخصصی ذیربط، بانک‌های عامل بوده و هستند و هیچ طرحی تاکنون بدون الزام بانک به قبول ریسک بازپرداخت به تصویب هیئت امناء نرسیده است و لذا موضوع مصوبه ابلاغی به شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶* سالبه به انتفای موضوع است.

---

* مصوبه شماره ۱۰۱/۱۰۳۴۶۴ مورخ ۱۳۸۱/۶/۶ هیات امنای حساب ذخیره ارزی منضم به صورتجلسه بیست و دوم مورخ ۸۱/۵/۲۹ هیات مزبور طی پیوست ۱۳-۳ و بند یک مصوبه ۲۴۵/۳۴۶۵۸ مورخ ۸۲/۶/۲۳ هیات محترم دولت در تکمیل مصوبه فوق طی پیوست ۱۹-۳ ابلاغ گردیده است.

شماره: ۶۰/۱۱۳۰

تاریخ: ۸۳/۷/۲۱

پیوست شماره (۳-۲۶)

”بسمه تعالی“

بند (۵) تصمیمات متخذه در نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیات امنای محترم حساب ذخیره ارزی .

”پیشنهاد وزارت بازرگانی مبنی بر تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی استان‌های کمتر توسعه یافته به طرح‌های شهرهای خرمشهر و آبادان : مقرر گردید که شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء ”موضوع بند «۳» صورتجلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ و بند «۳» صورتجلسه نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ و بند «۵» صورتجلسه نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸“* ، به طرح‌های شهرهای خرمشهر و آبادان در استان خوزستان و همچنین به طرح‌های شهرستان‌های تکاب، شاهین‌دژ، بوکان، اشنویه، سردشت، پیرانشهر و مهاباد در استان آذربایجان غربی تسری داده شود. کلیه طرح‌هایی که تا این تاریخ از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در شهرها و شهرستان‌های نامبرده بالا استفاده نموده‌اند نیز مشمول شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء هستند. (فهرست کامل استان‌ها ، شهرستان‌ها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی پیوست است).“

---

* نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست ۱۵-۳ ، نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست شماره ۱۶-۳ و نشست سی و سوم مورخ ۸۲/۱۱/۲۸ طی پیوست ۲۲-۳ ابلاغ گردیده است.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۲۶۲۵۴
۲۶۰۹۵
۱۳۸۸/۴/۲۶

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنایع و معادن - وزارت کشور
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۱۷۲۵۷ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۹
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

- ۱- شهرستانها، بخشها و دهستانهای مندرج در فهرست پیوست که تأیید شده به مهر پیوست
تصویب نامه هیئت وزیران است، حسب مورد به عنوان مناطق محروم و کمتر توسعه یافته در امور
حمایتی موضوع قوانین و مقررات زیر تعیین می گردند. مناطق کمتر توسعه یافته و محروم اختصاراً در
این تصویب نامه، "مناطق کمتر توسعه یافته" نامیده می شود.
- الف- قانون الحاق یک تبصره به قانون اصلاح جداول شماره (۴) و (۸) قانون برنامه چهارم توسعه
اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور به منظور
اختصاص دو درصد (۲٪) از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی به استانهای نفت خیز و
گازخیز و شهرستانها و بخشهای محروم کشور - مصوب ۱۳۸۶ -.
- ب- مواد (۹۲) و (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۸۰ -.
- پ- ماده (۵۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
- مصوب ۱۳۷۹ - (تنفیذ شده به موجب ماده (۱۰۳) قانون برنامه چهارم توسعه - مصوب ۱۳۸۳ -).
- ت- قانون الزام دولت برای جبران عقب ماندگیهای استانها و مناطقی که شاخصهای توسعه آنها
زیر شاخص میانگین کشور است - مصوب ۱۳۸۱ -.
- ث- بند "۴" اصلاحی قانون راجع به تأسیس شرکت شهرکهای صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۶ -.
- ج- تبصره (۳) بند "الف" ماده (۳) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،
اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴)
قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۶ -.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

شماره: ۳۶۰۹۸/۷۶۲۵۴

تاریخ: ۸۸/۴/۲۰

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- چ- تبصره (۳) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده - مصوب ۱۳۸۷-
ح- تبصره (۲) ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶-
خ- ماده (۲۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴-
د- مقررات استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳-
تبصره ۱ - در مواردی که نام شهرستان یا بخش در فهرست پیوست این تصویب نامه آمده است، حسب مورد شامل بخشها، نقاط شهری و دهستانهای تابع آنها نیز خواهد بود.
تبصره ۲ - تمامی نواحی صنعتی روستایی و واحدهای موجود در آن مطابق ماده (۶) تصویب نامه شماره ۱۱۶۰۰۲/ت/۳۵۲۵۳ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۸ موضوع آیین نامه اجرایی قانون حمایت از ایجاد نواحی صنعتی روستایی، مشمول قوانین و مقررات حمایت از مناطق کمتر توسعه یافته هستند.
۲- محدوده جغرافیایی فعلی شهرستانها، بخشها و دهستانهای موضوع فهرست پیوست، ملاک اعمال تسهیلات و حمایت های موضوع این تصویب نامه می باشد و تغییرات آتی تقسیمات کشوری و محدوده آنها تأثیری در تداوم اعمال تسهیلات و حمایت های یادشده نخواهد داشت.
۳ - نقاط کمتر توسعه یافته قبلی که نام آنها در فهرست پیوست نیامده است، به شرح زیر تعیین تکلیف می شود:
الف- فهرست ضمیمه تصویب نامه شماره ۲۱۳۷۲/ت/۲۸۸۹۳ مورخ ۱۳۸۲/۴/۳۱ در مورد واحدهای صنعتی و معدنی موضوع ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم که بهره برداری از آنها تا پایان تیر ۱۳۸۸ شروع می شود، همچنان تا پایان دوره ده ساله ملاک عمل خواهد بود.
ب- تسهیلات اعطایی از حساب ذخیره ارزی در مناطق کمتر توسعه یافته به اشخاص حقیقی و حقوقی که تا پایان سال ۱۳۸۷ از تسهیلات یاد شده استفاده نموده باشند، همچنان طبق ضوابط و قرارداد مربوط بازپرداخت خواهد شد.
پ- سهم تخصیص یافته سال ۱۳۸۷ از محل درآمد حاصل از دو درصد صادرات نفت خام و گاز طبیعی در امور زیر بنایی و عمرانی و نیز معافیت از حقوق و عوارض دولتی (موضوع ماده (۵۰) قانون برنامه سوم توسعه) و معافیت مالیاتی (موضوع ماده (۹۲) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم) و تسهیلات موضوع سایر قوانین و مقررات مذکور در بند (۱) این تصویب نامه برای شهرستانها و بخشها و دهستانهایی که نام آنها در فهرست پیوست نیامده است، بر اساس ضوابط قبلی تا پایان سال ۱۳۸۷ قابل اعمال است.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

شماره ۷۶۲۵۴۱
تاریخ ۲۶/۰۹/۹۵ هـ
شماره ۳۸۸۰۶۴۱/۱۰۰

۴- فهرست پیوست این تصویبنامه، فقط برای قوانین و مقررات حمایتی دولت، مندرج در بند (۱) این تصویبنامه ملاک عمل می باشد.

۵- مفاد این تصویبنامه از ابتدای سال ۱۳۸۸ ملاک عمل می باشد.

تبصره - مدت اعتبار فهرستهای موضوع جزه (ث) و تبصره (۲) بند (۲) تصویبنامه شماره ۱۲۲۹۰/ت ۳۳۰۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۴ در مورد قوانین و مقررات موضوع بند (۱) این تصویبنامه برای سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ تنفیذ می شود.

۶- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است با هماهنگی دفتر امور مناطق محروم کشور و معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور و سایر دستگاههای اجرایی مربوط ظرف سه ماه بعد از تصویب هر یک از برنامه های پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، فهرستهای پیوست را با توجه به میزان توسعه و محرومیت زدایی شهرستان، بخش و دهستان مربوط بازنگری نموده و همراه با اصلاحات ضروری برای تصمیم گیری به هیئت وزیران ارائه نماید.

پرویز داودی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دفتر امور مناطق محروم کشور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

پیوست شماره (۳-۲۶)

۲۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
آذربایجان شرقی	چاراویماق
آذربایجان شرقی	کلبر
آذربایجان شرقی	ووزقان
آذربایجان غربی	اشنویه
آذربایجان غربی	بوکان
آذربایجان غربی	پلدشت
آذربایجان غربی	پیرانشهر
آذربایجان غربی	تکاب
آذربایجان غربی	چالدران
آذربایجان غربی	چاپاره
آذربایجان غربی	سردشت
آذربایجان غربی	شاهین دژ
آذربایجان غربی	شوط
اردبیل	بيله سوار
اردبیل	گرمی
اصفهان	فریدونشهر
ایلام	آبدانان
ایلام	دره شهر
ایلام	دهلران
ایلام	شیروان و چرداول
ایلام	ملکشاهی
ایلام	مهران
بوشهر	تنگستان
بوشهر	خم
بوشهر	بیر
بوشهر	دیلم
بوشهر	کنگان

پیوست تدریب نامه
دینت و ایران ۳

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(شهرستانها)

۷۶۲۵۴

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
بوشهر	گناوه
چهارمحال وبختیاری	ازدل
چهارمحال وبختیاری	کوهرنگ
خراسان جنوبی	بشرویه
خراسان جنوبی	درمیان
خراسان جنوبی	سرایان
خراسان جنوبی	سربیشه
خراسان جنوبی	فردوس
خراسان جنوبی	نهبندان
خراسان رضوی	تایباد
خراسان رضوی	تخت جلگه
خراسان رضوی	ترت جام
خراسان رضوی	جفتای
خراسان رضوی	جوین
خراسان رضوی	خواف
خراسان رضوی	درگز
خراسان رضوی	زاوه
خراسان رضوی	سرخس
خراسان رضوی	کلات
خراسان شمالی	چاجرم
خراسان شمالی	گرمه
خراسان شمالی	مانه و سملقان
خوزستان	امیدیه
خوزستان	اندیکا
خوزستان	ایذه
خوزستان	باغ ملک
خوزستان	خرمشهر

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
خوزستان	دشت آزادگان
خوزستان	رامشیر
خوزستان	شادگان
خوزستان	گتوند
خوزستان	لالی
خوزستان	مسجد سلیمان
خوزستان	هفتگل
خوزستان	هندیجان
خوزستان	هويزه
زنجان	ایجرود
زنجان	طارم
زنجان	ماه نشان
سیستان و بلوچستان	ایرانشهر
سیستان و بلوچستان	چاه بهار
سیستان و بلوچستان	خاش
سیستان و بلوچستان	دلگان
سیستان و بلوچستان	زابل
سیستان و بلوچستان	زابلی
سیستان و بلوچستان	زهک
سیستان و بلوچستان	سراوان
سیستان و بلوچستان	سرباز
سیستان و بلوچستان	سیب و سوران
سیستان و بلوچستان	کنارک
سیستان و بلوچستان	هرمند
سیستان و بلوچستان	نیکن شهر
فارس	ختج
فارس	ریستم

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
فارس	زرین دشت
فارس	فراشیند
فارس	قیروکارزین
فارس	مهر
کردستان	بانه
کردستان	بیجار
کردستان	دهگلان
کردستان	دیواندره
کردستان	سروآباد
کردستان	سقز
کردستان	مریوان
کرمان	چیرفت
کرمان	رودبار جنوب
کرمان	ریگان
کرمان	عنبرآباد
کرمان	فهرج
کرمان	قلعه گنج
کرمان	کوهبنان
کرمان	کهنوج
کرمان	مینوجان
کرمانشاه	پاوه
کرمانشاه	ثلاث باباجانی
کرمانشاه	جوانرود
کرمانشاه	دالاهو
کرمانشاه	روانسر
کرمانشاه	سرریل دهاغ
کرمانشاه	قصرشیرین

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(شهرستانها)

استان	شهرستان کمتر توسعه یافته
کرمانشاه	گیلانغرب
کهگیلویه و بویراحمد	بهمئی
کهگیلویه و بویراحمد	دنا
کهگیلویه و بویراحمد	کهگیلویه
گلستان	کلالة
گلستان	گمیشان
گلستان	مرآوه نیه
ارستان	دلفان
مازندران	سوادکوه
مرکزی	کمپجان
هرمزگان	ابوهوسی
هرمزگان	بستک
هرمزگان	بشاگرد
هرمزگان	پارسیان
هرمزگان	جاسک
هرمزگان	حاجی آباد
هرمزگان	خمیر
هرمزگان	سیریک
همدان	رزن
همدان	کبودرآهنگ
یزد	ابرقوه
یزد	خاتم

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اهر	آذربایجان شرقی	هوراند
بستان آباد	آذربایجان شرقی	تیکمه داش
جلفا	آذربایجان شرقی	سیه رود
سراب	آذربایجان شرقی	مهربان
ملکان	آذربایجان شرقی	لیلان
میانه	آذربایجان شرقی	ترکمانچای
میانه	آذربایجان شرقی	کاغذکنان
میانه	آذربایجان شرقی	گندوان
هریس	آذربایجان شرقی	خواجه
هشترود	آذربایجان شرقی	مرکزی
هشترود	آذربایجان شرقی	نظرکهریزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
ارومیه	آذربایجان غربی	انزل
ارومیه	آذربایجان غربی	سیلوانه
ارومیه	آذربایجان غربی	صومای برادوست
خوی	آذربایجان غربی	صفاتیپه
خوی	آذربایجان غربی	قطور
سلماس	آذربایجان غربی	کوهسار
مهاباد	آذربایجان غربی	خلیقان
مهاباد	آذربایجان غربی	مرکزی
میاندوآب	آذربایجان غربی	باروق
میاندوآب	آذربایجان غربی	مرحمت آباد
نقده	آذربایجان غربی	محمدیار
نقده	آذربایجان غربی	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۷۶۶۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
پارس آباد	اردبیل	اصلاندوز
خلخال	اردبیل	خورش رستم
خلخال	اردبیل	شاهرود
کوثر	اردبیل	فیروز
کوثر	اردبیل	مرکزی
مشگین شهر	اردبیل	ارشق
مشگین شهر	اردبیل	مرادلو
نمین	اردبیل	عنبران
نمین	اردبیل	ویلکج
نیر	اردبیل	کورائیم

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۷۶۴۵۴
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
آران و بیدگل	اصفهان	کویرات
اردستان	اصفهان	زواره
اصفهان	اصفهان	جرقویه سفلی
اصفهان	اصفهان	جرقویه علیا
چادگان	اصفهان	چنارود
سمیرم	اصفهان	پادنا
سمیرم	اصفهان	مرکزی
فریدن	اصفهان	یوئین و میاندشت
نائین	اصفهان	اتارک
نائین	اصفهان	خورویبیلانک

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
ایلام	ایلام	چوار
ایوان	ایلام	زرنه
ایوان	ایلام	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بوشهر	بوشهر	خارک
دشتستان	بوشهر	ارم
دشتستان	بوشهر	بوشکان
دشتستان	بوشهر	سعدآباد
دشتستان	بوشهر	شبانکاره
دشتی	بوشهر	شنبه و طسوج
دشتی	بوشهر	کاکلی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۴۶۲۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
کیار	چهارمحال و بختیاری	ناغان
لردگان	چهارمحال و بختیاری	خانمیرزا
لردگان	چهارمحال و بختیاری	فلارد
لردگان	چهارمحال و بختیاری	مرکزی
لردگان	چهارمحال و بختیاری	منج

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

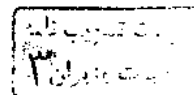
۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بیرجند	خراسان جنوبی	خوسف
قائنات	خراسان جنوبی	زهان
قائنات	خراسان جنوبی	زیرکوه
قائنات	خراسان جنوبی	سده
قائنات	خراسان جنوبی	نیمیلوک

۲-۸

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۴۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
پردسکن	خراسان رضوی	ایبند
پردسکن	خراسان رضوی	شهرآباد
تربت حیدریه	خراسان رضوی	بایک
تربت حیدریه	خراسان رضوی	جلگه رخ
تربت حیدریه	خراسان رضوی	کدکن
چناران	خراسان رضوی	گلبهار
رشتخوار	خراسان رضوی	چنگل
زاوه	خراسان رضوی	سایمان
سبزوار	خراسان رضوی	خوشاب
سبزوار	خراسان رضوی	روداب
سبزوار	خراسان رضوی	ششمد
قوچان	خراسان رضوی	باجگیران
کاشمر	خراسان رضوی	کوهسرخ
گناباد	خراسان رضوی	کاخک
مشهد	خراسان رضوی	احمدآباد
مشهد	خراسان رضوی	رضویه
نیشابور	خراسان رضوی	سرولایت
نیشابور	خراسان رضوی	میان جلگه

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تبعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اسفراین	خراسان شمالی	بام و صفی آباد
بجنورد	خراسان شمالی	رازوجرگلان
بجنورد	خراسان شمالی	گرمخان
شیروان	خراسان شمالی	سرحد
شیروان	خراسان شمالی	قوشخانه

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۳۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
ایمان	خوزستان	اروندکنار
اندیمشک	خوزستان	الوار گرمسیری
بهبهان	خوزستان	آغاچاری
بهبهان	خوزستان	تشان
بهبهان	خوزستان	زیدون
دزفول	خوزستان	سردشت
شوش	خوزستان	شاوور
شوش	خوزستان	فتح المبین
شوشتر	خوزستان	شعبیه

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
خدابنده	زنجان	افشار
خدابنده	زنجان	بزینه رود
خدابنده	زنجان	سجاس رود
خدابنده	زنجان	مرکزی
زنجان	زنجان	زنجانرود
زنجان	زنجان	قره پشتلو
طارم	زنجان	چورزق
طارم	زنجان	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
شاهرود	سمنان	بیارجمند
شاهرود	سمنان	میامی
مهدی شهر	سمنان	شهمیرزاد

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

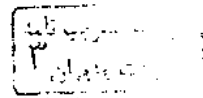
تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
زاهدان	سیستان و بلوچستان	کورین
زاهدان	سیستان و بلوچستان	میرجاوه
زاهدان	سیستان و بلوچستان	نصرت آباد

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۷۶۴۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اقلید	فارس	حسین آباد
اقلید	فارس	سده
اقلید	فارس	مرکزی
یوانات	فارس	سرچهان
یوانات	فارس	مرکزی
جهرم	فارس	سیمکان
جهرم	فارس	کردیان
داراب	فارس	رستاق
داراب	فارس	فورگ
داراب	فارس	مرکزی
سپیدان	فارس	بیضا
سپیدان	فارس	مرکزی
سپیدان	فارس	همایجان
شیراز	فارس	ارژن
شیراز	فارس	کربال
فسا	فارس	ششده و قره بلاغ
فسا	فارس	شیبکوه
فسا	فارس	نوبندگان
فیروزآباد	فارس	میمند
کازرون	فارس	چره و بالاده
کازرون	فارس	خشت
کازرون	فارس	کنارتخته و کنارج
کازرون	فارس	کوهمره
لاستان	فارس	اوز
لاستان	فارس	بنارویه
لاستان	فارس	بیرم
لاستان	فارس	جویم
لاستان	فارس	صحرای باغ

فهرست تخریب نامیه
مناطق کمتر توسعه یافته

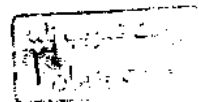
شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۷۶۴۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
لاهرستان	فارس	گراش
لامرد	فارس	اشکنان
لامرد	فارس	علامرودشت
لامرد	فارس	مرکزی
مرودشت	فارس	دروذن
مرودشت	فارس	کامفیروز
ممسنی	فارس	دشمن زیاری
ممسنی	فارس	ماهورمیلاتی
ممسنی	فارس	مرکزی
نی ریز	فارس	آباده طشک
نی ریز	فارس	پشتکوه
نی ریز	فارس	قطرویه

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بوئین زهرا	قزوین	ابگرم
بوئین زهرا	قزوین	اوج
بوئین زهرا	قزوین	شال
ناکستان	قزوین	خومدشت
قزوین	قزوین	رودبار الموت
قزوین	قزوین	رودبار شهرستان
قزوین	قزوین	طارم سفلی
قزوین	قزوین	کوهین

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
سنندج	کردستان	کلاترزان
قروه	کردستان	چهاردوئی
قروه	کردستان	سریش آباد
کامیاران	کردستان	مرکزی
کامیاران	کردستان	موجش

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
باقت	کرمان	ارزوئیه
باقت	کرمان	رایر
بردسیر	کرمان	لاله زار
بم	کرمان	روداب
بم	کرمان	نرماشیر
کرمان	کرمان	راین
کرمان	کرمان	شهداد
کرمان	کرمان	گلباف

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

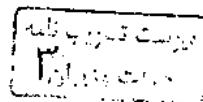
تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۲۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
سنقر	کرمانشاه	کلیالی
کرمانشاه	کرمانشاه	فیروزآباد
کرمانشاه	کرمانشاه	کوزران
هرسین	کرمانشاه	بیستون

۲-۲۰

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

۷۶۴۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بوبراحمد	کهگیلویه وبویراحمد	لوداب
بوبراحمد	کهگیلویه وبویراحمد	مارگون
دنا	کهگیلویه وبویراحمد	مرکزی
گچساران	کهگیلویه وبویراحمد	باشت

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۴۶۴۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
آق فلا	گلستان	وشمگیر
رامیان	گلستان	فندرسک
رامیان	گلستان	مرکزی
گنبدکاووس	گلستان	دانشلی برون
مینودشت	گلستان	گالیکش
مینودشت	گلستان	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
املش	گیلان	رانکوه
املش	گیلان	مرکزی
رضوانشهر	گیلان	پره سر
رودبار	گیلان	خورگام
رودبار	گیلان	رحمت آبادبولوکات
رودبار	گیلان	عمارلو
رودسر	گیلان	رحیم آباد
سیاهکل	گیلان	دیلمان
طوالش	گیلان	حویق
طوالش	گیلان	گرکان رود
لنگرود	گیلان	اطاقور
ماسال	گیلان	شاندیزمن
ماسال	گیلان	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۴۶۲۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
الیگودرز	لرستان	بشارت
الیگودرز	لرستان	زروماهره
الیگودرز	لرستان	مرکزی
پلدختر	لرستان	مرکزی
پلدختر	لرستان	معمولان
خرم آباد	لرستان	پایی
خرم آباد	لرستان	چفلوندی
خرم آباد	لرستان	زافه
دوره	لرستان	دوره چگنی
دوره	لرستان	شاهیوند
دوره	لرستان	ویسیان
سلسله	لرستان	فیروزآباد
سلسله	لرستان	مرکزی
کوهدشت	لرستان	درب گنبد
کوهدشت	لرستان	رومشکان
کوهدشت	لرستان	طهران
کوهدشت	لرستان	کونانی
کوهدشت	لرستان	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۷۶۲۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
بابل	مازندران	بندی شرقی
بابل	مازندران	بندی غربی
بهشهر	مازندران	یانه سر
ساری	مازندران	چهاردانگه
ساری	مازندران	دودانگه
گلوگاه	مازندران	کلباد
نکا	مازندران	هزار جریب
نور	مازندران	بلده
نوشهر	مازندران	کچور

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

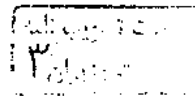
تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
خنداب	مرکزی	قره چای
خنداب	مرکزی	مرکزی
زرنديه	مرکزی	خرقان
ساوه	مرکزی	نوبران
شازند	مرکزی	زالیان
شازند	مرکزی	سریند

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

۷۶۴۵۴

تابعیت تقسیماتی		بخش
شهرستان	استان	کمتر توسعه یافته
بندرعباس	هرمزگان	تخت
بندرعباس	هرمزگان	فین
بندرعباس	هرمزگان	قلعه قاضی
بندرلنگه	هرمزگان	شیبکوه
بندرلنگه	هرمزگان	مرکزی
رودان	هرمزگان	بیکاه
رودان	هرمزگان	جفین
رودان	هرمزگان	رودخانه
رودان	هرمزگان	مرکزی
قشم	هرمزگان	شهاب
میناب	هرمزگان	توکهور
میناب	هرمزگان	سندرگ

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۷۶۲۵۴

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابمیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
تهابوند	همدان	خزل
همدان	همدان	شراء
همدان	همدان	قامتین

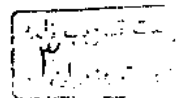
شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۲۶۱۵۳

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(بخش ها)

تابعیت تقسیماتی		بخش کمتر توسعه یافته
شهرستان	استان	
اردکان	یزد	خرائق
باقق	یزد	بهباد
صدوق	یزد	خضراباد
طیس	یزد	دستگردان
طیس	یزد	دیپوک
طیس	یزد	مرکزی

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۴۵۴
(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
ایلهچی	اسکو	آذربایجان شرقی	جزیره
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	ورگهان
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	آذغان
مرکزی	اهر	آذربایجان شرقی	قشلاق
مرکزی	تبریز	آذربایجان شرقی	اسپران
مرکزی	جلفا	آذربایجان شرقی	شجاع
مرکزی	سراب	آذربایجان شرقی	رازلیق
مرکزی	سراب	آذربایجان شرقی	صائین
صوفیان	شبهستر	آذربایجان شرقی	رودقات
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	سراجوی جنوبی
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	قوری چای غربی
سراجو	مراغه	آذربایجان شرقی	سراجوی شرقی
مرکزی	مرند	آذربایجان شرقی	هرزندات شرقی
پاسچی	مرند	آذربایجان شرقی	یککات
مرکزی	ملکان	آذربایجان شرقی	گاودول شرقی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	اوج تپه شرقی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	کله بوز شرقی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	کله بوز غربی
مرکزی	میانه	آذربایجان شرقی	گرمه جنوبی
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	پاروق
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	بدوستان شرقی
مرکزی	هریس	آذربایجان شرقی	خانمرود
مرکزی	ارومیه	آذربایجان غربی	پاراتدوز
مرکزی	ارومیه	آذربایجان غربی	دول
مرکزی	خوی	آذربایجان غربی	رهاال
مرکزی	خوی	آذربایجان غربی	دیزج

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
۷۶۴۵۴
(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	سلماس	آذربایجان غربی	کره سنی
بازرگان	ماکو	آذربایجان غربی	چایپاسار شمالی
مرکزی	ماکو	آذربایجان غربی	قره سو
مرکزی	ماکو	آذربایجان غربی	چایپاسار جنوبی
مرکزی	میاندوآب	آذربایجان غربی	مرحمت آباد جنوبی
مرکزی	میاندوآب	آذربایجان غربی	مکریان شمالی
مرکزی	اردبیل	اردبیل	ارشق شرقی
هیر	اردبیل	اردبیل	فولادلوی جنوبی
هیر	اردبیل	اردبیل	هیر
مرکزی	خلخال	اردبیل	خانندیل غربی
مرکزی	خلخال	اردبیل	سنجیدشرقی
مرکزی	نمین	اردبیل	دولت آباد
مرکزی	نمین	اردبیل	ویلکیج شمالی
مرکزی	نمین	اردبیل	گرده
مرکزی	نیر	اردبیل	دورسونخواجه
مرکزی	اردستان	اصفهان	همبرات
مرکزی	اردستان	اصفهان	برزاوند
مرکزی	اردستان	اصفهان	علیا
مرکزی	اردستان	اصفهان	کچو
چالگاه	اصفهان	اصفهان	اسامزاده عبدالعزیز (ع)
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	تودشک
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	جبل
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	زفره
کوهپایه	اصفهان	اصفهان	نیستان
حبیب آباد	برخوار	اصفهان	برخوار شرقی
مرکزی	چادگان	اصفهان	گلوه آهنگر

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷
شماره: ۶۰/۱۰۱۷

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۲۶۲۵۴
(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	خواتسار	اصفهان	پشتکوه
مرکزی	شاهین شهر و میمه	اصفهان	مورچه خورت
مرکزی	کاشان	اصفهان	خرم دشت
مرکزی	نائین	اصفهان	باقران
مرکزی	نائین	اصفهان	بهارستان
مرکزی	نائین	اصفهان	لای سیاه
مهردشت	تجف آباد	اصفهان	اشن
مرکزی	نطنز	اصفهان	کرکس
مرکزی	ایلام	ایلام	میش خاص
مرکزی	بوشهر	بوشهر	انگالی
طالقان	ساوجبلاغ	تهران	بالاطالقان
طالقان	ساوجبلاغ	تهران	پائین طالقان
ملارد	شهریار	تهران	اختراآباد
ارجمند	فیروزکوه	تهران	دوبلوک
ارجمند	فیروزکوه	تهران	نرقلانچای
مرکزی	فیروزکوه	تهران	پشتکوه
استهباد	کرج	تهران	پلنگ آباد
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	باقران
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	فشارود
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	کاهشنگ
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	شاخین
مرکزی	بیرجند	خراسان جنوبی	شاخنات
مرکزی	قائنات	خراسان جنوبی	پیشکوه
مرکزی	قائنات	خراسان جنوبی	مهبان
مرکزی	قائنات	خراسان جنوبی	قائن
مرکزی	بجستان	خراسان رضوی	جزین

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بجستان	خراسان رضوی	بجستان
مرکزی	بردسکن	خراسان رضوی	کوهپایه
مرکزی	تربت حیدریه	خراسان رضوی	بالاولایت
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	بقمج
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	چناران
مرکزی	چناران	خراسان رضوی	رادکان
مرکزی	درگز	خراسان رضوی	تکاب
مرکزی	رشتخوار	خراسان رضوی	رشتخوار
مرکزی	فریمان	خراسان رضوی	بالابند
مرکزی	فریمان	خراسان رضوی	سنگ بست
مرکزی	فوجان	خراسان رضوی	سودانه
مرکزی	فوجان	خراسان رضوی	شیرین دره
مرکزی	گناباد	خراسان رضوی	پس گلوت
مرکزی	مشهد	خراسان رضوی	درزآب
مرکزی	مشهد	خراسان رضوی	کارده
مرکزی	نیشابور	خراسان رضوی	بینالود
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	میلانو
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	آذری
مرکزی	اسفراین	خراسان شمالی	زرق آباد
مرکزی	بجنورد	خراسان شمالی	الاداغ
مرکزی	شیروان	خراسان شمالی	سیوکانلو
مرکزی	شیروان	خراسان شمالی	گلپان
مرکزی	فاروج	خراسان شمالی	سنگز
مرکزی	فاروج	خراسان شمالی	فاروج
حمیدیه	اهواز	خوزستان	کرخه
مرکزی	اهواز	خوزستان	غیراتبه

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	اهواز	خوزستان	اسماعیلیه
مرکزی	اهواز	خوزستان	سویسه
مرکزی	اهواز	خوزستان	کوت عبدالله
مرکزی	اهواز	خوزستان	مشرحات
مرکزی	آبادان	خوزستان	بهمنشیر جنوبی
مرکزی	آبادان	خوزستان	بهمنشیر شمالی
مرکزی	آبادان	خوزستان	شلاهی
مرکزی	بندرماهشهر	خوزستان	جراحی
مرکزی	رامهرمز	خوزستان	ابوالفارس
مرکزی	رامهرمز	خوزستان	حومه غربی
مرکزی	شوش	خوزستان	بن معلی
مرکزی	شوش	خوزستان	حسین آباد
مرکزی	شوشتر	خوزستان	شهید مدرس
مرکزی	ابهَر	زنجان	دولت آباد
مرکزی	ایچرود	زنجان	ایچرودبالا
مرکزی	ایچرود	زنجان	گلایر
مرکزی	خدابنده	زنجان	خرارود
مرکزی	خدابنده	زنجان	سهرورد
مرکزی	خدابنده	زنجان	کرسف
مرکزی	زنجان	زنجان	بناب
مرکزی	زنجان	زنجان	تهم
امیرآباد	دامغان	سمنان	قهاب رستاق
مرکزی	شاهرود	سمنان	طرود
ایوانکی	گرمسار	سمنان	ایوانکی
مرکزی	زاهدان	سیستان و بلوچستان	حرمک
مرکزی	ارستان	فارس	خیریز

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷
تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

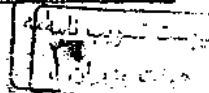
شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۲۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	ارسنجان	فارس	علی آباد ملک
پاسارگاد	پاسارگاد	فارس	ابوالوردی
پاسارگاد	پاسارگاد	فارس	مادر سلیمان
مرکزی	پاسارگاد	فارس	سرینیران
مرکزی	پاسارگاد	فارس	کمین
خفر	چهرم	فارس	راهگان
مرکزی	چهرم	فارس	کوهک
مرکزی	خرم بید	فارس	خرمی
مرکزی	خرم بید	فارس	قشلاق
مشهدمرغاب	خرم بید	فارس	شهیدآباد
زرقان	شیراز	فارس	رحمت آباد
کوار	شیراز	فارس	فرمشکان
مرکزی	شیراز	فارس	سیاخ دارنگون
مرکزی	فسا	فارس	جنگل
مرکزی	فیروزآباد	فارس	جایدشت
مرکزی	لاړستان	فارس	درزوسایبان
سپهان	مروودشت	فارس	رحمت
مرکزی	مروودشت	فارس	رامجردیک
مرکزی	مروودشت	فارس	محمدآباد
مرکزی	نی ریز	فارس	رستاق
مرکزی	نی ریز	فارس	هرگان
مرکزی	ایبک	قزوین	کوهپایه شرقی
مرکزی	ایبک	قزوین	کوهپایه غربی
دشتابی	بوئین زهرا	قزوین	دشتابی شرقی
دشتابی	بوئین زهرا	قزوین	دشتابی غربی
رامند	بوئین زهرا	قزوین	ابراهیم آباد

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
رامند	بولین زهرا	قزوین	رامند جنوبی
ضیاء آباد	تاکستان	قزوین	دودانگه سفلی
مرکزی	تاکستان	قزوین	قافازان غربی
مرکزی	قم	قم	قمروه
مرکزی	بیجار	کردستان	سیاه منصور
مرکزی	بیجار	کردستان	تجف آباد
مرکزی	سنندج	کردستان	آرندان
مرکزی	سنندج	کردستان	حسین آباد جنوبی
مرکزی	سنندج	کردستان	زاورد شرقی
مرکزی	سنندج	کردستان	سراب قامیش
مرکزی	سنندج	کردستان	نران
مرکزی	قروه	کردستان	دلیبران
مرکزی	بافت	کرمان	دشتاب
مرکزی	بافت	کرمان	خیر
مرکزی	بافت	کرمان	دهسرد
مرکزی	بافت	کرمان	فتح آباد
مرکزی	بافت	کرمان	کیسکان
مرکزی	بافت	کرمان	گوغر
مرکزی	بردسیر	کرمان	کوه پنج
مرکزی	بم	کرمان	دهبگری
کوهساران	راور	کرمان	حرجند
کشکونیه	رفسنجان	کرمان	راویز
مرکزی	رفسنجان	کرمان	خنامان
مرکزی	زرنند	کرمان	چرخانک
مرکزی	زرنند	کرمان	ختکن
مرکزی	زرنند	کرمان	بیرمنان

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۴۶۲۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	سیرجان	کرمان	چهارگنبد
دهج	شهربابک	کرمان	خیر
مرکزی	شهربابک	کرمان	مدوارات
چاه ماد خدا	قلعه گنج	کرمان	رمشک
چترود	کرمان	کرمان	معزیه
شهداد	کرمان	کرمان	تکاب
مرکزی	کرمان	کرمان	درختگان
حمیل	اسلام آبادغرب	کرمانشاه	منصوری
مرکزی	اسلام آبادغرب	کرمانشاه	حومه شمالی
مرکزی	سنقر	کرمانشاه	باوله
مرکزی	سنقر	کرمانشاه	گاورود
دینور	صحنه	کرمانشاه	حر
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	پشت دریند
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	دورودقرامان
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	میان دریند
مرکزی	کرمانشاه	کرمانشاه	قره سو
مرکزی	کنگاور	کرمانشاه	خزل غربی
مرکزی	کنگاور	کرمانشاه	قزوینه
مرکزی	هرسین	کرمانشاه	چشمه کیود
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	دشت روم
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	سپیندار
مرکزی	بویراحمد	کهگیلویه و بویراحمد	کاکان
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	بی بی حکیمه
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	لیشتر
مرکزی	گچساران	کهگیلویه و بویراحمد	بویراحمد گرمسیری
چشمه ساران	آزادشهر	گلستان	چشمه ساران

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

۰ ۰ ۰

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی

۷۶۴۵۴

(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	علی آباد	گلستان	کتول
مرکزی	آستارا	گیلان	حیران
مرکزی	رضوانشهر	گیلان	خوشاب
مرکزی	سیاهکل	گیلان	تونکی
مرکزی	سیاهکل	گیلان	خرارود
احمدسرگوراب	شفت	گیلان	چوبر
مرکزی	شفت	گیلان	چپرد
میرزا کوچک جنگلی	صومعه سرا	گیلان	گوراب زرمیخ
مرکزی	طوالش	گیلان	کوهستانی طالش
سردار جنگل	فومن	گیلان	آلبان
سردار جنگل	فومن	گیلان	سردار جنگل
مرکزی	لاهیجان	گیلان	لیل
چابلق	ازنا	لرستان	چابلق غربی
مرکزی	بروجرد	لرستان	دره صیدی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کاکاشرف
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ازنا
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ده پیرشمالی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	ریاط
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کرگاه شرقی
مرکزی	خرم آباد	لرستان	کرگاه غربی
سیلاخور	دورود	لرستان	سیلاخور
لاریجان	امل	مازندران	بالالاریجان
لاریجان	امل	مازندران	لاریجان سفلی
مرکزی	امل	مازندران	چلاو
بابل کنار	بابل	مازندران	دراز کلا
بابل کنار	بابل	مازندران	بابل کنار

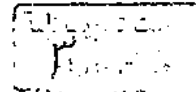
تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی
(دهستان ها)
۷۶۴۵۴

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بهشهر	مازندران	پنج هزاره
خرم آباد	تنکابن	مازندران	دوهزار
خرم آباد	تنکابن	مازندران	سه هزار
مرکزی	تنکابن	مازندران	گلیجان
کلاردشت	چالوس	مازندران	بیرون بشم
کلاردشت	چالوس	مازندران	کوهستان
مرکزی	رامسر	مازندران	چنت رودبار
مرکزی	رامسر	مازندران	اشکور
مرکزی	نکا	مازندران	پی رجه
مرکزی	تفرش	مرکزی	رودبار
کمره	خمین	مرکزی	چهارچشمه
مرکزی	خمین	مرکزی	آشناخور
مرکزی	ساوه	مرکزی	شاهسونکنندی
مرکزی	میناب	هرمزگان	کریان
مرکزی	میناب	هرمزگان	گوربند
آجین	اسداباد	همدان	کلپالی
مرکزی	اسداباد	همدان	چهاردولی
صالح آباد	بهار	همدان	دیمکاران
قلقل رود	نویسرکان	همدان	قلقل رود
قلقل رود	نویسرکان	همدان	کمال رود
چوکار	ملایر	همدان	ترک غربی
زند	ملایر	همدان	کمازان سفلی
زند	ملایر	همدان	کمازان علیا
زند	ملایر	همدان	کمازان وسطی
سامن	ملایر	همدان	سامن
عقدا	اردکان	یزد	عقدا

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۸/۶/۱۷

فهرست مناطق کمتر توسعه یافته در امور حمایتی ۷۶۴۵۴
(دهستان ها)

تابعیت تقسیماتی			دهستان کمتر توسعه یافته
بخش	شهرستان	استان	
مرکزی	بافق	یزد	سیزدهشت
نیبر	تفت	یزد	سخوید

”بسمه تعالی“

**بند (۱) تصمیمات متخذه در نشست سی و نهم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱
هیات امنای محترم حساب ذخیره ارزی .**

۱- نحوه بررسی، ارزیابی، تصویب و گشایش اعتبار طرح‌های سرمایه‌گذاری بر حسب سقف هزینه ارزی آنها.

۱-۱- طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۳۰ میلیون دلار: بانک‌های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء و قرارداد عاملیت کمافی السابق اقدام نمایند.

۱-۲- طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار: بانک‌های عامل در چارچوب شرایط و ضوابط مصوب هیئت امناء و قرارداد عاملیت کمافی السابق اقدام و پیش از انعقاد قرارداد با متقاضی، نتایج اقدامات را برای اخذ نظر کمیته ۴ نفره ارسال نمایند. بررسی و اعلام نظر کمیته چهارنفره نافی مسئولیت متقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

۱-۳- طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بیش از ۵۰ میلیون دلار: بانک‌های عامل گزارش فنی - مالی - اقتصادی طرح متقاضی را بررسی و پس از ارزیابی و تایید آن توسط شرکت مشاور ذی صلاح مورد تایید بانک، گزارش توجیهی طرح را برای تایید و تصویب وزارتخانه ذیربط ارسال می‌نمایند. نتایج برای اتخاذ تصمیم نهایی و بعد از تایید کمیته چهارنفره، در جلسه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی مطرح و در صورت تایید برای انعقاد قرارداد و گشایش اعتبار به بانک عامل ابلاغ می‌گردد. بررسی و تایید هیئت امناء نافی مسئولیت متقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

۱-۴- طرح‌هایی که تا این تاریخ به تایید کمیته چهارنفره رسیده است بانک‌های عامل می‌توانند به اجرا درآورند و کماکان تایید کمیته چهارنفره نافی مسئولیت متقاضی و یا بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات طرح‌ها به حساب ذخیره ارزی نخواهد بود.

شماره: ۶۰/۱۱۶۹

تاریخ: ۸۳/۹/۱۲

پیوست شماره (۳-۲۸)

”بسمه تعالی“

بند (۱) تصمیمات متخذه در نشست چهارم مورخ ۱۳۸۳/۷/۲۸
هیات امنای محترم حساب ذخیره ارزی .

” تسری شاخص های عقب ماندگی به شهرستان های استان آذربایجان غربی:
مقرر گردید که شرایط ترجیحی مصوب هیات امناء حساب ذخیره ارزی موضوع بند «۳» صورتجلسه
نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء، علاوه بر شهرستان های استان آذربایجان
غربی مذکور در بند «۵» صورتجلسه نشست سی و هشتم مورخ
۱۳۸۳/۶/۳* هیئت امناء ، به طرح های سرمایه گذاری که در بقیه شهرستان های این استان
(به استثنای شهرستان ارومیه) از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده می کنند، تسری داده شود.“

---

*نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست شماره ۱۵-۳ و نشست سی و هشتم مورخ
۸۳/۶/۳ طی پیوست شماره (۳-۲۶) ابلاغ گردیده است.

بسمه تعالی

**بند (۲)، (۳)، (۴)، (۸)، (۹) و (۱۱) نشست چهل و چهارم
مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۹ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی**

۲- افزایش اعتبار خرید شناورهای موضوع بند ۴ صورتجلسه نشست سی و دوم مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی درمورد گشایش یکجای ۸۰ میلیون دلار (LC) برای ۱۶۰ فروند کشتی: شرایط استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در مصوبه نشست سی و دوم مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ برای خرید شناورهای ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ تنی در خلیج فارس به شرح زیر اصلاح شد:

الف) گشایش اعتبار به نفع همه سازندگان داخلی کشتی که صلاحیت آنها به تایید وزارت صنایع و معادن برسد مجاز است.

ب) گشایش اعتبار به صورت اعتبار خریدار برای همه اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز است.

پ) قیمت هر شناور باید به تایید بانک عامل برسد.

ت) همه بانکهای عامل می توانند مطابق شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات به طرح های صنعت کشتی سازی مصوب نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ هیئت امناء و تغییرات بعدی آن، از محل هشتاد میلیون دلار تسهیلات اعطا نمایند.

لازم است هنگام پذیرش تقاضا به متقاضیان استفاده از تسهیلات کتباً اعلام گردد که بانک عامل تا هنگام انعقاد قرارداد با مشتری هیچگونه تعهدی برای اعطای تسهیلات نداشته و انعقاد قرارداد نیز منوط به استعلام از اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

تذکره:

*
۳- استرداد سود متعلق به تسهیلات مورد استفاده متقاضیان که زودتر از پایان مدت قرارداد به بانک پرداخت می شود: مقرر گردید بانکهای عامل سود متعلق به تسهیلات مورد استفاده متقاضیانی را که زودتر از پایان مدت قرارداد به بانک پرداخت می نمایند، طبق ضوابط بانکی به آنها مسترد نمایند.

۶- لغو شرایط ترجیحی تسهیلات صنعت سیمان: با توجه به گسترش مناسب ظرفیت تولید صنعت سیمان کشور از محل تسهیلات ترجیحی حساب ذخیره ارزی موضوع بند «۶» صورتجلسه نشست هفدهم مورخ ۱۳۸۱/۳/۷، مقرر گردید:

*
در راستای اجرای بند مزبور، به مفاد بند دوم از قسمت «ج» پیوست شماره (۳-۳) توجه نمایند.

الف) بانکهای عامل حساب ذخیره ارزی از تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۱ از پذیرش طرح‌های جدید پیشنهادی متقاضیان سرمایه‌گذاری در صنعت سیمان تحت شرایط ترجیحی مصوب نشست هفدهم مورخ ۱۳۸۱/۳/۷ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، خودداری نمایند.

ب) بانکهای عامل و دستگاه تخصصی ذیربط می‌توانند نسبت به طرح‌ها و درخواست‌های مندرج در فهرست پیوست* که تا این تاریخ مراحل مختلف بررسی، تصویب، تایید یا انعقاد قرارداد را می‌گذرانند، در چارچوب شرایط ترجیحی مصوب ۱۳۸۱/۳/۷ هیئت امناء اقدام نمایند.

۸- درخواست سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در مورد اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی برای تأسیسات گردشگری: مقرر گردید طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در خدمات گردشگری توسط بانکهای عامل پذیرش گردد تا در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت مورد بررسی و اقدام قرار دهند.

۹- درخواست بانک مرکزی در مورد نحوه اعمال مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۹/۱ هیئت وزیران مبنی بر تعیین نرخ کارمزد تسهیلات حساب ذخیره ارزی برای استان‌ها و مناطقی که شاخص توسعه آنها زیر شاخص میانگین کشور است: مقرر گردید نرخ سود تسهیلات و سایر شرایط مصوب نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در مورد طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در استانها، شهرستانها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی (فهرست پیوست صورت جلسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیئت امناء) توسط بانک‌های عامل اعمال گردد.

۱۱- استفاده از شرایط ترجیحی طرحهای استانهای کمتر توسعه یافته: مقرر گردید کلیه طرح‌های سرمایه‌گذاری که با استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی در استان‌ها، شهرستانها و مناطق مشمول شرایط ترجیحی (فهرست پیوست صورت جلسه نشست سی و هشتم مورخ ۱۳۸۳/۶/۳ هیئت امناء) قبل از ۱۳۸۱/۱۱/۱ به اجرا درآمده‌اند مشمول شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء هستند.

---

*فهرست مذکور متعاقباً به بانکهای عامل اعلام خواهد شد.

بسمه تعالی

**دستورالعمل اجرایی نحوه پوشش تسهیلات صادراتی
از محل حساب ذخیره ارزی خارج از چارچوب اعتباراسنادی**

- ۱- اداره بین الملل/خارج بانک عامل (تسهیلات دهنده) پس از انعقاد قرارداد تسهیلات با فروشنده یا خریدار/ بانک خارجی، اطلاعات قرارداد منعقد شده طبق فرم پیوست را به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ارسال می نماید.
- ۲- اداره عملیات ارزی با توجه به مبلغ و نوع ارز و سررسید دوره برداشت قرارداد، دستور پوشش از محل حساب ذخیره ارزی را در مقابل تقاضای بانک عامل، به بانک پوشش دهنده ابلاغ نموده و تصویر پیام را جهت بانک عامل ارسال می نماید.
- ۳- بانک عامل پس از دریافت و تطبیق اسناد بامفاد قرارداد تجاری، جهت مطالبه وجه اسناد در چارچوب دستور پوشش (موضوع بند ۲) و با اشاره به شماره دستور پوشش و شماره قرارداد تسهیلات، نسبت به مخابره پیام به بانک پوشش دهنده اقدام و رونوشت پیام مذکور را به اداره عملیات ارزی ارسال می نماید.
- ۴- بانک عامل موظف است هرگونه اصلاحات در مفاد قرارداد منجمله کاهش، افزایش، تمدید، ابطال و سایر موارد موثر بر مراحل پرداخت را به اطلاع اداره عملیات ارزی برساند.
- ۵- در خصوص بازپرداخت تسهیلات موضوع این دستورالعمل با توجه به راهکارهای ارائه شده قبلی، بانک عامل با هماهنگی ادارات عملیات ارزی و بین الملل این بانک اقدام خواهند نمود.
- ۶- کلیه قراردادهای تسهیلاتی منعقد شده به تاریخ قبل از صدور این دستورالعمل مشمول شرایط فوق می گردد.

شماره: ۶۰/۱۰۴۴

تاریخ: ۸۶/۸/۲۲

پیوست شماره (۳۰-۳)

بسمه تعالی

فرم مشخصات تسهیلات صادراتی بابت پرداخت از محل حساب ذخیره ارزی (خارج از چارچوب اعتبار اسنادی)

- ۱- نام متقاضی / گیرنده تسهیلات:
- ۲- کشور واردکننده / خریدار:
- ۳- نام و کارت بازرگانی فروشنده / شرکت / موسسه:
- ۴- شماره قرارداد تسهیلات:
- ۵- نوع اعتبار: اعتبار خریدار اعتبار فروشنده
- ۶- تاریخ قرارداد تسهیلات: شمسی: میلادی:
- ۷- نام بانک تسهیلات دهنده:
- ۸- نام بانک پرداخت کننده وجه اسناد:
- ۹- مبلغ و نوع ارز قابل پرداخت:
- ۱۰- سررسید دوره برداشت:
- ۱۱- مدت دوره بازپرداخت:

توضیحات:

شماره: ۶۰/۱۲۴۵

تاریخ: ۸۳/۱۲/۲۴

پیوست شماره (۳-۳۱)

«بسمه تعالی»

بند (۱) نشست چهل و سوم مورخ ۸۳/۱۰/۲۲

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۱. پیشنهاد وزارت نیرو مبنی بر اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های سرمایه‌گذاری نیروگاهی بخش خصوصی: مقرر گردید به منظور کمک به اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای احداث نیروگاه که توجیه فنی، مالی و اقتصادی آن طرح‌ها به تصویب بانک عامل و به تایید دستگاه‌های تخصصی ذی‌ربط (وزارت نیرو و وزارت صنایع و معادن) رسیده باشد، در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت و مصوبات هیئت امناء حساب ذخیره ارزی، تسهیلات لازم برای تامین هزینه ارزی واردات مواد، تجهیزات و کالاهای نیم‌ساخته مورد نیاز که در داخل کشور قابل ساخت و تامین نیست، توسط بانکهای عامل از محل حساب ذخیره ارزی اعطاء شود. بانکهای عامل گزارش اقدامات و عملکرد مربوط به این طرح‌ها را هر سه ماه به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی ارسال نمایند.»

شماره: ۶۰/۱۰۰۳

تاریخ: ۸۴/۱/۲۱

پیوست شماره (۳-۳۲)

”بسمه تعالی“

بندهای (۴) و (۶) نشست چهل و پنجم مورخ ۸۳/۱۲/۱۱

هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

۴. ورود ماشین آلات و تجهیزات انباری (Stock) ازمحل تسهیلات حساب ذخیره ارزی: مقرر گردید ورود ماشین آلات و تجهیزات انباری (Stock) ازمحل تسهیلات حساب ذخیره ارزی به شرط انطباق مشخصات آن با هدف طرح و استانداردهای فنی و تکنولوژیکی بلامانع است.

۶. پیشنهاد وزارت صنایع و معادن درمورد تقلیل سهم آورده متقاضیان سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی کشاورزی استان همدان: مقرر گردید شرایط ترجیحی مصوب هیئت امناء موضوع بند «۳» صورتجلسه نشست بیست و ششم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱ و بند «۳» صورتجلسه نشست بیست و هفتم مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۹ و بند «۵» صورتجلسه نشست سی و سوم مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸ به طرح‌های سرمایه‌گذاری جدید در صنایع تبدیلی کشاورزی استان همدان (صنایع کد ۱۵ طبقه‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های صنعتی، ISIC-REV III)، تسری داده شود.

نشست بیست و ششم مورخ ۸۱/۱۱/۱ طی پیوست شماره ۱۵-۳، نشست بیست و هفتم مورخ ۸۱/۱۱/۲۹ طی پیوست شماره ۱۶-۳ و نشست سی و سوم مورخ ۸۲/۱۱/۲۸ طی پیوست شماره (۳-۲۲) ابلاغ گردیده است.

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اعطای تسهیلات ارزی صادراتی برای تامین سرمایه
در گردش واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی-مهندسی صادرکننده

- در راستای توسعه صادرات غیرنفتی و به منظور توسعه اقتصادی و ایجاد اشتغال، بانکهای عامل حساب ذخیره ارزی می توانند از محل منابع این حساب و در قالب یکی از عقود قانون عملیات بانکی بدون ربا به منظور تامین سرمایه در گردش موردنیاز واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی مهندسی صادراتی صادرکننده کالا و خدمات به صورت اعتبار فروشنده بارعایت شرایط ذیل نسبت به پرداخت تسهیلات ارزی اقدام نمایند:
- ماده ۱- واحدهای تولیدی، بازرگانی و فنی و مهندسی که کالاهای غیرنفتی و خدمات فنی و مهندسی صادر می کنند مشمول استفاده از تسهیلات این دستورالعمل می باشند.
- ماده ۲- تسهیلات موضوع این دستورالعمل به منظور تهیه، تدارک و تولید کالاهای صادراتی و خدمات فنی و مهندسی قبل از صدور اعطاء می گردد.
- ماده ۳- میزان اعتبار به صادرکننده براساس ارز مورد نیاز برای تدارک و تولید کالاهای صادراتی به تشخیص بانک تسهیلات دهنده و به استناد ارزیابی اعتبار (ترجیحاً براساس روند صادرات سه سال گذشته واحد مربوطه) متقاضیان می باشد.
- ماده ۴- بانک تسهیلات دهنده، تامین سرمایه در گردش ریالی متقاضی را برای تدارک و تولید کالاهای صادراتی، در اولویت قرار خواهد داد.
- ماده ۵- مدت استفاده و بازپرداخت تسهیلات متناسب با قرارداد منعقد شده بین صادرکننده و خریدار کالا و خدمات فنی و مهندسی و تشخیص بانک تسهیلات دهنده خواهد بود. مدت مذکور در مورد صادرات کالاهای مصرفی و واسطه ای حداکثر می تواند به مدت دو سال باشد.
- ماده ۶- وثایق مورد نیاز مطابق با آیین نامه و دستورالعمل های قانون عملیات بانکی بدون ربا و قرارداد عاملیت حساب ذخیره ارزی به تشخیص بانک عامل تعیین می شود.
- ماده ۷- پرداخت تسهیلات ارزی از طریق گشایش اعتباراسنادی و معامله اسناد حمل و دروجه فروشنده کالا و یا مواد اولیه یا واسطه ای (خریداری شده از خارج از کشور) برای صدور کالا و خدمات فنی مهندسی که به تایید بانک عامل برسد، امکان پذیر می باشد.

پیوست شماره (۳-۳۳)

- ماده ۸- نرخ تسهیلات کوتاه مدت اعطایی موضوع این دستورالعمل برای تمامی بخش‌های مورد نظر، نرخ سود بین بانکی ارزها در بازار بین‌المللی (LIBOR) به اضافه سه درصد (۳٪) خواهد بود.
- ماده ۹- متقاضی مکلف است اظهارنامه گمرکی ممه‌ور به مهر خروج کالای موضوع تسهیلات دریافتی را از یکی از گمرکات رسمی کشور، حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ تعهد قراردادی، به بانک عامل ارائه کند. در صورت عدم ارائه اظهارنامه مذکور ظرف مهلت مقرر، مشمول تادیبه وجوه التزام عدم ایفای تعهد به میزان ۱۰ درصد سالانه علاوه بر اصل و سود تسهیلات اعطایی خواهد بود.
- ماده ۱۰- مسئولیت کامل وصول تسهیلات و بازپرداخت آن به حساب ذخیره ارزی با بانک عامل است و هیچگونه اعلام و ادعای لاوصول بودن تسهیلات اعطایی از جانب بانک عامل پذیرفته نیست.
- ماده ۱۱- سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته تابع بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های حساب ذخیره ارزی خواهد بود.
- ماده ۱۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش عملکرد تسهیلات موضوع این دستورالعمل را ماهانه به صورت جداگانه به دبیرخانه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی ارسال خواهد کرد.
- ماده ۱۳- این دستورالعمل در نشست چهل و پنجم مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۱ هیئت امناء حساب ذخیره ارزی طبق ماده «۸» آیین نامه اجرایی ماده «۶۰» اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه مصوب هیئت وزیران، به تصویب هیئت امناء حساب ذخیره ارزی رسید.

شماره: ۶۰/۱۰۱۸

تاریخ: ۸۴/۲/۱۸

پیوست شماره (۳-۳۴)

«بسمه تعالی»

بند (۲) نشست چهل و ششم مورخ ۸۳/۱۲/۲۵ هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۲. پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری در مورد اعطای تسهیلات به طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری: مقرر گردید با توجه به مصوبه هیئت امناء حساب ذخیره ارزی در نشست یازدهم مورخ ۱۳۸۰/۷/۷ (اعطای تسهیلات به طرح‌های عرضه‌کننده خدمات ارزآور در بخش هتل‌سازی)، بانک‌های عامل مجاز به پذیرش طرح‌های سرمایه‌گذاری گردشگری ارز آور برای استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی هستند. دستگاه تخصصی ذی‌ربط برای تایید توجیه فنی و اقتصادی طرح‌هایی که در چارچوب شرایط و ضوابط قرارداد عاملیت به تصویب بانک می‌رسند، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری است.»

”بسمه تعالی“

**بند (۵) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۶
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی**

«۵. هیات امناء حساب ذخیره ارزی، ضمن بررسی پیشنهاد کارگروه تخصصی هیأت امناء در خصوص ضرورت تجدیدنظر در سقف‌های اعطای تسهیلات به متقاضیان طرح‌های سرمایه‌گذاری، موضوع بند (۱) مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۶/۳۱ هیات امناء حساب ذخیره ارزی، اعمال تغییراتی را به شرح زیر در مصوبه فوق تصویب کرد:

- در جزء (۱-۱) بند(۱) مصوبه عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۳۰ میلیون دلار“ به عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی کمتر از ۱۰ میلیون دلار“ تغییر می‌یابد.
- در جزء (۲-۱) بند(۱) مصوبه عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار“ به عبارت ”طرح‌های سرمایه‌گذاری با هزینه ارزی بین ۱۰ تا ۵۰ میلیون دلار“ تغییر می‌یابد.
- در جزء‌های (۲-۱)، (۳-۱) و (۴-۱) مصوبه، عبارت ”کمیته چهارنفره“ به عبارت ”کارگروه تخصصی“ تغییر می‌یابد.»

---

* سایر مفاد پیوست شماره (۳-۲۷) کماکان بقوت خود باقی است.

«بسمه تعالی»

بند (۴) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۳
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

- «۴- درخواست شماره ۱۱/سا/۶۶۷۴ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۲۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران درخصوص تعیین تکلیف تصویبنامه شماره ۳۳۹۱۵ت/۳۷۷۰۱ مورخ ۱۳۸۴/۷/۱۹ هیات وزیران برای اختصاص دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی برای تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور مطرح شد و پس از بحث و بررسی پیرامون موضوع، به منظور تامین منابع مالی مورد نیاز برای تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور در چهار زیربخش: هوایی، ریلی، جاده‌ای و دریایی، مقرر شد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبلغ دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی را برای استفاده توسط شرکتهای حمل و نقل خصوصی و تعاونی - با شرایط زیر- به این امر اختصاص دهد:
- طرحهای متقاضی استفاده از این تسهیلات پس از بررسی و تایید توجیه فنی و اقتصادی طرح توسط وزارت راه و ترابری به بانکهای عامل معرفی خواهند شد.
  - نرخ سود تسهیلات اعطایی به صورت ثابت و معادل سه (۳) درصد در سال خواهد بود.
  - دوره بازپرداخت تسهیلات، حداکثر ده (۱۰) سال خواهد بود.
  - تمام طرحهای متقاضی دریافت تسهیلات مذکور، موظف به رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵ و اولویت استفاده از ساخت و خرید داخل هستند.»

«بسمه تعالی»

بند (۲) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۴/۶ هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۲- درخواست وزارت صنایع و معادن برای تسری شرایط حساب ذخیره ارزی برای ساخت شناورهای ۲۰۰۰-۱۴۰ تن در طول برنامه چهارم توسعه :
درخواست وزارت صنایع و معادن درخصوص امکان استفاده از تسهیلات با شرایط ترجیحی برای ساخت شناورهای ۲۰۰۰ - ۵۰۰ تن در برنامه سوم توسعه (موضوع مصوبه نشست بیست و ششم هیات امنای حساب ذخیره ارزی) در طول سال های برنامه چهارم توسعه، بررسی شد و اختصاص مبلغ دویست (۲۰۰) میلیون دلار از منابع حساب ذخیره ارزی به صورت اعتبار خریدار به نفع سازندگان داخلی کشتی، که صلاحیت آنها باید به تایید وزارت صنایع و معادن برسد، با شرایط زیر مورد تایید قرار گرفت:

- توجه به موضوع در قالب یک مجموعه منسجم برای تقویت توان مندی های سازندگان داخلی، توسط وزارت صنایع و معادن
- پرداخت اعتبار برای ساخت کشتی های با ظرفیت ۱۴۰ تا ۲۰۰۰ تن
- نرخ سود تسهیلات ثابت و معادل سه (۳) درصد در سال
- دوره تامین مالی حداکثر دوازده (۱۲) سال
- معرفی متقاضیان دریافت تسهیلات، با هماهنگی و تایید سازمان بنادر و کشتیرانی»

بند (۱) صور تجلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۸
هیئت امناء محترم حساب ذخیره ارزی

۱. بررسی و تصمیم گیری درخصوص اصلاح تبصره بند «ب» دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مبنی بر نحوه استفاده مناطق آزاد تجاری - صنعتی از تسهیلات حساب ذخیره ارزی

«چنانچه زمینه فعالیت سرمایه گذاران خارجی به صورت مشارکتی با سرمایه گذاران داخلی، در مناطق آزاد تجاری - صنعتی، در ارتباط با فعالیتهای اصلی منطقه باشد، می توانند تا سقف ۲۵ درصد میزان سرمایه گذاری مورد نظر از تسهیلات حساب ذخیره ارزی بهره مند شوند و در صورتیکه موضوع سرمایه گذاری مذکور درخصوص فعالیتهای فرعی منطقه باشد میزان استفاده آنها از تسهیلات حساب یادشده تا سقف ۱۵ درصد میزان سرمایه گذاری مورد نظر خواهد بود. فعالیتهای اصلی و فرعی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به شرح جدول ذیل است:

منطقه	فعالیت اصلی	فعالیت فرعی
کیش	گردشگری و خدمات بازرگانی	فعالیتهای تولیدی
قشم	فعالیتهای تولیدی با گرایش صادرات و صادرات مجدد	خدمات بازرگانی
چابهار	خدمات بازرگانی و ترانزیت کالا	فعالیتهای تولیدی
انزلی	صنایع تکمیلی تولیدات کشاورزی	خدمات بازرگانی
جلفا	تولید کالاهای مصرفی بادوام برای صادرات و ترانزیت کالا	خدمات بازرگانی
اروند	تولید انرژی، ترانزیت و انبارداری	فعالیتهای تولیدی و خدمات بازرگانی

پرداخت هرگونه تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی به آن دسته از سرمایه گذاران داخلی فعال در مناطق آزاد که موفق به جلب سرمایه گذاری خارجی نشوند، منوط به تصویب هیات امنای حساب مذکور می باشد. ضمناً تاکید شد که اعطای تسهیلات به متقاضیان فعالیت در مناطق ویژه اقتصادی همچنان مطابق حکم تبصره قسمت «ب» دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود.»

”بسمه تعالی“

**بند (۲) ششمین صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۱
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی**

«۲. درخصوص موضوع دوره تأمین مالی برای طرح‌های مربوط به مناطق کمتر توسعه یافته به تفکیک دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت، به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:
دوره استفاده برای طرح‌های مناطق کمتر توسعه یافته حداکثر سه (۳) سال، دوره تنفس حداکثر یک (۱) سال و دوره بازپرداخت حداکثر هفت (۷) سال است، مشروط بر اینکه مجموع این دوره‌ها از ده (۱۰) سال تجاوز نکند.»

”بسمه تعالی“

**بند (۶) ششمین صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۱
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی**

«۶. مقرر شد بند زیر به انتهای قسمت «ج» دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی - مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۳ - اضافه شود:

در صورت تأخیر در بازپرداخت اقساط توسط دریافت‌کنندگان تسهیلات، چنانچه بانک عامل اقساط را در سررسید آن از محل منابع خود به حساب ذخیره ارزی نزد بانک مرکزی واریز کند، تمامی دوازده (۱۲) درصد نرخ دیرکرد بازپرداخت که از گیرنده تسهیلات اخذ خواهد شد به بانک عامل تعلق می‌گیرد. «

پیوست شماره (۴۱-۳)

«فهرست طرح‌های مصوب و در دست گشایش اعتبار سیمان تا تاریخ ۸۳/۱۱/۱»

ردیف	نام طرح	ظرفیت تولید (تن در روز)	استان محل اجرا	بانک عامل
۱.	توسعه شرق	۳۳۰۰	خراسان رضوی	سپه
۲.	توسعه خوزستان	۵۰۰۰	خوزستان	ملی
۳.	سیمان عمران آریا	۳۵۰۰	خوزستان	ملی
۴.	بهینه سازی سپاهان	۳۳۰۰	اصفهان	ملی
۵.	سیمان رویال (دو خط)	۷۰۰۰	سمنان	ملت
۶.	فیروزکوه سمنان	۳۳۰۰	سمنان	صادرات
۷.	سپو	۲۳۰۰	کهگیلویه و بویراحمد	ملی
۸.	سیمان سردار	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	ملی
۹.	دهلران	۳۳۰۰	ایلام	ملت
۱۰.	بهینه سازی زنجان	۲۰۰	زنجان	ملت
۱۱.	سیمان اسفراین	۳۴۰۰	خراسان شمالی	ملت
۱۲.	البرز سمنان	۳۳۰۰	سمنان	ملت
۱۳.	لامرد	۳۳۰۰	فارس	سپه-صنعت و معدن
۱۴.	بهینه سازی اکباتان	۴۵۰	همدان	صنعت و معدن
۱۵.	سیمان آهوان	۳۳۰۰	سمنان	ملت
۱۶.	سمنگان	۳۳۰۰	خراسان شمالی	ملی
۱۷.	زاوه تربت	۳۳۰۰	خراسان رضوی	سپه
۱۸.	زاگرس میمه	۱۵۰۰	اصفهان	سپه
۱۹.	تیس چابهار	۳۵۰۰	سیستان و بلوچستان	سپه
۲۰.	سیمان بدره	۳۳۰۰	ایلام	کشاورزی
۲۱.	آپادانا	۳۳۰۰	کردستان	ملی
۲۲.	سقز	۳۳۰۰	کردستان	ملت
۲۳.	تنگستان	۳۳۰۰	بوشهر	صنعت و معدن
۲۴.	صنعت خوی	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	ملی
۲۵.	سبلان خلخال	۳۳۰۰	اردبیل	ملی
۲۶.	منددشتی	۳۳۰۰	بوشهر	ملی
۲۷.	امیدیه	۳۳۰۰	خوزستان	سپه
۲۸.	توسعه کردستان	۳۳۰۰	کردستان	سپه
۲۹.	خرم آباد	۳۳۰۰	لرستان	سپه
۳۰.	توسعه سیمان کرمان (بنک)	۳۳۰۰	بوشهر	ملی
	جمع کل	۹۶.۱۵۰		

«فهرست طرح‌های سیمان که قبل از تاریخ ۸۳/۱۱/۱ توسط بانکهای عامل پذیرش شده‌اند»

ردیف	نام طرح	ظرفیت تولید (تن در روز)	استان محل اجرا	بانک عامل
۱.	آذرشهر	۳۳۰۰	آذربایجان شرقی	ملی
۲.	ارزیل	۳۳۰۰	آذربایجان شرقی	صنعت و معدن
۳.	شاهین دژ	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
۴.	مهاباد	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	کشاورزی
۵.	توسعه ارومیه	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
۶.	آذرآبادگان خوی	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	کشاورزی
۷.	یاران ارومیه	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
۸.	بهینه سازی خط دوم آبیگ	۴۵۰۰	قزوین	صادرات
۹.	کاسپین	۳۳۰۰	قزوین	ملی
۱۰.	خمسه	۳۳۰۰	زنجان	کشاورزی
۱۱.	ماد	۳۳۰۰	کرمانشاه	ملت
۱۲.	بیستون	۳۳۰۰	کرمانشاه	ملی
۱۳.	کامبادان	۳۳۰۰	کرمانشاه	سپه
۱۴.	بهورزان	۳۳۰۰	ایلام	سپه
۱۵.	مهران	۳۳۰۰	ایلام	کشاورزی
۱۶.	خاکستری جنوب	۳۳۰۰	خوزستان	صنعت و معدن
۱۷.	مارون خوزستان	۳۳۰۰	خوزستان	صادرات
۱۸.	شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه	۳۳۰۰	خوزستان	ملت
۱۹.	پارس صنعت	۳۳۰۰	بوشهر	تجارت
۲۰.	میزدج	۳۳۰۰	چهارمحال و بختیاری	صادرات
۲۱.	خمین	۳۳۰۰	مرکزی	سپه
۲۲.	شهرداریهای همدان	۳۳۰۰	همدان	توسعه صادرات
۲۳.	الوند	۱۰۰۰	همدان	سپه
۲۴.	توبه دروار	۳۳۰۰	سمنان	صنعت و معدن
۲۵.	گلشن طبس	۳۳۰۰	یزد	تجارت
۲۶.	بعثت رفسنجان	۳۳۰۰	کرمان	کشاورزی
۲۷.	توسعه زرین رفسنجان	۳۳۰۰	کرمان	سپه
۲۸.	کویر آسیا	۳۳۰۰	سیستان و بلوچستان	صنعت و معدن
۲۹.	توسعه لار	۳۳۰۰	فارس	صادرات
۳۰.	سوربان	۳۳۰۰	فارس	تجارت
۳۱.	بهینه سازی آباده	۷۰۰	فارس	صنعت و معدن
۳۲.	توسعه فارس	۳۳۰۰	فارس	ملت
۳۳.	جهرم	۳۳۰۰	فارس	تجارت
۳۴.	توسعه قشم	۳۳۰۰	هرمزگان	تجارت
۳۵.	یادمان شیروان	۳۳۰۰	خراسان شمالی	تجارت
۳۶.	غرب تربت جام	۳۳۰۰	خراسان رضوی	صنعت و معدن
۳۷.	باقران بیرجند	۳۳۰۰	خراسان جنوبی	تجارت
۳۸.	مهرماکو	۳۳۰۰	آذربایجان غربی	تجارت
	جمع کل	۱۲۱.۷۰۰		

”بسمه تعالی“

بند (۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۱- درخواست وزارت صنایع و معادن در خصوص تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات ارزی به طرحهای مصوب بازسازی و نوسازی صنایع نساجی و پوشاک در طول برنامه چهارم توسعه:

درخواست یادشده مورد بحث و بررسی قرار گرفت و باتوجه به ضرورت حمایت از بازسازی و نوسازی صنایع نساجی کشور و افزایش توان رقابتی این صنایع، مقرر شد آن دسته از طرحهایی که در طول برنامه سوم توسعه برای دریافت تسهیلات ارزی به بانکهای عامل معرفی شده و توجیه فنی، اقتصادی و مالی آنها توسط بانک عامل تایید شده است، می توانند تا سقف تسهیلات ۵۰۰ میلیون دلاری- مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰^{*} هیات امنای حساب ذخیره ارزی و با رعایت شروط مقرر در مصوبه یادشده^{**}، از این تسهیلات استفاده کنند. در صورت جذب کامل اعتبار مزبور و نیاز به تخصیص مجدد اعتبار به این امر، موضوع مجدداً در دستور کار هیات امنای قرار گیرد.»

---

^{*} صورتجلسه نشست پانزدهم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ طی پیوست شماره (۳-۶) ابلاغ گردیده است.

^{**} شرایط قبلی بشرح صفحه ۲/۲ اصلاح شده است.

”بسمه تعالی“

بند (۵) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳ هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی

«۵. درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر رفع ابهام‌های بند(۱) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۶ هیات امنای در خصوص تسری شرایط ترجیحی اعطای تسهیلات ارزی به طرح‌های مصوب بازسازی و نوسازی صنایع نساجی طی سالهای برنامه چهارم توسعه مورد بحث و بررسی قرار گرفت و مقرر شد پس از اعمال اصلاحاتی به شرح زیر در مصوبه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰* هیات امنای، اعطای تسهیلات به طرح‌های مزبور براساس شرایط مندرج در آن مصوبه صورت پذیرد:

الف- عبارت ”مشروط به اینکه تاریخ تولید ماشین آلات مذکور، حداکثر دو سال پیش از تاریخ انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات باشد“ جایگزین عبارت ”مشروط به اینکه ماشین آلات مذکور تولید کشورهای غربی و تاریخ تولید آنها بعد از سال ۲۰۰۰ باشد“ (در انتهای بند(۳) شرایط مصوب) می‌شود.

ب - مفاد بند (۵) شرایط مصوب با توجه به مصوبه نشست هجدهم هیات امنای مبنی بر حذف شرط ”صادراتی بودن طرح‌های متقاضی“ حذف می‌شود.

ج - در انتهای بند(۶) عبارت ”(حداکثر ۳۰ میلیون دلار)“ جایگزین عبارت ”(حداکثر ۲۵ میلیون دلار)“ می‌شود.

در ضمن ابقای عبارت زیر در انتهای بند(۸) شرایط مصوب مورد تاکید قرار گرفت:
”طرح‌های نوسازی و بازسازی صنایع نساجی نهادهای عمومی غیردولتی نیز در صورت احراز کلیه شرایط مندرج در این صورتجلسه، می‌توانند استثنائاً از این تسهیلات استفاده نمایند.“

---

* صورتجلسه نشست پانزدهم مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ طی پیوست شماره (۶-۳) ابلاغ گردیده

”بسمه تعالی“

**بند (۶) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۳
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی**

«۶. براساس تصمیم اعضای هیات امنای مقرر شد از این پس سقف‌های تصمیم‌گیری در خصوص اعطای تسهیلات از طرف بانکهای عامل، کارگروه تخصصی و هیات امنای حساب ذخیره ارزی به طرح‌های متقاضی استفاده از تسهیلات حساب به شرح زیر مورد عمل قرار گیرد:

– تصمیم نهایی در خصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها کمتر از ۳۰ میلیون دلار است توسط بانکهای عامل اتخاذ می‌شود.

– تصمیم نهایی در خصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها بین ۳۰ تا ۵۰ میلیون دلار است پس از موافقت بانک عامل، توسط کارگروه تخصصی هیات امناء، اتخاذ می‌شود.

– تصمیم نهایی در خصوص اعطای تسهیلات به طرح‌هایی که تقاضای آنها بیش از ۵۰ میلیون دلار است پس از اعلام موافقت بانک عامل و طرح در کارگروه تخصصی، توسط هیات امنای اتخاذ می‌شود.»

”بسمه تعالی“

ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ارزی به متقاضیان خرید شناورهای کوچک و متوسط براساس قرارداد ساخت با سازندگان داخلی

به استناد بند ۲ صورتجلسه مورخ ۸۵/۴/۶ هیات امناء حساب ذخیره ارزی و ابلاغیه شماره ۱۰۰/۶۱۵۱۶ مورخ ۸۵/۴/۱۷ معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، متقاضیان طرف قرارداد با سازندگان داخلی شناور، با شرایط ذیل مورد پذیرش و معرفی به بانکهای عامل خواهند شد:

۱- متقاضی پذیرش اولیه بانک عامل را به همراه قرارداد ساخت با سازنده داخلی که دارای مجوز ساخت شناور از وزارت صنایع و معادن و یا سازمانهای صنایع و معادن استانها باشند و درخواست خود را به وزارت صنایع و معادن (معاونت برنامه ریزی، توسعه و فن آوری) ارائه نماید.

۲- کارگروه ساخت شناور (متشکل از نمایندگان دفتر نظارت و ارزیابی، دفتر صنایع ماشین سازی و نیرو محرکه، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، انجمن مهندسی دریایی ایران و نماینده معتمد شناورسازان کوچک و متوسط) درخواست متقاضی مذکور در بند (۱) را بررسی و در صورت تایید به بانک عامل مورد نظر متقاضی معرفی و رونوشت جهت اطلاع به سازمان صنایع و معادن استان مربوطه ارسال گردد.

۳- بانک عامل پس از بررسی توجیه فنی و اقتصادی طرح معرفی شده، تاییدیه وزارت صنایع و معادن را جهت طرح مورد نظر دریافت (میزان ارز مصرفی جهت تامین مواد، تجهیزات، قطعات مصرفی و ...) و اقدام به اعطای تسهیلات می نمایند.

پیوست شماره (۴۴-۳)

- ۴- بانک عامل شروع اعطای تسهیلات را به وزارت صنایع و معادن اعلام و وزارت صنایع و معادن نیز سازمان صنایع و معادن استان مربوطه را جهت نظارت بر ساخت مطلع و گزارش پیشرفت کار را بصورت ماهانه تا زمان اتمام ساخت و به آباناندازی شناور دریافت می‌نمایند.
- ۵- وزارت صنایع و معادن براساس آمار دریافتی از بانکهای عامل و گزارش پیشرفت کار از سازمان صنایع و معادن استانها، میزان تسهیلات هزینه شده و شناورهای ساخته شده را تهیه و گزارشات لازم را به مقامات مسئول ارائه می‌نمایند.
- لازم به ذکر است که وزارت صنایع و معادن بمنظور تعیین و اعلام بانکهای عامل پیگیری لازم را بعمل آورد تا میزان تسهیلات استفاده شده از محل مصوبات مربوطه و متقاضیان معرفی شده را دریافت نماید.
- تشکیل جلسات کارگروه برحسب درخواستهای رسیده به وزارت صنایع و معادن بطور هفتگی و یا دو هفته یکبار تشکیل خواهدشد.
- نماینده شناورسازان فایبرگلاس و فلزی هرکدام توسط سازندگان اینگونه شناورها انتخاب و به کارگروه معرفی می‌شوند که حسب موضوع درخواستی مورد بررسی از آنها دعوت بعمل خواهدآمد.

”بسمه تعالی“

**بندهای (۲)، (۳) و (۴) صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۱۲
هیئت امنای محترم حساب ذخیره ارزی**

۲- هیات امنای حساب ذخیره ارزی درباره درخواست‌های استمهال شرکت‌ها و طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی، تصمیم‌های زیر را اتخاذ کرد:
الف- از این پس هیچ یک از درخواست‌های استمهال طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از پذیرش شده توسط بانک عامل، کارگروه تخصصی و هیات امناء قابل پذیرش نخواهد بود.

ب- به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود، در صورت تقاضای استفاده‌کنندگان از تسهیلات و به تشخیص خود، حداکثر ۱۲ ماه به دوره استفاده افزوده و در ازای آن به صورت متناسب از طول دوره بازپرداخت بکاهند، در هر حال طول مدت تأمین مالی (استفاده، تنفس و بازپرداخت) از مدت زمان تعیین شده، موضوع بند «ح» دستورالعمل شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات ارزی مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۳ هیات امنای حساب ذخیره ارزی، نباید بیشتر باشد.

۳- درخواست وزارت نیرو در خصوص تأمین مالی طرح‌های نیروگاهی بخش خصوصی مورد بررسی قرار گرفت و پس از بحث و تبادل نظر، با بهره‌مندی طرح‌های نیروگاهی صنعت برق از شرط ترجیحی دوران تأمین مالی موافقت شد. براین اساس دوره استفاده این طرح‌ها حداکثر چهار (۴) سال، دوره تنفس حداکثر (۱) سال و دوره بازپرداخت حداکثر ده (۱۰) سال خواهد بود، مشروط بر آنکه مجموع دوره تأمین مالی آنها از ۱۲ سال تجاوز نکند.

۴- براساس تصمیم اعضای محترم هیات امناء، از این پس بانک‌های عامل برای اعطای تسهیلات به هر یک از شرکت‌های متقاضی استفاده از منابع حساب ذخیره ارزی شرط زیر را به عنوان یکی از شروط اصلی لحاظ کنند:

”نسبت حقوق صاحبان سهام به مجموع دارایی‌های شرکت در هر مقطع زمانی از بیست (۲۰) درصد کمتر نباشد.“

پیوست شماره (۳-۴۶)

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۳۰ کمیسیون اقتصاد، بنابه پیشنهاد وزارت بازرگانی و به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

" اعطای تسهیلات ارزی از محل حساب ذخیره ارزی با نرخ سود سه درصد (۳٪) برای احداث واحدهای نان صنعتی با رعایت شرایط ذیل مجاز است:

- ۱- عدم وجود معوقات ارزی - ریالی سهامداران واحدهای مزبور به سیستم بانکی.
- ۲- اطمینان از بازپرداخت اقساط و اخذ تضمین‌های کافی با نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پیوست شماره (۳-۴۷)

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۳ کمیسیون اقتصاد بنابه پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و به استناد بند "د" ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

"الف) پرداخت تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانکهای عامل برای ماشین آلات متحرک بخش معدن (استخراجی و اکتشافی) با رعایت شرایط زیر مجاز است:

۱- عدم وجود تعهدات قبلی یا بدهی های معوق یا مشکوک الوصول یا سررسید گذشته شرکت و یا سهامداران شرکت به سیستم بانکی.

۲- اخذ تضمین های کافی از بازپرداخت اقساط با نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب) مصادیق موضوع بند (الف) پس از طرح و تصویب در هیئت امنای حساب ذخیره ارزی قابل اجرا خواهد بود."

«بسمه تعالی»

«دستورالعمل اجرائی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی»

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
الف - تسهیلات: تسهیلات اعطائی غیر از دلار به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانکهای عامل طی برنامه های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

ب - نرخ مرجع: نرخ قابل دسترسی در پایگاه الکترونیکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .
ج - تاریخ انعقاد قرارداد: تاریخ قرارداد /قراردادهای اولیه منعقد شده تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ بین بانک عامل و مشتری موضوع ماده(۲) مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/ت/۳۶۲۱۲ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰.
د - بانک عامل: بانک اعطاء کننده تسهیلات.

ه - تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی.

و - کمیسیون: کمیسیونی با مسئولیت وزارت صنایع و معادن و عضویت نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارائی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه تخصصی ذیربط و بانک عامل .

ز - اقساط معوق: اقساط سررسید گذشته صرفنظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری ، سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول .

ح - مصوبه: مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/ت/۳۶۲۱۲ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ موضوع ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی.

ماده ۲- بانک عامل موظف است تمامی تقاضاهای دریافتی منتهی به تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱ را حسب مفاد مصوبه و در چارچوب این دستورالعمل مورد بررسی و اقدام قرار دهد.

تبصره ۱- کلیه متقاضیانی که تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ نسبت به انعقاد قرارداد تامین مالی اقدام نموده‌اند، می‌توانند درخواست خود را به بانک عامل ارائه و در چارچوب این دستورالعمل از مزایای آن استفاده نمایند.

تبصره ۲- در صورت عدم ارائه درخواست از سوی متقاضیان ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقدشده قبلی و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره ۳- قراردادهای منعقد شده پس از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ و نیز تسهیلات تسویه شده - به غیر از بخشودگی سود موضوع ماده(۶) - مشمول مفاد این دستورالعمل نمی‌باشند.

تبصره ۴- در خصوص طرحهایی که بعلت عدم پرداخت اقساط در سررسید (از سوی تسهیلات گیرنده) پرونده مربوطه توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع و یا منجر به صدور اجراییه از طریق اجرای ثبت گردیده است، استفاده از مزایای این دستورالعمل منوط به پرداخت کلیه هزینه‌های دادرسی، حق الوکاله وکیل و سایر هزینه‌های مترتب توسط متقاضی خواهد بود. چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل مجدداً از پرداخت اقساط

پیوست شماره (۳-۴۸)

خودداری گردد، مجموع مطالبات جدید بانک عامل بر مبنای مصوبه یادشده و مفاد این دستورالعمل تعیین و محاسبه خواهد شد.

ماده ۳ - نرخ سود تسهیلات پس از تبدیل به دلار آمریکا در دوران استفاده، تنفس و بازپرداخت (و دوره امهال) ده درصد (۱۰٪) در سال می باشد که در اقساط شش ماهه پرداخت می گردد. تبصره ۱: در مورد طرحهای نساجی، سیمان و مانند آن که تسهیلات بصورت دلاری پرداخت شده است و حسب مصوبات، نرخ سود ثابت برای آنها منظور گردیده است مبنای محاسبه سود، نرخ ثابت است.

تبصره ۲: دریافت کنندگان تسهیلات ترجیحی در مناطق کمتر توسعه یافته و نیز طرحهای نساجی در صورت تقاضای استفاده از مزایای این مصوبه، مشمول دودرصد (۲٪) تخفیف از سود متعلقه ده درصد (۱۰٪) می شوند.

تبصره ۳: سهم سود حساب ذخیره ارزی و بانک عامل پس از اعمال نرخ سود جدید، به ترتیب چهل درصد (۴۰٪) و شصت درصد (۶۰٪) خواهد بود.

تبصره ۴: بانک عامل موظف است میزان کسری واریزی به حساب ذخیره ارزی ناشی از اجرای مصوبه را به تفکیک هر طرح، به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منعکس نماید. اداره یادشده نیز باید در پایان هر ماه میزان کسری تجمعی حاصله را به کمیسیون اقتصاد هیئت دولت اعلام نماید. در هر حال مسئولیت صحت و سقم عملیات ناشی از این امر همواره متوجه بانک عامل می باشد.

ماده ۴- در مواردی که گیرنده تسهیلات زودتر از پایان مدت قرارداد، تسهیلات مورد استفاده را به بانک بازپرداخت نماید سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، مطابق ضوابط بانکی محاسبه و منظور خواهد شد.

ماده ۵- تسهیلات گیرنده صرفاً برای یکبار می تواند تغییر ارز تسهیلات به دلار آمریکا را درخواست کند و در صورت پذیرش درخواست، مفاد این دستورالعمل نسبت به کل تسهیلات اعطایی حتی اقساط پرداخت شده اعمال خواهد شد.

تبصره ۱: بانک عامل موظف است حداکثر تا تاریخ ۱۳۸۹/۵/۱ با بررسی تقاضاهای دریافتی منتهی به تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱ با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضی، تکلیف تسهیلات گیرندگان را در خصوص استفاده از مزایای مصوبه معین و اسناد مربوط را تنظیم نماید.

تبصره ۲: مدت امهال برای طرحهای با مدت تامین مالی تا هشت سال به تشخیص بانک عامل حداکثر سی ماه خواهد بود (به ازای هر قسط پرداخت نشده حداکثر سه ماه) و در طرحهای با دوره تامین مالی بیش از مدت یادشده، به ازای هر شش ماه به مدت یک ماه و نیم به دوره بازپرداخت اضافه می شود.

ماده ۶- سود تسهیلات متقاضیانی که در رأس موعد مقرر نسبت به انجام کامل تعهدات خود اقدام نموده اند حداکثر تا یک درصد (۱٪) از محل سهم سود حساب ذخیره ارزی کاهش می یابد.

پیوست شماره (۴۸-۳)

تبصره ۱- در مورد آن دسته از طرحهایی که اعتبارات اسنادی آنها به ارزهای مختلف گشایش شده است، کلیه ارزها به ارز معیار (دلار) تبدیل می‌شود.

تبصره ۲- در صورتیکه بخشی از تسهیلات اعم از اصل، سود و جریمه دیرکرد از سوی مشتری تأدیه شده باشد، نرخ تبدیل اصل و سود واریزی به حساب قبل از سال ۱۳۸۱، نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه) و برای وجوه تأدیه شده بعد از تاریخ یادشده، نرخ مرجع روز بازپرداخت می‌باشد. در مورد جرائم تأخیر تأدیه شده نیز چنانچه تمام یا بخشی از جرائم از سوی کمیسیون بخشوده شود این مبلغ و نیز مبالغ بخشوده نشده (به ترتیب به نرخ روز بازپرداخت و به نرخ روز سررسید بازپرداخت اقساط) به دلار آمریکا تبدیل و حسب مورد از مجموع مبالغ حاصله کسر و یا به آن اضافه می‌شود.

ماده ۷- در صورت ارائه تقاضای کتبی از سوی تسهیلات گیرنده به وزارت صنایع و معادن برای بخشودگی جرائم تاخیر اقساط معوق که سررسید آن قبل از تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۹ می‌باشد، خلاصه وضعیت پرونده متقاضیان حسب درخواست وزارت یادشده توسط بانک عامل تهیه و به همراه سایر مستندات مورد نیاز به دبیرخانه کمیسیون مستقر در وزارت صنایع و معادن ارسال گردد.

تبصره ۱- در خلاصه وضعیت تهیه شده باید نظریه بانک عامل با ذکر دلایل کافی در پذیرش و یا عدم پذیرش بخشودگی جرائم دیرکرد به تصریح اعلام شود.

تبصره ۲- تصمیمات کمیسیون توسط وزارت صنایع و معادن ابلاغ می‌گردد.

ماده ۸- در صورتیکه با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات گیرنده مجدداً تاخیر در تأدیه اقساط داشته باشد جریمه‌ای بمیزان دوازده درصد (۱۲٪) علاوه بر سود یادشده محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانکهای عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثر تا ۴ روز کاری بعد از سررسید کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۹- مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده‌کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانکهای عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۰- اعتبارات اسنادی گشایش یافته به دلار آمریکا که به دلیل محدودیت‌های ایجادشده، وجه اسناد به سایر ارزها پرداخت گردیده است، مشمول این دستورالعمل نبوده و بازپرداخت به ارز اعتبار (دلار) صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱- تسهیلات پرداختی برای صادرات کالا در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار (Buyer Credit) مشمول این ضوابط نمی‌شود.

ماده ۱۲- سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ (شرایط و ضوابط موضوع بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵) هیات امنای حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

پیوست شماره (۳-۴۹)

هیات امناء حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۸/۸ کمیسیون اقتصاد به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳- تصویب نمود:

"در تمامی طرحهایی که از محل حساب ذخیره ارزی تامین مالی می شوند، چنانچه بدلیل شرایط تحریم امکان گشایش اعتبار اسنادی به نفع طرف خارجی فراهم نباشد، گشایش اعتبار به نفع پیمانکار داخلی مشروط به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران وعدم تبدیل ارز به ریال مجاز است."

شماره: ۶۰/۱۰۳۲

تاریخ: ۸۹/۱۲/۱۲

پیوست شماره (۵۰-۳)

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۸ کمیسیون اقتصاد به استناد ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳- تصویب نمود:

" در مواردی که محل اجرای طرحهای مشمول استفاده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی اعم از طرحهای عادی یا طرحهایی با شرایط ترجیحی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و کمتر توسعه یافته واقع شده باشد و از این حیث مقررات متعددی برای تعیین دوره تامین مالی و نرخ سود مورد انتظار آنها به تشخیص بانک عامل حاکم شود، انتخاب مقررات حاکم در موارد مذکور بر عهده خود متقاضی خواهد بود.

این حکم در قراردادهای جدید و طرحهایی که قرارداد مشارکت مدنی آن خاتمه یافته است و در مرحله بعدی مستلزم تبدیل به قرارداد فروش اقساطی است ، قابل اجرا است."

دستورالعمل اجرائی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی

در اجرای مصوبات شماره ۹۳۶۰۹/ت ۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰، ۱۳۸۸/۱۰/۱۳ مورخ ۴۳۳۰۶/۱۹۹۹۶۸، ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و ۴۶۰۷۵/۴۱۶۰۴ مورخ ۱۳۹۱/۳/۳ کمیسیون اقتصاد دولت تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی بابت طرح ها می توانند با رعایت موارد ذیل از مزایای مصوبات فوق استفاده نمایند:

تعاریف

- ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار رفته و هر یک از آنها با توجه به نوع درخواست مشتری، در بخش مربوطه موضوعیت خواهد یافت:
- الف- تسهیلات: تسهیلات اعطائی به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانکهای عامل طی برنامه های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
- ب- ارز معیار: دلار آمریکا
- ج- نرخ مرجع: نرخ قابل دسترسی در پایگاه الکترونیکی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- د- تاریخ انعقاد قرارداد: تاریخ قرارداد /قراردادهای مشارکت اولیه منعقد تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ فی مابین بانکهای عامل و مشتریان و متممهای مربوطه (منعقد قبل و بعد از تاریخ مذکور به منظور افزایش مبلغ تسهیلات)
- ه- بانک عامل: بانک اعطاء کننده تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی.
- و- تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی.
- ز- اقساط معوق: اقساط سررسید گذشته صرف نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول.
- ح- امهال: تطویل دوره بازپرداخت.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۵۱-۳)

کلیات و مقررات عمومی

ماده ۲- بانک های عامل مکلفند تمامی تقاضاهای دریافتی را حداکثر تا پایان مردادماه ۱۳۹۱ در چارچوب این دستورالعمل رسیدگی و با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات گیرندگان را در استفاده از مزایای مصوبه معین و اسناد/ قرارداد مربوطه را با هماهنگی بخش حقوقی خود تنظیم نمایند. لازم به ذکر است تصمیم گیری در رابطه با استفاده از مزایای مصوبه، بعهدہ متقاضی می باشد.

ماده ۳- در صورت عدم ارائه درخواست و عدم همکاری در اجرای مفاد ماده فوق ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقدہ و مصوبات قبلی هیات امناء حساب ذخیره ارزی لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۴- اعمال مفاد این دستورالعمل در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای دستورالعمل استفاده نمود.

ماده ۵- متقاضیان استفاده از مزایای این دستورالعمل صرفاً برای یکبار می توانند نسبت به انجام تغییرات در نحوه بازپرداخت تسهیلات اقدام نمایند.

ماده ۶- چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل و تنظیم اسناد / قرارداد مربوطه، مجدداً از پرداخت اقساط خودداری گردد، مجموع مطالبات جدید بانک عامل بر مبنای مفاد این دستورالعمل محاسبه و وصول خواهد شد.

ماده ۷- در خصوص طرحهایی که بعلت عدم پرداخت اقساط در سررسید (از سوی تسهیلات گیرنده) پرونده مربوطه توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع و یا منجر به صدور اجراییه از طریق اجرای ثبت گردیده است، استفاده از مزایای این دستورالعمل منوط به پرداخت کلیه هزینه‌های دادرسی، حق الوکاله وکیل و سایر هزینه‌های مترتب توسط متقاضی خواهد بود.

ماده ۸- تاریخ شروع تقسیط مجدد، از زمان پذیرش اعمال ضوابط مصوبه توسط مشتری و حداکثر تا پایان مردادماه ۱۳۹۱ بوده (پذیرش مشتری پس از انعکاس نتایج محاسبات موضوعیت پیدا می کند) و ۶ ماه بعد از آن می بایست اولین قسط پرداخت گردد. بنابراین، بعد از تقسیط مجدد، اعطاء دوره تنفس موضوعیت ندارد.

ماده ۹- اعتبارات اسنادی که به دلار آمریکا گشایش یافته، لیکن به دلیل محدودیت‌های ایجاد شده، وجه اسناد به سایر ارزها پرداخت گردیده است، جزء تسهیلات دلاری محسوب شده و متقاضیان می توانند از مزایای مرتبط با آن، بهره مند شوند.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۵۱-۳)

ماده ۱۰- در صورتیکه با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات گیرنده مجدداً تاخیر در تادیه اقساط داشته باشد از تاریخ سررسید هر قسط منقضی شده جریمه‌ای بمیزان دوازده درصد (۱۲٪) در سال علاوه بر سود دوره مربوطه محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانکهای عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثر تا ۴ روز کاری بعد از سررسید، کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۱- در صورتیکه بانک عامل ظرف ۱۰ روز بعد از سررسید اقساط، وجه آنرا دریافت ننماید، به عنوان بدهکار دولت تلقی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف ۱۰ روز به میزان اقساط معوق (اصل و سود سهم دولت) از منابع آن بانک برداشت و به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد نمود.

ماده ۱۲- بانک عامل موظف است پس از پایان مرداد ماه سالجاری، فهرست امهال گیرندگان را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، نوع فعالیت، شماره و مبلغ اعتبارات مربوطه، و جدول بازپرداخت جدید، به دفتر هیات دولت و اداره عملیات ارزی بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۱۳- تسهیلات گیرندگانی که پس از اتمام دوره استفاده نسبت به انعقاد قرارداد فروش اقساطی (عقد و اگذاری سهم الشرکه) اقدام نموده و مدتی نیز از تاریخ سررسید دوره یاد شده (دوره استفاده) سپری شده است پرونده اینگونه تسهیلات گیرندگان جهت طرح در کمیسیون اقتصاد می‌بایست به بانک مرکزی منعکس شود.

ماده ۱۴- در مواردیکه دوره بازپرداخت طرحی به اتمام رسیده و کل اقساط و یا بخشی از آن معوق و مدتی نیز از تاریخ آخرین سررسید سپری شده است، اینگونه تسهیلات گیرندگان نیز می‌توانند از مزایای دستورالعمل استفاده نمایند.

ماده ۱۵- تصمیم‌گیری در خصوص امهال تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی و سایر مزایای ذکر شده، صرفاً در قالب این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود.

ماده ۱۶- نحوه طبقه بندی و ثبت تسهیلات پس از امهال و اجرای این دستورالعمل مطابق بخشنامه های بانک مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۷- مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانکهای عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی‌باشد.

ماده ۱۸- سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ (شرایط و ضوابط ابلاغی طی بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵) هیات امنای حساب ذخیره ارزی می‌باشد.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵
تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۵۱-۳)

الف- شرایط استفاده از بخشودگی جرائم وامهال بدون تغییر نوع ارز و نرخ

سود

ماده ۱۹- آن بانک علاوه بر در نظر گرفتن مواد ۱ الی ۱۸، ملزم به رعایت ماده ۲۰ نیز می باشد.
ماده ۲۰- کلیه تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی که تا تاریخ ۱۳۹۱/۳/۳ اقساط معوق دارند، می توانند بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود مربوط، تا پایان مرداد ۱۳۹۱ تقاضای خود را برای تسویه اقساط معوق تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به بانک عامل ارایه و ضمن بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی ظرف مدت یاد شده، از بخشودگی جریمه تاخیر برخوردار شوند. مانده اقساط باید در سررسید تعیین شده پرداخت گردد. در غیر اینصورت، مشمول دوازده درصد (۱۲٪) در سال جریمه خواهد شد.
تبصره: در مواردی که به تشخیص هیئت مدیره بانک عامل، امکان بازپرداخت یکباره اقساط معوق برای بدهکاران میسر نباشد، هیئت مدیره بانک عامل می تواند تا پایان مرداد ۱۳۹۱، اقساط معوق مشتری را برای یکبار و حداکثر به مدت دو سال تقسیط نماید (این مدت به طول دوره اقساط سررسید نشده اضافه می گردد) در این صورت بخشودگی جریمه تاخیر منوط به تسویه به موقع تمامی اقساط خواهد بود.

ب- شرایط استفاده تسهیلات گیرندگان غیر دلاری از مزایای امهال، بخشودگی جرائم و سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، با تغییر نوع ارز تسهیلات غیر دلاری به دلار و اعمال ۱۰٪ نرخ سود ثابت بصورت سالیانه.

ماده ۲۱- آن بانک علاوه بر در نظر گرفتن مواد ۱ الی ۱۸ ملزم به رعایت مواد ۲۲ الی ۳۷ نیز می باشد
ماده ۲۲- کلیه تسهیلات گیرندگان غیر دلاری که تا تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ نسبت به انعقاد قرارداد مشارکت اقدام نموده اند، می توانند با رعایت مفاد ماده ۲ (این دستورالعمل)، درخواست خود را به بانک عامل ارائه و در چارچوب این دستورالعمل از مزایای آن با لحاظ دیگر شرایط اعلام شده استفاده نمایند.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۵۱-۳)

تبصره: در صورتیکه قرارداد اولیه طرحی قبل از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ منعقد، لیکن انعقاد قرارداد متمم مربوطه بعد از تاریخ فوق صورت گیرد، مفاد این دستورالعمل (با توجه به ماده ۴) می بایست در مورد کل تسهیلات اجرا گردد.

ماده ۲۳- تسهیلات غیر دلاری مورد بحث تا تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۹ بانرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه) و از آن تاریخ به بعد با نرخ مرجع بانک مرکزی، در تاریخ انعقاد قرارداد به دلار آمریکا تبدیل و نرخ سود ۱۰٪ در سال در دوران استفاده، تنفس و بازپرداخت (شامل مدت امهال نیز می گردد) بر آن اعمال و در اقساط ۶ ماهه با رعایت مفاد ماده ۳۰ پرداخت می شود

تبصره: قراردادهای مشارکت منعقد پس از تاریخ ۱۳۸۷/۱۲/۳۰ (با رعایت مفاد تبصره ماده ۲۲) و تسهیلات تسویه شده به غیر از بخشودگی سود موضوع ماده ۳۲ مشمول مفاد این دستورالعمل نمی شوند.

ماده ۲۴- در صورت تقاضای تسهیلات گیرندگان، بازپرداخت تسهیلات غیر دلاری موضوع مصوبه جلسه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۳۰ هیات امنای حساب ذخیره ارزی درخصوص طرحهای بازسازی و نوسازی نساجی، بانرخ ثابت سه درصد (۳٪) و با تبدیل به دلار آمریکا در زمان انعقاد قرارداد صورت می گیرد.

ماده ۲۵- در مورد طرحهای سیمان، کشتی سازی و مانند آنها که تسهیلات مربوطه بصورت دلاری پرداخت شده و حسب مصوبات هیات امناء حساب ذخیره ارزی نرخ ثابت برای آنان منظور گردیده است؛ مبنای محاسبه سود، نرخ مذکور خواهد بود.

ماده ۲۶- دریافت کنندگان تسهیلات ترجیحی غیر دلاری در مناطق کمتر توسعه یافته موضوع مصوبه شماره ۲۴۸۳۶/۲۵۳۳۵ هـ مورخ ۱۳۸۰/۵/۲۹ در صورت تقاضای استفاده از مزایای این دستورالعمل (با در نظر گرفتن مفاد پیوست شماره ۵۰-۳ بخش چهارم مجموعه مقررات ارزی) مشمول دو درصد (۲٪) تخفیف از (۱۰٪) سود متعلقه خواهند بود

ماده ۲۷- در مورد آن دسته از طرحهایی که اعتبارات اسنادی آنها به ارزهای مختلف گشایش شده است، کلیه ارزهای غیر دلاری به دلار تبدیل و نرخ سود ۱۰٪ بر آن اعمال می شود

ماده ۲۸- در صورت اعمال ضوابط این دستورالعمل، جرائم تاخیر تادیه شده در محاسبات موضوع ماده ۳۰ لحاظ شده و جرائم تاخیر تادیه نشده نیز در صورت پرداخت کل اقساط در سررسیدهای تعیین شده، بخشوده خواهند شد

ماده ۲۹- سهم سود حساب ذخیره ارزی و بانک عامل پس از اعمال نرخ سود جدید، به ترتیب چهل درصد (۴۰٪) و شصت درصد (۶۰٪) خواهد بود. سهم دولت از اقساط وصولی می بایست به حساب مذکور واریز شود.

ماده ۳۰- به منظور تعیین مبلغ قابل تقسیط (مجدد) طبق این دستورالعمل، می بایست با استفاده از فرمول های اعلام شده در ماده ۳۶، محاسبات به ترتیب ذیل صورت گیرد:

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

الف- سود تسهیلات (پس از تبدیل به دلار با نرخ روز انعقاد قرارداد) با در نظر گرفتن تاریخهای پرداخت وجه به فروشنده و با نرخهای اعلام شده در این مصوبه تا پایان دوره مشارکت محاسبه و به اصل مبلغ تسهیلات اضافه شود.

ب- سود دوره تنفس اولیه محاسبه و بصورت یکجا از مشتری اخذ گردد. سود دوره بازپرداخت اولیه نیز (اقساط سررسید شده و مدت زمان سپری شده از قسط بعدی منتهی به سررسید) تا تاریخ شروع تقسیط مجدد (پذیرش اعمال ضوابط دستورالعمل توسط مشتری) محاسبه شود برای انجام این مهم (محاسبه سود دوره بازپرداخت اولیه) لازم است با رعایت تبصره ۲ این بند، پرداختهای قبلی تسهیلات گیرندگان اعم از اصل، سود و جریمه دیر کرد در مقطع/مقاطع زمانی پرداخت وجه به بانک عامل از مبلغ بدهی کسر و محاسبه سود نسبت به مانده بدهی در هر مرحله، انجام گیرد.

تبصره ۱: در صورت عدم وجود پرداخت های قبلی و یا عدم امکان پوشش سود دوره اخیرالذکر از محل پرداختهای مورد بحث، مبلغ مربوطه می بایست قبل از شروع تقسیط مجدد بصورت یکجا از مشتری اخذ شود.

تبصره ۲: نرخ تبدیل مبالغ پرداخت شده مشتری تا پایان سال ۱۳۸۰، نرخ گواهی سپرده ارزی (نرخ اختتامیه روز پرداخت) و بعد از سال مذکور نرخ مرجع روز پرداخت وجه از سوی مشتری به بانک عامل خواهد بود.

ج- مانده بدهی شرکت پس از اجرای بند "ب" فوق، مجدداً تقسیط و با لحاظ سود دوره مربوطه طبق جدول زمانی و با رعایت احکام مقرر در این دستورالعمل تقسیط و بازپرداخت گردد.

ماده ۳۱- در صورت اعمال ضوابط این دستورالعمل، چنانچه تسهیلات گیرنده زودتر از سررسید هر قسط، تسهیلات مورد استفاده را به بانک بازپرداخت نماید سود مدت تعجیل در پرداخت اقساط، مطابق ضوابط بانکی محاسبه و منظور خواهد شد. در این راستا به منظور اتخاذ رویه واحد، توصیه می گردد سود مدت تعجیل کلاً بخشوده شود.

ماده ۳۲- سود تسهیلات متقاضیانی که در راس موعد مقرر نسبت به انجام کامل تعهدات خود اقدام نموده اند حداکثر تا یک درصد (۱٪) از محل سهم سود حساب ذخیره ارزی کاهش می یابد.

ماده ۳۳- مدت امهال برای تسهیلات گیرندگان با مدت تامین مالی تا هشت سال به تشخیص بانک عامل حداکثر سی ماه خواهد بود (به ازاء هر قسط معوق حداکثر سه ماه با لحاظ دوره تنفس). در طرحهای با دوره تامین مالی بیش از مدت یادشده برای مازاد بر مدت ۸ سال به ازاء هر شش ماه به مدت یک ماه و نیم به دوره بازپرداخت اضافه می شود.

تبصره - در صورتیکه برای طراحی از چند نوع ارز استفاده و مشتری اقساط مربوطه (ارزهای مختلف) را همزمان تادیه نموده باشد (فرضا اقساط پوندی در سررسید های مقرر پرداخت شده، لیکن اقساط یوروئی تادیه نشده باشد) تعیین تعداد اقساط معوق در اینگونه موارد بر اساس بیشترین اقساط پرداخت نشده خواهد بود.

شماره: ۶۰/۱۰۰۵

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

ماده ۳۴- بانک عامل موظف است پس از تبدیل ارز اعتبار به دلار جدول بازپرداخت تنظیمی جدید به دلار را به اداره عملیات ارزی این بانک ارسال نماید. اداره مزبور مبالغ دریافتی (اقساط) را به نرخ روز به ارز اعتبار تبدیل و به حساب ذخیره ارزی منظور خواهد نمود. این عملیات تا پایان آخرین قسط هر اعتبار ادامه یافته و در نهایت مبلغ کسری یا مازاد مشخص و نتیجه به حساب ذخیره ارزی منظور و بدهی مشتری و بانک عامل بدین ترتیب تسویه خواهد شد. اداره مذکور می بایست در پایان هر ماه مراتب رابه کمیسیون اقتصاد اعلام نماید.

ماده ۳۵- تسهیلات پرداختی برای صادرات کالا در قالب اعتبار فروشنده (Supplier Credit) و اعتبار خریدار (Buyer Credit) مشمول این دستورالعمل نمی شوند.

ماده ۳۶- جهت محاسبه سود دوران مشارکت و تنفس و همچنین مبلغ هر قسط در دوره بازپرداخت اولیه و جدید (با لحاظ مدت امهال) و سود کل دوره باز پرداخت از فرمول های ذیل استفاده شود:

الف - سود دوره مشارکت :

$$I = \frac{p \times i \times t}{360}$$

در فرمول مذکور هر یک از مولفه ها در مفاهیم زیر بکار می روند:

I = سود دوره مشارکت

P = مبلغ هر یک از پرداختها در دوره مشارکت

i = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده)

t = فاصله زمانی تاریخ پرداخت وجه تا سررسید دوره مشارکت

ب- سود دوره تنفس :

$$I = \frac{prt}{12}$$

در فرمول مذکور هر یک از مولفه ها در مفاهیم زیر بکار می روند:

I = سود دوره تنفس

P = مبلغ فروش اقساطی (سهم الشرکه قابل واگذاری شامل اصل و سود دوره مشارکت)

r = نرخ سود تسهیلات طبق دستورالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده)

t = طول دوره تنفس

شماره: ۶۰/۱۰۰۵
تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲۲

پیوست شماره (۳-۵۱)

ج- مبلغ هر قسط در دوره بازپرداخت اولیه و جدید (با لحاظ مدت امهال) و همچنین سود کل دوره بازپرداخت

:

$$A = \frac{p \frac{mr}{12} \left(1 + \frac{mr}{12}\right)^{\frac{N}{m}}}{\left(1 + \frac{mr}{12}\right)^{\frac{N}{m}} - 1}$$

$$R = A \cdot \frac{N}{m} - p$$

در فرمول مذکور هر یک از مولفه‌ها در مفاهیم زیر بکار می‌روند:

A = مبلغ هر قسط

P = مبلغ فروش اقساطی (سهام شرکت قابل واگذاری شامل اصل و سود دوره مشارکت)

r = نرخ سود تسهیلات طبق دستوالعمل (با لحاظ تخفیفات اعلام شده)

m = طول مدت هر قسط به ماه

N = طول مدت بازپرداخت به ماه

R = کل سود

چنانچه N مضرب صحیحی از m نبوده و آخرین قسط بصورت ۶ ماهه کامل نباشد (با توجه به مدت امهال در نظر گرفته شده)، مبلغ اینگونه اقساط، با توجه به تعداد ماههای باقیمانده و سهم مربوطه از یک قسط کامل، محاسبه و اخذ خواهد شد.

ماده ۳۷- ماده (۵) مصوبه شماره ۹۳۶۰۹/ت/۳۶۲۱۲ ک مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۰ ابلاغی طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۱ لغو می شود.

شماره: ۶۰/۱۰۱۹

مورخ: ۱۳۹۲/۱۲/۲۴

پیوست شماره (۳-۵۲)

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی

در اجرای جزء «الف» بند (۷) مصوبه شماره ۴۹۵۱۵/ت/۱۱۸۳۲۰ مورخ ۱۳۹۲/۶/۲۱ هیأت محترم وزیران و مصوبه شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ کمیسیون اقتصاد هیأت دولت مبنی بر افزایش مدت بازپرداخت اقساط تسهیلات حساب ذخیره ارزی به دو برابر، بنا به درخواست واحدهای تولیدی، تسهیلات گیرندگان از محل حساب مزبور بابت طرح‌ها می‌توانند با رعایت موارد ذیل از مزایای مصوبات فوق استفاده نمایند:

تعاریف

- ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار رفته و هر یک از آنها با توجه به نوع درخواست مشتری، در بخش مربوطه موضوعیت خواهد یافت:
- الف- تسهیلات: تسهیلات اعطائی به اشخاص حقیقی و حقوقی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک‌های عامل طی برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
- ب- بانک عامل: بانک اعطاء کننده تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی.
- ج- تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی.
- د- اقساط معوق: اقساط سررسید گذشته صرف نظر از نحوه ثبت در دفاتر بانک عامل اعم از مطالبات جاری، سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول.
- ه- امهال: تطویل دوره بازپرداخت.

کلیات و مقررات عمومی

ماده ۲- بانک های عامل مکلفند تمامی تقاضاهای تسهیلات گیرندگان را حداکثر تا سه ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل دریافت و در چارچوب آن رسیدگی و با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات گیرندگان را در استفاده از مزایای مصوبه حداکثر تا ۵ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل معین و اسناد/ قرارداد مربوطه را با هماهنگی بخش حقوقی خود و قبل از سررسید اولین قسط دوره بازپرداخت تنظیم نمایند. لازم به ذکر است تصمیم گیری در رابطه با استفاده از مزایای این دستورالعمل، به عهده متقاضی می باشد.

ماده ۳- در صورت عدم ارائه درخواست و عدم همکاری در اجرای مفاد ماده فوق ظرف مهلت مقرر، کماکان مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیات امناء حساب ذخیره ارزی لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۴- اعمال مفاد این دستورالعمل در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای دستورالعمل استفاده نمود.

ماده ۵- در صورت ارائه تقاضای استفاده از مزایای این دستورالعمل، تصمیم گیری در خصوص امهال و سایر مزایای ذکر شده، صرفاً در قالب این دستورالعمل قابل رسیدگی خواهد بود. ضمناً متقاضیان صرفاً برای یک بار می توانند نسبت به انجام تغییرات در نحوه بازپرداخت تسهیلات اقدام نمایند.

پیوست شماره (۵۲-۳)

ماده ۶- چنانچه پس از تقاضای مشتری برای بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل و تنظیم اسناد /قرارداد مربوطه، مجدداً از پرداخت اقساط خودداری نماید، مجموع مطالبات بانک عامل بر مبنای مفاد این دستورالعمل محاسبه و وصول خواهد شد.

ماده ۷- استفاده از مزایای موضوع این دستورالعمل در خصوص آن دسته از تسهیلات‌گیرندگان که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (در صورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق الوکاله وکیل توسط متقاضی خواهد بود.

ماده ۸- استفاده از مزایای موضوع این دستورالعمل در خصوص تسهیلات‌گیرندگانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق الوکاله و نیز ارائه وثیقه کافی و مناسب برای انعقاد قرارداد جدید با بانک عامل (جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی) خواهد بود.

ماده ۹- در صورتی که بانک عامل ظرف ده روز بعد از سررسید اقساط، وجه آن را دریافت ننماید، به عنوان بدهکار دولت تلقی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف ده روز به میزان اقساط معوق (اصل و سود سهم دولت) از منابع آن بانک برداشت و به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد نمود.

ماده ۱۰- بانک عامل موظف است پس از شش ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، فهرست امهال‌گیرندگان را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، نوع فعالیت، شماره و مبلغ اعتبارات مربوطه و جدول بازپرداخت جدید، برای ارائه به دفتر هیأت دولت، به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال نماید.

پیوست شماره (۳-۵۲)

ماده ۱۱- در مورد تسهیلات گیرندگانی که پس از اتمام دوره استفاده نسبت به انعقاد قرارداد فروش اقساطی (عقد واگذاری سهم شرکتی حساب ذخیره ارزی) اقدام ننموده و مدتی نیز از تاریخ سررسید دوره های استفاده و تنفس سپری شده است، در صورت عدم انعقاد قرارداد فروش اقساطی، اقدام لازم در خصوص پرونده این گونه تسهیلات گیرندگان، راساً توسط بانک های عامل با لحاظ شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی صورت پذیرد.

ماده ۱۲- تسهیلات گیرندگانی که تولیدات آنها اعم از کالا و یا خدمات فنی و مهندسی به خارج از کشور صادر شده و از تسهیلات حساب ذخیره ارزی استفاده نموده اند، در صورت ارائه تقاضا و انجام بررسی های لازم طبق ضوابط مربوطه، مشمول استفاده از مزایای این دستورالعمل می گردند.

ماده ۱۳- نحوه طبقه بندی و ثبت تسهیلات پس از امهال و اجرای این دستورالعمل مطابق بخشنامه های بانک مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۴- مفاد قراردادهای عاملیت با بانک عامل و نیز قراردادهای بانک عامل و استفاده کننده از تسهیلات با لحاظ آثار ضوابط بازپرداخت موضوع این دستورالعمل مجری خواهد بود و اجرای این دستورالعمل رافع مسئولیت بانک های عامل در پیگیری وصول مطالبات براساس ضوابط یادشده نمی باشد.

ماده ۱۵- سایر مواردی که در این دستورالعمل مورد اشاره قرار نگرفته، تابع شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیأت امنای حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵ و اصلاحیه های بعدی آن) می باشد.

شرایط استفاده از امهال و بخشودگی جرائم دیرکرد

ماده ۱۶- کلیه تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی که تا تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، اقساط معوق دارند بدون تغییر نوع ارز و نرخ سود مربوط ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل می‌توانند تقاضای خود را برای تسویه اقساط معوق تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به بانک عامل ارائه و در صورت بازپرداخت اصل و سود اقساط معوق ظرف مدت یاد شده، از بخشودگی جریمه تأخیر برخوردار شوند.

تبصره ۱- در مواردی که امکان بازپرداخت یکباره اقساط معوق برای بدهکاران میسر نباشد، بانک عامل موظف است تا پنج ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، دوره بازپرداخت اقساط معوق و سررسید نشده مشتری را پس از کسر مدت اضافه شده از سوی مراجع ذیصلاح (هیئت امنای حساب ذخیره ارزی/هیئت وزیران) برای یک بار و به مدت دو برابر آخرین دوره بازپرداخت تعیین شده از سوی بانک عامل قبل از اعمال مفاد این مصوبه، افزایش و تقسیط مجدد نماید. در این صورت بخشودگی جریمه تأخیر منوط به تسویه به موقع تمامی اقساط خواهد بود.

تبصره ۲- در مواردی که دوره بازپرداخت طرحی با لحاظ مدت های اضافه شده از سوی مراجع ذیصلاح (هیئت امنای حساب ذخیره ارزی/هیئت وزیران)، به دو برابر حداکثر زمان تعیین شده برای دوره مزبور افزایش یافته و کل اقساط یا بخشی از آن همچنان معوق بوده و فاقد دوره بازپرداخت آتی باشند، فقط در صورت تسویه کامل بدهی خود تا (۵) ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر متعلقه خواهد شد.

پیوست شماره (۵۲-۳)

تبصره ۳- آن دسته از متقاضیانی که تاکنون از مفاد مصوبه شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و اصلاحیه بعدی آن (موضوع بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۰۵ مورخ ۱۳۹۱/۳/۲۲) و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی استفاده نموده اند، می توانند جهت استفاده از مزایای این دستورالعمل نسبت به ارائه درخواست به بانک عامل اقدام نمایند. در این صورت مدت بازپرداخت اقساط معوق و سررسید نشده اینگونه تسهیلات گیرندگان پس از کسر مدت اضافه شده از سوی مراجع ذیصلاح به تناسب مدت بازپرداخت، به دو برابر افزایش خواهد یافت.

تبصره ۴- آن دسته از تسهیلات گیرندگانی که تا قبل از ابلاغ این دستورالعمل نسبت به بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی اقدام نموده و صرفاً تمام یا بخشی از جرائم تأخیر مربوط پرداخت نشده باشد، مشمول بخشودگی جرائم تأخیر متعلقه پرداخت نشده خواهند شد.

ماده ۱۷- تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات آنها در تاریخ ابلاغ این دستورالعمل در دوره تنفس قرار دارند نیز در صورت ارائه تقاضا به بانک عامل ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مشمول بهره‌مندی از دو برابر شدن مدت بازپرداخت اقساط مندرج در آخرین مصوبه ارکان اعتباری بانک عامل خواهند شد.

ماده ۱۸- در صورتی که با اعمال ضوابط این دستورالعمل، تسهیلات گیرنده مجدداً تأخیر در تأدیه اقساط داشته باشد از تاریخ سررسید هر قسط سررسید شده علاوه بر جرائم تعلق گرفته قبل از امهال، جریمه‌ای به میزان دوازده درصد (۱۲٪) در سال علاوه بر سود دوره مربوط، محاسبه و دریافت می‌گردد که با توجه به الزام بانک‌های عامل نسبت به پرداخت وجه اقساط حداکثر تا چهار روز بعد از سررسید، کل جریمه دریافتی به بانک عامل تعلق می‌گیرد.

شماره: ۶۰/۱۰۱۹

مورخ: ۱۳۹۲/۱۲/۲۴

پیوست شماره (۳-۵۲)

ماده ۱۹- تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی تا پایان سال ۱۳۸۸ با عاملیت بانک های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران که به استناد تصمیم نامه های شماره های ۱۵۰۰۴۲/ت/۴۵۲۵۱هـ، ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱، ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰ هیئت محترم وزیران با بدهی دولت به بانک های مذکور تهاتر شده اند، مشمول استفاده از مزایای دستورالعمل شماره ۹۱/۳۱۰۶۳۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۸ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهند بود.

«بسمه تعالی»

اصلاحیه دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی ×
در اجرای مصوبه شماره ۵۰۹۲۸/۶۲۶۶۷ مورخ ۱۳۹۳/۶/۴ کمیسیون اقتصاد هیأت دولت مبنی بر تمدید مهلت‌های مقرر در
مصوبه شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ کمیسیون مزبور.

- ۱- مهلت‌های مقرر در ماده (۱۶) و تبصره‌های (۲) و (۴) ذیل آن تا پایان آبان ماه ۱۳۹۳، در تبصره (۱) ماده (۱۶) تا پایان بهمن ماه ۱۳۹۳ و در ماده (۱۰) تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شوند.
- ۲- باتوجه به مفاد ماده (۱۷)، تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات آنها تا پایان آبان ماه ۱۳۹۳، در دوره تنفس قرار دارند نیز در صورت ارائه تقاضا به بانک عامل ظرف مهلت یاد شده (تا پایان آبان ماه ۱۳۹۳)، مشمول بهره‌مندی از دوبرابر شدن مدت بازپرداخت اقساط مندرج در آخرین مصوبه ارکان اعتباری بانک عامل خواهند بود.
- ۳- تسهیلات‌گیرندگانی که وفق مهلت‌های مقرر در بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ تقاضای خود را به بانک عامل ارائه و بانک عامل نیز با انجام محاسبات و انعکاس نتایج حاصله به متقاضیان، تکلیف تسهیلات‌گیرندگان مذکور را در استفاده از مزایای دستورالعمل اجرایی یادشده معین و اسناد/قرارداد مربوط را تنظیم نموده‌اند، از شمول مفاد این اصلاحیه مستثنی می‌باشند.

× دستورالعمل اجرایی ضوابط بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی طی پیوست شماره (۵۲-۳) منضم به بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ ابلاغ گردیده‌است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره.....

تاریخ: ۱۳۹۴.۰۵.۱۹

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۴/۳۱ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

- ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر درمعانی مشروح مربوط به کار می روند:
- الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴.
  - ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
  - پ- بانک عامل: بانک های اعطا کننده تسهیلات.
  - ت- تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک عامل طی برنامه های سوم، چهارم و پنجم توسعه.
  - ث- تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی دریافت کننده تسهیلات.
  - ج- بدهکار: تسهیلات گیرندگانی که طرح تسهیلاتی آنها در دوره تنفس و یا بازپرداخت اقساط تسهیلات قرار داشته و یا دوره تأمین مالی طرح (استفاده، تنفس و بازپرداخت) به اتمام رسیده است و همچنان بدهکار می باشند.
  - چ- کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از نمایندگان تمام الاختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، معاونت حقوقی رئیس جمهور، دبیر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت، نماینده بخش خصوصی و حسب مورد نماینده تام الاختیار دستگاه اجرایی ذی ربط.
  - ح- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۵۱/ت ۷۲۰-۵ هـ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ و اصلاحات بعدی آن.
  - خ- نماینده بخش خصوصی: نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.
- ماده ۲- پرداخت حداقل بیست و پنج درصد اقساط سررسید شده به مأخذ نرخ روز گشایش به صورت علی الحساب و در رابطه با آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده نمی باشند صرفاً آرایه درخواست کتبی به بانک عامل در چارچوب این آیین نامه در مهلت زمانی مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، تعیین تکلیف محسوب می گردد و پرونده تسهیلاتی این دسته از بدهکاران قابل طرح در کارگروه ملی خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

۵۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره.....

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۱۹

ماده ۳- نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات/سروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی تا قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر اساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح ذیل محاسبه می‌گردد:

۱- ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به صورت ارزی محاسبه می‌شود.

۲- کل بدهی موضوع بند (۱) بر حسب نرخ (۱۲,۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر حسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.

۳- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (۲) بر حسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ بیست درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بندهای (۱) و (۲) در نظر گرفته می‌شود.

تبصره - تسهیلات گیرندگانی که کالاهای وارداتی یا کالاهای تولیدی آن‌ها مشمول مقررات قیمت‌گذاری بوده است بر حسب اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه ملی مشمول تخفیف براساس رابطه $R(1 - \frac{P}{P_0}) \left(\frac{P_0}{P}\right)^{\frac{R}{1-R}}$ و حداکثر معادل پنج درصد خواهد بود:

R= نسبت تأمین مالی از حساب ذخیره ارزی به کل تأمین مالی طرح (ارزی و ریالی).

PG= قیمت کنترلی محصول تولید شده و به فروش رفته.

PM= قیمت بازار آزاد در داخل و در غیر این صورت، قیمت جهانی به تشخیص کارگروه.

T۲= تعداد دوره‌های شش ماهه بازپرداخت که مشمول قیمت‌گذاری بوده است.

T۱= تعداد کل دوره‌های شش ماهه طول عمر طرح مطابق گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی

طرح نزد بانک عامل.

ماده ۴- مشمولین ماده (۵)* باید ظرف شش ماه پس از تاریخ تعیین تکلیف نسبت به پرداخت اقساط سررسید شده اقدام نمایند. در این صورت، مشمولین مزبور می‌توانند ارزش حال اقساط سررسید نشده به نرخ تسویه موضوع ماده (۵)* را ظرف همان مدت به صورت یکجا پرداخت و یا بر اساس نرخ سود تسهیلات عقود مبادله‌ای مجدداً در مهلت قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد تقسیط نمایند.

تبصره - در صورت عدم انجام تکلیف مقرر در این ماده، بدهکار مکلف به پرداخت بر اساس مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد خواهد بود.

ماده ۵- موارد ذیل مشمول استفاده از مزایای مقرر در ماده (۵)* آیین‌نامه بوده و سایر بدهکاران مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی خواهند بود:

الف- تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راه اندازی اتاق مبادلات ارزی).

تبصره - در خصوص آن دسته از تسهیلات گیرندگانی که بخشی از تسهیلات قبل و بخشی دیگر بعد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ پرداخت شده است، صرفاً بخش پیش از تاریخ فوق مشمول ماده (۵)* بوده و مابقی مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی خواهد بود.

ب- بدهکارانی که به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بابت ارائه پروانه سبز گمرکی مطابق با اسناد حمل، پرونده تعهداتی آنها مفتوح می‌باشد، در صورتی که تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تعهد خود را ایفا نمایند.

* با توجه به نامه شماره ۵۲۰۸۰/۶۳۵۵۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۹ دبیر محترم هیئت دولت، عبارت "ماده (۵)" تحریر شده در مواد (۴)، (۵)، تبصره بند (الف) ماده (۵) و بند (ب) ماده (۱۸) به عبارت "ماده (۳)" اصلاح می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

شماره ۵۲۰۸۰/ت/۵۸۹۵۵ هـ

شماره.....

تاریخ ۱۳۹۴/۵/۱۱

ماده ۶- آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود موضوع ماده (۲) اقدام نموده و به طور یکجا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهند بود.
تبصره - بانک عامل مکلف است جرایم تأخیر در تأدیه باقی مانده اقساط را مطابق ضوابط اعطای تسهیلات ریالی (درخصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش‌بینی نماید.

ماده ۷- سهم سود بانک عامل بر اساس نرخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.
ماده ۸- هرگونه تغییر در دوره‌های تامین مالی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین بابت تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادهای و موسسات عمومی غیردولتی، تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۱۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن) و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۹- استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (در صورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق‌الوکاله وکیل توسط تسهیلات‌گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰- استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجراییه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق‌الوکاله جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱- کسری معادل ریالی اقلام پرداختی توسط بدهکار نسبت به نرخ روزانه اعلامی در روز تسویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین‌نامه، به عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲- بانک عامل موظف است با بدهکار برای استفاده از مزایای این آیین نامه متمم قرارداد تنظیم نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که بدهکار ظرف مهلت مقرر در قانون و این آیین‌نامه نسبت به تعیین تکلیف اقدام ننماید، همچنان مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۴- بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین‌نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین برخوردار می‌باشد.

ماده ۱۵- اعمال مفاد این آیین نامه در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین‌نامه استفاده نمود.

ماده ۱۶- بانک عامل موظف است پس از وصول وجه از بدهکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات/پروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی پوشش‌های مربوط و مبالغ ارزی بابت اصل، سود و نرخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جهت اعمال درسیستم حساب‌های ارزی ارسال نماید.

ماده ۱۷- بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین‌نامه اقدام و فهرست بدهکاران به تفکیک

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

شماره ۵۸۹۵۵/ت ۵۲۰۸۰ هـ

شماره .....
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۱۹

تسویه شده و سایر را به دبیرخانه کارگروه ملی مستقر در دفتر کمیسیون اقتصاد هیات دولت ارسال نماید.

تبصره ۱- مسئولیت صحت اطلاعات ارایه شده به عهده بانک عامل است.

تبصره ۲- بانک عامل مکلف است هر گونه ابهام در موضوع این آیین نامه را از کارگروه ملی استعلام نماید.

ماده ۱۸- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می شود:

الف- تطابق شرایط در موارد اعتراض بدهکاران.

ب- محاسبه نرخ تخفیف موضوع تبصره (۱) ماده (۵):*

پ- اعلام نظر در خصوص هر گونه ابهام بانکها در اجرای این آیین نامه.

ت- ارایه گزارش عملکرد به هیئت وزیران در مقاطع زمانی شش ماهه.

تبصره ۱- کارگروه ملی حسب ضرورت می تواند تصمیم گیری در خصوص پرونده های مورد بررسی را پس از اخذ نظرات کارگروه استانی اتخاذ نماید.

تبصره ۲- دستورالعمل های مورد نیاز برای نحوه اجرای این آیین نامه و تشکیل و اداره جلسات کارگروه ملی به تصویب کارگروه مزبور می رسد.

ماده ۱۹- تصمیمات کارگروه ملی با حداقل چهار رأی لازم الاجرا است.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۱۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره ۱۰۳۵۵۱ / ت ۵۲۴۲۷ هـ

شماره .....

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۱۸

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۸/۶ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - تصویب کرد: آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در ماده (۲)، عبارت "تا پایان آذر سال ۱۳۹۴" بعد از عبارت "به صورت علی الحساب" اضافه و عبارت "و پرونده تسهیلاتی این دسته از بدهکاران قابل طرح در کارگروه ملی خواهد بود" حذف می شود.

۲- متون زیر به عنوان تبصره های (۲) و (۳) به ماده (۳) الحاق و تبصره قبلی به عنوان تبصره (۱) تلقی می شود:

تبصره ۲- بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدهکارانی که فاقد اقساط سررسید شده می باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت بیست و پنج درصد وجه علی الحساب اقساط سررسید شده برای بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده می باشند، محاسبات بدهی آنها را براساس این آیین نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳- بدهکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۸ و شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی اقساط سررسید شده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حداکثر پنج درصد سود مندرج در بند (۳) ماده (۳) این آیین نامه بهره مند می شوند.

۳- در ماده (۴)، عبارت "به مآخذ بیست درصد" بعد از عبارت "تسهیلات عقود مبادله ای" اضافه می شود.

تاریخ: ۱۳۹۴/۸/۱۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

۱۰۳۵۵۱ / ۵۲۴۲۷ هـ

شماره

تاریخ: ۱۳۹۴ / ۸ / ۱۸

۴- متون زیر به عنوان تبصره‌های (۱) و (۲) به ماده (۴) الحاق و تبصره قبلی حذف می‌شود:
تبصره ۱- چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین‌نامه اقدامی ننماید و جوه پرداختی موضوع این آیین‌نامه بعنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۲- در صورت تقسیط اقساط سررسید نشده چنانچه حداکثر دو یا سه قسط متوالی معوق شود، بدهکار مکلف به پرداخت مانده بدهی براساس مفاد قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد می‌باشد.

۵- متون زیر به عنوان مواد (۲۰) و (۲۱) به آیین‌نامه الحاق می‌شوند:
ماده ۲۰- در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدهی دولت به بانک‌ها تهاثر شده است، جریمه تأخیر سهم دولت بخشیده می‌شود.

ماده ۲۱- بدهکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارت تأخیر تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدهی دارند، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (به استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیات وزیران

شماره: ۱۰۹۵۹/ت/۵۳۰۰۷هـ

تاریخ: ۳۹۵/۳/۴

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱/۱۸ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
الف- در بند (۱) تصویب نامه شماره ۱۰۳۵۵۱/ت/۵۲۴۲۷هـ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰ عبارت "تا پایان آذر سال ۱۳۹۴" به عبارت "تا پایان مرداد سال ۱۳۹۵" اصلاح می شود.
ب- متن زیر به عنوان ماده (۲۲) به آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ الحاق می گردد:

ماده ۲۲- مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و با بدهی دولت به بانک های مذکور تهاژر شده است (موضوع تصویب نامه های شماره ۱۵۰۰۴۲/ت/۴۵۲۵۱هـ، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱ و شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰) و همچنین مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (ه) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است، مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشد.
تبصره- تأمین مابه التفاوت ریالی به منظور تسویه مورد بحث مطابق ماده (۱۱) آیین نامه اجرایی یاد شده پس از تأیید سازمان حسابرسی از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۵/۱۷۵۰۲۱

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۶/۰۲

پیوست شماره: (۵۷-۳)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره: ۵۷۱۹۵ / ت ۵۵۲۵۵۱ هـ
تاریخ: ۱۳۹۵ / ۵ / ۱۶

بسمه تعالی

با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۵/۱۰ به پیشنهاد کارگروه ملی موضوع آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحیه های بعدی موضوع تصویب نامه های شماره ۱۰۳۵۵۱/ت/۵۲۴۲۷ هـ مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰ و شماره ۱۰۹۵۹/ت/۵۳۰۰۷ هـ مورخ ۱۳۹۵/۲/۴ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در ماده (۲)، عبارت "تا پایان مرداد سال ۱۳۹۵" به عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۵" اصلاح می شود.

۲- در ماده (۴)، عبارت "ظرف شش ماه پس از تاریخ تعیین تکلیف" به عبارت "تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵" اصلاح می شود.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۶/۲۸۸۱۱۲

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۱۲

پیوست شماره: (۵۸-۳)

۹۶۵۸۲/ت ۵۴۴۴۴هـ

شماره.....

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۷/۰۳

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت صنعت، معدن و تجارت- وزارت کشور
سازمان برنامه و بودجه کشور- سازمان اداری و استخدامی کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۷/۲۳ به پیشنهاد شماره ۹۶/۹۶۱۶۳ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- جزء (ب) بند (۳) تصویب نامه شماره ۷۶۲۵۴/ت/۲۶۰۹۵هـ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ به شرح زیر اصلاح می شود:

ب - تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به اشخاص حقیقی و حقوقی که تا تاریخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ شروع به اجرای طرح در مناطق کمتر توسعه یافته قبلی نموده اند همچنان طبق شرایط و ضوابط اعطایی تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مشمول شرایط ترجیحی در این مناطق می باشند.

۲- این تصویب نامه جایگزین تصویب نامه شماره ۱۳۱۳۶۵/ت/۵۳۸۴۲هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۳ می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

۸۵۵۲۲۵ ت ۵۳۷۶۴ هـ

شماره .....
تاریخ: ۸ - ۱۳۹۵ / ۱۲ /

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱۲/۴ به پیشنهاد شماره ۶۰/۱۸۳۰۱۹ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۸ وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و به استناد اصل یکصد و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می‌شود:

- ۱- در ماده (۲) عبارت "تا پایان خرداد سال ۱۳۹۶" جایگزین عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۵" می‌شود.
- ۲- متن زیر جایگزین ماده (۳) و بندهای آن می‌شود:
ماده ۳- نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات/پرواات اسنادی و یا حواله‌های ارزی به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر اساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می‌شود:
الف- تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به صورت ارزی.
ب- تسهیلات پرداختی پس از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آیین‌نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.
پ- مجموع بدهی‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲,۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر حسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.
ت- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) بر حسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ پانزده درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می‌شود.
- ۳- در ماده (۴) عبارت‌های "تا پایان اسفندماه ۱۳۹۶" و "به مأخذ پانزده درصد" به ترتیب جایگزین عبارت‌های "تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۵" و "به مأخذ بیست درصد" می‌شود.

پیوست شماره: (۳-۵۹)

۸۵۵۲۲۵ ت ۵۳۷۶۴ هـ

شماره .....

تاریخ: ۸-۱۱۴-۳۹۵

- ۴- متن زیر جایگزین بند (الف) ماده (۵) و تبصره بند مذکور حذف می‌شود:
- الف- تسهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قالب اعتبارات اسنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راه‌اندازی اتاق مبادلات ارزی) داشته باشد.
- ۵- متون زیر به عنوان مواد (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) به آیین‌نامه الحاق می‌شوند:
- ماده ۲۳- مهلت‌های مقرر در این آیین‌نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و چنانچه تسهیلات‌گیرندگان در مهلت‌های تعیین شده نسبت به تسویه اقدام نمایند، باید مطابق دستورالعمل‌های حساب ذخیره ارزی نسبت به تسویه اقدام نمایند.
- ماده ۲۴- اصلاحات این تصویب‌نامه به کلیه تسهیلات‌گیرندگانی که در چارچوب این آیین‌نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده‌اند، تسری می‌یابد.
- تبصره- مابه‌التفاوت مبالغ مزاد دریافتی از تسویه‌کنندگان در چارچوب این آیین‌نامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آیین‌نامه تأمین می‌شود.
- ماده ۲۵- آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد علی‌الحساب موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه، محرومیت‌های زیر رفع می‌شود:
- الف- عدم گشایش اعتبار اسنادی.
- ب- عدم اعطای هر گونه تسهیلات (ارزی و ریالی).
- پ- عدم تحویل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس‌جمهور

ص

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، معاونت اجرایی رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

شماره ۱۶۹۴۷۵/ت ۵۵۱۶۴ هـ

شماره

تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۱۲/۲۷ به پیشنهاد های شماره ۹۶/۴۹۹۵۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۵ وزارت نیرو و شماره ۹۰/۲۵۹۰۷۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۶ وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:
آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:
۱- در ماده (۴) عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۷" جایگزین عبارت "تا پایان اسفند سال ۱۳۹۶" می شود.

۲- متون زیر به عنوان تبصره های (۴) و (۵) به ماده (۴) الحاق می شوند:
تبصره ۴- متقاضیان استفاده از مزایای آیین نامه ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سررسید شده (موضوع ماده (۲) آیین نامه) را پرداخت نمودند، بدون شرط پرداخت (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سررسید شده تا تاریخ ۱۳۹۷/۳/۳۱ می توانند به صورت یکجا اقساط سررسید شده را تسویه نمایند.
تبصره ۵- سهم سود بانک های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی برای بدهکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیین نامه استفاده نموده اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد مندرج در آیین نامه تعیین می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۷/۹۴۵۲۳

پیوست شماره (۳-۶۱)

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۲۳

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دبیر هیئت دولت

شماره: ۵۵۱۶۴/۳۲۷۱
تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۲۳
پیوست

بسمه تعالی
"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در بند (۲) تصویب نامه شماره ۱۶۹۴۷۵/ت/۵۵۱۶۴ هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸
موضوع اصلاح ماده (۴) آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر
و ارتقای نظام مالی کشور، شماره "تبصره های (۳) و (۴)" به صورت "تبصره های (۴) و (۵)"
تحریر شده است، مراتب برای اصلاح اعلام می شود.

محسن حاجی میرزایی

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت.

شماره: ۹۷/۳۸۲۵۵۶

پیوست شماره (۳-۶۲)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۳۹۱۸۸ / ت ۵۶۰۳۶ هـ

شماره.....

تاریخ..... ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۱۲ به پیشنهاد شماره ۶۲/۱۷۹۵۰۶ مورخ ۱۳۹۷/۹/۳ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

در ماده (۴) اصلاحی آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحات بعدی آن موضوع بند (۱) تصویب نامه شماره ۱۶۹۴۷۵/ت/۵۵۵۱۶۴ هـ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸، عبارت "تا پایان شهریور سال ۱۳۹۷" به عبارت "تا پایان خرداد سال ۱۳۹۸" و در تبصره (۳) الحاقی ماده یاد شده موضوع بند (۲) تصویب نامه مذکور، عبارت "۱۳۹۷/۳/۳۱" به عبارت "۱۳۹۷/۱۲/۲۹" اصلاح می شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

روست به دفتر معام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

پیوست شماره (۳-۶۳)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

۸۴۴۴۲۸/ت ۵۴۷۳۶

شماره.....

تاریخ..... ۱۳۹۷.۱۱.۱۶

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۷/۱۰/۲۳ به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - آیین‌نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ - حساب ذخیره ارزی: حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۶۰) اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه، ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه، ماده (۸۵) قانون برنامه پنجم توسعه و ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور.

ت - هیئت امناء: هیئت امنای حساب ذخیره ارزی.

ث - بودجه سالانه: قوانین بودجه سنواتی کشور.

ج - بانک عامل: بانک‌های ایرانی که عاملیت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی را عهده‌دار می‌باشند.

چ - پوششی: وجوه تخصیص یافته از محل منابع حساب ذخیره ارزی بابت طرح‌های تسهیلاتی که توسط بانک مرکزی قابل پرداخت می‌باشد.

ح - دوره تأمین مالی: مجموع دوره‌های استفاده، تنفس و بازپرداخت طرح‌های استفاده کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی.

خ - تعهدات: تعهدات ایجادشده از محل حساب ذخیره ارزی به موجب قوانین و مقررات مربوط.

۱۴۴۴۳۸ / ت ۵۴۷۳۶ هـ

شماره .....
تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۳۰

د- تسهیلات اعطایی: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک‌های عامل به بخش‌های دولتی و غیردولتی، خصوصی و تعاونی.

ماده ۲- هیئت امنای حساب ذخیره ارزی متشکل از اعضای کمیسیون اقتصاد و دبیرخانه آن نیز دبیرخانه کمیسیون اقتصاد است.

ماده ۳- موجودی (دارایی) حساب معادل مانده حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت خام در پایان سال ۱۳۹۴ و همچنین مانده مطالبات حساب از اشخاص (دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی) ناشی از تسهیلات اعطایی از محل موجودی حساب مذکور در ابتدای سال ۱۳۹۵ با رعایت ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- می‌باشد.

ماده ۴- عواید حاصل از صادرات نفت اعم از نفت خام و میعانات گازی به صورت نقدی و تهاتری و درآمد دولت از خالص صادرات گاز پس از کسر مصارف ارزی پیش‌بینی شده در جداول بودجه سالانه، با رعایت قوانین مربوط، به حساب ذخیره ارزی واریز می‌شود.

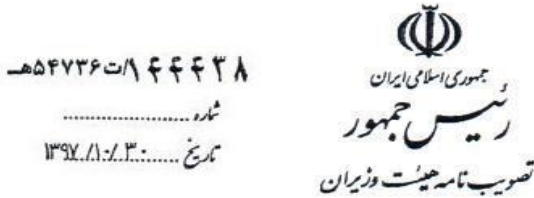
ماده ۵- بانک مرکزی به موجودی حساب ذخیره ارزی با نرخ‌ی که شورای پول و اعتبار تعیین می‌نماید، هر سه ماه یکبار به ارز مربوط سود پرداخت می‌نماید.

ماده ۶- مصارف و تعهدات حساب ذخیره ارزی پس از کسر منابع لازم برای اجرای تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و ایفای باقیمانده تعهدات قبلی دارای پوشش به طرح‌های تسهیلاتی بخش‌های دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی در طول دوره تأمین مالی مطابق ضوابط مربوط، شامل موارد زیر است:
الف- تأمین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میعانات گازی نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در بودجه سالانه.

تبصره - چنانچه معادل ریالی درآمد ارزی حاصل از نفت خام، گاز و میعانات گازی کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه سالانه باشد، بانک مرکزی موظف است بلافاصله مطابق با اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، تمام یا بخشی از کسری یادشده را از موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی برداشت و معادل ریالی آن را به نرخ ارز روز (رسمی) اعلامی بانک مرکزی تا سقف درآمد مصوب ردیف مربوط در بودجه سالانه، به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

ب- اعطای تسهیلات مورد نیاز صنایع دفاعی کشور.

پ- تعهدات موضوع ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (موضوع افزایش سرمایه بانک‌های دولتی از محل وصولی‌های حساب ذخیره ارزی) و آیین‌نامه اجرایی مربوط.

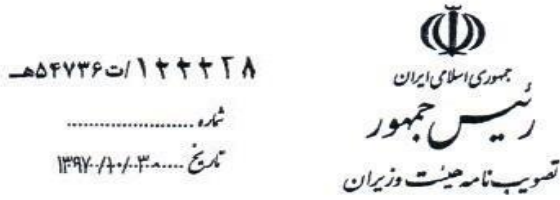

- ت- تعهدات موضوع بند (ج) ماده (۳۳) قانون برنامه ششم توسعه (موضوع افزایش سرمایه بانک کشاورزی از محل بازپرداخت تسهیلات پرداخت شده از محل حساب ذخیره ارزی).
- ث- واریز پنجاه درصد (۵۰٪) مانده نقدی حساب در پایان هر سال به حساب صندوق توسعه ملی (موضوع جزء (۴) بند (ج) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور).
- ج- اختصاص معادل ریالی مبلغ سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی با اولویت طرح‌های (پروژه‌های) نیمه تمام آموزشی، پرورشی و تربیت بدنی آموزش و پرورش به منظور افزایش ایمنی و مقاوم‌سازی مدارس و فضاهای پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (موضوع بند (ث) ماده (۶۳) قانون برنامه ششم توسعه).
- چ- سایر تکالیف محوله قانونی.
- ماده ۷- انجام مصارف و تعهدات موضوع ماده (۶) این آیین‌نامه تا سقف موجودی نقدی حساب ذخیره ارزی می‌باشد.
- ماده ۸- درخواست تسهیلات موردنیاز صنایع دفاعی از محل حساب ذخیره ارزی، از طرف وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و از طریق یکی از بانک‌های عامل (به انتخاب وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح) پس از بررسی و ارزیابی گزارش‌های توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح توسط بانک عامل، به هیئت امانا جهت اتخاذ تصمیم منعکس می‌شود. ضمانت بازپرداخت تسهیلات فوق برعهده بانک عامل خواهد بود.
- ماده ۹- طرح‌های قبلی مصوب هیئت وزیران و هیئت امانا که فاقد پوشش از محل حساب ذخیره ارزی می‌باشند به شرح جدول پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، لغو می‌شوند. موارد استثناء مجدداً به تصویب هیئت امانا خواهد رسید.
- ماده ۱۰- حسابداری و نگهداری منابع و مصارف حساب ذخیره ارزی برعهده بانک مرکزی می‌باشد.
- تبصره- بانک مرکزی موظف است گزارش گردش عملیات سالانه حساب ذخیره ارزی را پس از رسیدگی و اظهار نظر نسبت به آن توسط سازمان حسابرسی به تفکیک بانک‌های عامل به هیئت امانا ارائه نماید.
- ماده ۱۱- پیگیری وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی (اعم از اصل، سود، وجه‌التزام تأخیر تأدیه دین) و واریز آن به حساب مزبور به عهده بانک‌های عامل است. بانک‌های عامل

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

پیوست شماره (۳-۶۳)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

مکلفند نتیجه پیگیری‌های انجام شده درخصوص وصول اقساط تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی را هر شش ماه یکبار به تفکیک به بانک مرکزی اعلام نمایند.

ماده ۱۲- بانک مرکزی مکلف است گردش عملیات حساب ذخیره ارزی را در پایان هر ماه به تفکیک بخش‌های دولتی و غیردولتی و به تفکیک بانک‌های عامل به هیئت امنای ارائه نماید.

ماده ۱۳- تعیین اولویت و سقف انجام مصارف و تعهدات ماده (۴) این آیین‌نامه، تصمیم‌گیری درخصوص درخواست‌ها و ابهامات طرح‌های استفاده‌کننده از تسهیلات حساب ذخیره ارزی از جمله دوره تأمین مالی (دوره استفاده، تنفس و بازپرداخت) و نیز تعیین شرایط و ضوابط تسهیلات اعطایی به صنایع دفاعی و مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و موارد تعیین شده در این آیین‌نامه برعهده هیئت امنای می‌باشد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

پیوست شماره (۳-۶۳)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

ردیف	شماره	تاریخ	موضوع تصویب کننده
۱	۳۹۹۳/۱۶۴۳۷	۱۳۸۹/۷/۲۴	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲	۳۹۹۳۷/۳۸۸۴۶	۱۳۸۷/۳/۱۳	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۳	۳۴۰۳۱۴/۱۷۳۵۰	۱۳۸۷/۵/۳۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۴	۱۰۰/۳۰۷۰۹	۱۳۸۶/۳/۵	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۵	۳۴۰۷۶۶/۲۲۶۹۸۶	۱۳۸۸/۱۱/۱۷	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۶	۳۲۰۲۲/۵۷۰۴۸	۱۳۸۳/۱۰/۱۵	هیات وزیران
۷	۳۴۴۰۰۳/۲۲۶۹۳۹	۱۳۸۸/۱۱/۱۷	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۸	۴۲۶۹۱/۲۶۰۹۳۷	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۹	۴۳۳۵/۲۲۲۹۹۴	۱۳۸۹/۱۰/۱۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۰	۴۶۱۸۰/۳۰۰۶۲۷	۱۳۸۹/۱۲/۲۸	هیات وزیران
۱۱	۴۲۸۲۹/۱۸۰۴۷۲	۱۳۸۹/۸/۱۲	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۲	۳۹۹۳۱/۴۴۱۹۵۸	۱۳۸۷/۱۲/۲۲	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۳	۳۴۴۰۴۴/۲۱۷۸۷۴	۱۳۸۸/۱۱/۱۴	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۴	۳۹۴۷۸/۱۰۰۱۶۸	۱۳۸۷/۶/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۵	۳۴۰۱۲۹/۱۴۶۲۵۸	۱۳۸۹/۶/۳۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۶	۴۵۲۱۳/۲۰۹۳۷۲	۱۳۸۹/۹/۳۰	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۷	۳۹۶۹۹/۱۸۷۱۱	۱۳۸۷/۲/۱۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۸	۱۰۰/۵۲۰۶۴	۱۳۸۶/۴/۱۶	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۱۹	۴۰۹/۱۰۱۳۴۹	۱۳۸۵/۸/۵	شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی
۲۰	۶۱۸۰۵/۲۲۱۷۱۳	۱۳۸۸/۱۱/۱۱	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۱	۴۳۳۵/۳۵۵۸۲	۱۳۸۹/۲/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۲	۴۴۲۱۴/۲۱۷۶۵۰	۱۳۸۹/۹/۳۰	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۳	۴۴۳۷۸/۲۶۳۳۵۸	۱۳۸۹/۱۱/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی
۲۴	۴۲۶۸۲/۲۶۳۳۶۸	۱۳۸۹/۱۱/۱۹	هیات امنای حساب ذخیره ارزی

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

پیوست شماره (۳-۶۳)

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی.	۱۳۸۶/۱۱/۲۱	۱۸۹۳۲	۲۵
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۲۰	۳۹۵۴۴/۴۱۸۹	۲۶
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۲/۱۱	۳۹۷۰۲/۱۸۷۰۸	۲۷
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۵/۳۱	۵۰۰۷۴/۸۷۴۴۵	۲۸
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۷/۱۶	۲۲۵۷۹/۱۷۲۵	۲۹
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۹۰/۱/۲۳	۴۱۴۵۸/۲۵۹۵	۳۰
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۶/۸/۲۳	۳۰۹/۶۴۴۴	۳۱
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۱/۱۱	۳۹۷۰۷/۱۸۷۱۶	۳۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۷/۱۰/۲۱	۴۱۶۰۸/۱۹۰۲۱۲	۳۳
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۱۲/۱۷	۴۵۲۷۲/۳۹۱۰۴۸	۳۴
هیات وزیران	۱۳۸۲/۳/۵	۲۸۵۲۰/۱۰۹۱۲	۳۵
هیات وزیران	۱۳۸۷/۲/۸	۳۹۶۵۲/۱۵۸۶۳	۳۶
هیات وزیران	۱۳۸۶/۱۲/۱	۲۸۷۶۵/۱۹۵۷۱۲	۳۷
هیات وزیران	۱۳۸۶/۱۲/۸	۳۸۷۶۵/۲۰۱۰۳	۳۸
هیات وزیران	۱۳۸۷/۳/۸	۴۹۶۱۵/۱۵۹۵۸	۳۹
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۱۲/۲۶	۴۲۴۱۵/۲۶۰۸۵۲	۴۰
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۴/۲۷	۴۱۶۰۱/۶۹۶۲۳	۴۱
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۷/۲۸	۴۱۹۳۰/۱۶۸۳۵۶	۴۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۹/۸/۲۵	۴۲۰۰۹/۱۹۲۵۹۲	۴۳
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۰/۹	۴۴۴۶۱/۱۷۵۲۵	۴۴
شورای عالی مدیریت و برنامه ریزی اقتصادی	۱۳۸۶/۸/۵	۳۰۹/۱۰۳۰۵	۴۵
هیات وزیران	۱۳۸۲/۷/۱۵	۳۱۴۹۲/۳۸۶۹۷	۴۶
هیات وزیران	۱۳۸۱/۹/۲۳	۳۷۶۷۱/۴۳۶۶۴	۴۷
هیات وزیران	۱۳۸۲/۱۲/۵	۳۱۰۳۶/۷۱۱۱۲	۴۸
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱/۲۴	۴۲۴۰/۱۱۵۵۸	۴۹
هیات وزیران	۱۳۸۷/۴/۱۸	۴۰۲۵۸/۵۷۸۷۲	۵۰

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۷/۴۱۰۴۸۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۱۶

پیوست شماره (۳-۶۳)

هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۷/۲۴	بند (۶) تصمیم نامه شماره ۴۴۱۸۴/۲۵۸۷۸۸ شماره ۵۱
هیات وزیران	۱۳۸۷/۴/۹	بند (۶) تصمیم نامه شماره ۵۲
هیات امنای حساب ذخیره ارزی	۱۳۸۸/۱۰/۹	۴۲۰۸/۱۹۷۵۴۷
نمایندگان ویژه رئیس جمهور	۱۳۸۹/۲/۴	۴۴۳۶۹/ت/۲۲۹۲۵
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۱/۴	بند (۱-د) تصمیم نامه شماره ۴۳۹۲۵/۲۶۴۴۳ شماره ۵۴
هیات وزیران	۱۳۸۹/۲/۵	بند (۳) تصمیم نامه شماره ۴۴۴۷۶/۲۲۵۱۵ شماره ۵۵
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۷/۲۶	بند (۶) و (۳) تصمیم نامه شماره ۴۴۲۵۶/۲۶۱۵۴۵ شماره ۵۶
هیات وزیران	۱۳۸۸/۱۷/۲۶	۴۴۲۵۶/۲۶۱۵۴۵ شماره ۵۷

دفتر هیئت دولت

شماره: ۹۸/۱۶۱۵۵۵

پیوست شماره (۳-۶۴)

تاریخ: ۱۳۹۸/۵/۱۳

۵۴۷۳۶۱ ۱۸۳۱۸

شماره.....
تاریخ ۱۳۹۸/۲/۲۱.....
پیوست.....

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در ماده (۱۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۴۴۳۸/ت/۵۴۷۳۶۶-هـ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۳۰ عبارت "ماده (۶) به صورت
عبارت "ماده (۴) " تحریر شده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

محسن حاجی میرزایی

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول
رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور،
دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین،
تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی،
نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت.

ورود به دفتر دبیرخانه شورای پول و اعتبار
تشیات عالی

۱۳۹۸ / ۲ / ۲۱

۹۸ / ۵ / ۱۳۳۸

شماره

شماره: ۹۸/۲۴۳۳۷۵

پیوست شماره (۳-۶۵)

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۱۷

شماره ۶۶۰۷۱ / ۵۶۵۹۵۱
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۸
پیوست

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت امنای حساب ذخیره ارزی در جلسه ۱۳۹۸/۵/۱۴ کمیسیون اقتصاد به پیشنهاد شماره ۹۸/۵۶۷۷۱ مورخ ۱۳۹۸/۲/۲۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - تصویب کرد:

در کلیه مصوبات هیئت امنای حساب ذخیره ارزی موضوع تمدید دوره‌های تأمین مالی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی، عبارت "در صورت عدم پرداخت اقساط بعد از مدت یادشده، جرایم از زمان اتمام دوره استفاده قبلی محاسبه و وصول خواهد شد." به عبارت "در صورت عدم پرداخت به موقع تمام یا بخشی از هر قسط از سوی تسهیلات گیرنده، جریمه تأخیر با رعایت مقررات مربوط نسبت به اقساط بعد از امهال محاسبه و از گیرنده تسهیلات اخذ می‌گردد." اصلاح می‌شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت دادگستری و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شماره: ۹۸/۲۴۶۱۶۶

پیوست شماره (۳-۶۶)

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۲۰

شماره: ۵۵۱۶۴/ ۸۲۱۲۷

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۷/۲۰

بیت

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دبیر هیئت دولت

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

نظر به اینکه در تبصره (۴) ماده (۴) اصلاحی آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۵۵۱۶۴/ت۱۶۹۴۷۵-۵۵ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ و اصلاح بعدی آن موضوع اصلاحیه شماره ۵۵۱۶۴/۳۲۷۱۴ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۰ عبارت "اصل تسهیلات" بعد از عبارت "معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد" تحریر نشده است، مراتب برای اصلاح اعلام می‌شود.

حسین سیمایی صراف

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۱۶۴۵۲۲ / ات ۵۶۹۶۲ هـ

شماره: .....
تاریخ: ۳۹۸/۱۲/۲۰

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۱۲/۲۵ به پیشنهاد شماره ۲۴۸۵۴۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- ماده (۴) به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۲) و (۳) آن حذف و شماره تبصره (۴) به شماره (۲) اصلاح می شود:

ماده ۴- بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سررسیده شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تسهیل بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه یا نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می باشد و یا نرخ سود دوازده درصد (۱۲٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تاخیر تادیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

شماره ۱۶۴۵۲۷ ات ۵۶۹۶۲ هـ

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۶

۲- در ماده (۵) عبارت "مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی" به عبارت "موظف به تسویه بدهی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی)" اصلاح می‌شود.

۳- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (۶) الحاق می‌شود:

تبصره ۲- در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

۴- ماده (۱۳) حذف می‌شود.

۵- در ماده (۱۶) عبارت "حساب‌های ارزی" به عبارت "حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب‌های ارزی (ریالی)" اصلاح می‌شود.

۶- تبصره ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره - مابه‌التفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مآخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به عنوان بدهی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدهی از روز محاسبه مابه‌التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می‌باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

۷- ماده (۲۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۳- مهلت‌های مقرر در این آیین‌نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه مراجعه نمی‌نمایند، موظفند بدهی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدهی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال یا اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) تسویه نمایند. بدهی تبدیل شده به

شماره: ۱۶۴۵۳۷ / ات ۵۶۹۶۲ هـ

تاریخ: ۳۹۸ / ۱۷ / ۲۶

ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) می باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تادیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیر جاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

۹- متن زیر به عنوان ماده (۲۶) الحاق می شود:

ماده ۲۶- از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می شود، واریز خواهد شد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رییس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره: ۹۹/۱۳۷۶۵

پیوست شماره (۶۷-۳)

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷

آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن
(منتهی به تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۶۹۶۲-هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران)

- ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
- الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹۴-
ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
پ- بانک عامل: بانک‌های اعطاکنده تسهیلات.
ت- تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک عامل طی برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه.
ث- تسهیلات‌گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی دریافت‌کننده تسهیلات.
ج- بدهکار: تسهیلات‌گیرندگانی که طرح تسهیلاتی آنها در دوره تنفس و یا بازپرداخت اقساط تسهیلات قرار داشته و یا دوره تأمین مالی طرح (استفاده، تنفس و بازپرداخت) به اتمام رسیده است و همچنان بدهکار می‌باشند.
چ- کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از نمایندگان تام‌الاختیار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، معاونت حقوقی رییس جمهور، دبیر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت، نماینده بخش خصوصی و حسب مورد نماینده تام‌الاختیار دستگاه اجرایی ذی‌ربط.
ح- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۸۱۵۱/ت/۵۰۷۲۰-هـ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۹ و اصلاحات بعدی آن.
خ- نماینده بخش خصوصی: نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.
ماده ۲- پرداخت حداقل بیست و پنج درصد اقساط سررسید شده به مأخذ نرخ روز گشایش به‌صورت علی‌الحساب تا پایان خرداد سال ۱۳۹۶ و در رابطه با آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده نمی‌باشند، صرفاً آرایه درخواست کتبی به بانک عامل در چارچوب این آیین‌نامه در مهلت زمانی مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، تعیین تکلیف محسوب می‌گردد.
ماده ۳- نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی‌های اعتبارات/ببروات اسنادی و یا حواله‌های ارزی به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها براساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می‌شود:
الف- تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به‌صورت ارزی.
ب- تسهیلات پرداختی پس از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آیین‌نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.
پ- مجموع بدهی‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲,۲۶۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها برحسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می‌شود.
ت- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) برحسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ پانزده درصد از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می‌گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می‌شود.
تبصره ۱- تسهیلات‌گیرندگانی که کالاهای وارداتی یا کالاهای تولیدی آنها مشمول مقررات قیمت‌گذاری بوده است بر حسب اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه ملی مشمول تخفیف بر اساس رابطه $R \left(1 - \frac{P_t}{P_m} \right) \left(\frac{T_2}{T_1} \right)$ و حداکثر معادل پنج درصد خواهند بود:
R= نسبت تأمین مالی از حساب ذخیره ارزی به کل تأمین مالی طرح (ارزی و ریالی).
PC= قیمت کنترلی محصول تولید شده و به فروش رفته.
Pm= قیمت بازار آزاد در داخل و در غیر این صورت، قیمت جهانی به تشخیص کارگروه.
T2= تعداد دوره‌های شش ماهه بازپرداخت که مشمول قیمت‌گذاری بوده است.
T1= تعداد کل دوره‌های شش ماهه طول عمر طرح مطابق گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح نزد بانک عامل.

شماره: ۹۹/۱۳۷۶۵

پیوست شماره (۱۷-۳)

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷

تبصره ۲- بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدهکارانی که فاقد اقساط سررسید شده می‌باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت بیست و پنج درصد وجه علی‌الحساب اقساط سررسید شده برای بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده می‌باشند، محاسبات بدهی آنها را براساس این آیین‌نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳- بدهکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ۴۶۰۷۵/۱۷۶۷۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۱۸ و شماره ۴۹۸۵۴/۱۸۳۳۰۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۱ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی اقساط سررسید شده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حداکثر پنج درصد سود مندرج در بند (۳) ماده (۳) این آیین‌نامه بهره‌مند می‌شوند.

ماده ۴- بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم پرداخت اقساط سررسید شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تقسیط بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می‌باشد و با نرخ سود دوازده درصد (۱۲٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار می‌باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تأدیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین‌نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری موسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

تبصره ۱- چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین‌نامه اقدامی ننماید وجوه پرداختی موضوع این آیین‌نامه به عنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۲- سهم سود بانک‌های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱۳۸۶/۵/۱۶ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی برای بدهکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیین‌نامه استفاده نموده‌اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد اصل تسهیلات مندرج در آیین‌نامه تعیین می‌شود.

ماده ۵- موارد ذیل مشمول استفاده از مزایای مقرر در ماده (۳) این آیین‌نامه بوده و سایر بدهکاران موظف به تسویه بدهی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی) خواهند بود:

الف- تسهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قالب اعتبار ابرات اسنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۷/۴ (راه‌اندازی اتاق مبادلات ارزی) داشته باشد.

ب- بدهکارانی که به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بابت ارایه پروانه سبز گمرکی مطابق با اسناد حمل، پرونده تعهداتی آنها مفتوح می‌باشد، در صورتی که تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تعهد خود را ایفا نمایند.

ماده ۶- آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین‌نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود موضوع ماده (۲) اقدام نموده و به طور یکجا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهند بود.

تبصره ۱- بانک عامل مکلف است جرایم تأخیر در تأدیه باقی‌مانده اقساط را مطابق ضوابط اعطای تسهیلات ریالی (درخصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش‌بینی نماید.

تبصره ۲- در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

ماده ۷- سهم سود بانک عامل براساس نرخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.

شماره: ۹۹/۱۳۷۶۵

پیوست شماره (۶۷-۳)

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷

ماده ۸- هرگونه تغییر در دوره‌های تأمین مالی و بخشودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین بابت تسهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و موسسات عمومی غیردولتی، تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسهیلات موضوع مصوبه شماره ۱۰۰/۷۰۹۶۴ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲۴ هیئت امنای حساب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشنامه شماره ۶۰/۱۰۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۷/۵ و اصلاحیه‌های بعدی آن) و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۹- استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صدور قرار سقوط دعوی (در صورت استرداد دعوی از سوی بانک عامل) و پرداخت هزینه‌های دادرسی و حق‌الوکاله وکیل توسط تسهیلات‌گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰- استفاده از مزایای موضوع این آیین‌نامه درخصوص آن دسته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضایی یا ثبتی منجر به صدور اجرائیه شده باشد، منوط به پرداخت هزینه‌های اجرایی و حق‌الوکاله جهت مخومه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱- کسری معادل ریالی ارقام پرداختی توسط بدهکار نسبت به نرخ روزانه اعلامی در روز تسویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین‌نامه، به عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲- بانک عامل موظف است با بدهکار برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه متمم قرارداد تنظیم نماید.

ماده ۱۳- حذف شده است.

ماده ۱۴- بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین‌نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین برخوردار می‌باشد.

ماده ۱۵- اعمال مفاد این آیین‌نامه درمورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی‌توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین‌نامه استفاده نمود.

ماده ۱۶- بانک عامل موظف است پس از وصول وجه از بدهکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات/پرواات اسنادی و یا حواله‌های ارزی پوشش‌های مربوط و مبالغ ارزی بابت اصل، سود و نرخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب‌های ارزی (ریالی) ارسال نماید.

ماده ۱۷- بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین‌نامه اقدام و فهرست بدهکاران به تفکیک تسویه شده و سایر را به دبیرخانه کارگروه ملی مستقر در دفتر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت ارسال نماید.

تبصره ۱- مسئولیت صحت اطلاعات ارایه شده به عهده بانک عامل است.

تبصره ۲- بانک عامل مکلف است هرگونه ابهام در موضوع این آیین‌نامه را از کارگروه ملی استعلام نماید.

ماده ۱۸- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف- تطابق شرایط در موارد اعتراض بدهکاران.

ب- محاسبه نرخ تخفیف موضوع تبصره (۱) ماده (۳).

پ- اعلام نظر درخصوص هرگونه ابهام بانک‌ها در اجرای این آیین‌نامه.

ت- ارایه گزارش عملکرد به هیئت وزیران در مقاطع زمانی شش ماهه.

تبصره ۱- کارگروه ملی حسب ضرورت می‌تواند تصمیم‌گیری درخصوص پرونده‌های مورد بررسی را پس از اخذ نظارت کارگروه استانی اتخاذ نماید.

تبصره ۲- دستورالعمل‌های موردنیاز برای نحوه اجرای این آیین‌نامه و تشکیل و اداره جلسات کارگروه ملی به تصویب کارگروه مزبور می‌رسد.

ماده ۱۹- تصمیمات کارگروه ملی با حداقل چهار رأی لازم‌الاجرا است.

شماره: ۹۹/۱۳۷۶۵

پیوست شماره (۶۷-۳)

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۱/۲۷

ماده ۲۰- در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدهی دولت به بانکها تهاتر شده است، جریمه تأخیر سهم دولت بخشیده می‌شود.
ماده ۲۱- بدهکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارت تأخیر تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدهی دارند، مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (به استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

ماده ۲۲- مانده بدهی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانکهای ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و با بدهی دولت به بانکهای مذکور تهاتر شده است (موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۱۵۰۰۴۲/ت ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳ هـ، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ و شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳۰) و همچنین مانده بدهی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (ه) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است و نیز مانده بدهی ارزی تسهیلات‌گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها در اجرای جزء (ق) بند (۳) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۰۰۸۴۶/ت ۴۶۱۸۰ هـ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸ با بدهی دولت به بانک کشاورزی تهاتر شده است، مشمول استفاده از مزایای این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره- مابه‌التفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مأخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه) یا روز تقسیط و تبدیل موقوفات به ریال حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به‌عنوان بدهی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدهی از روز محاسبه مابه‌التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می‌باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

ماده ۲۳- مهلت‌های مقرر در این آیین‌نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه مراجعه نمی‌نمایند، موظفند بدهی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی‌مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدهی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) تسویه نمایند. بدهی تبدیل شده به ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) می‌باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تأدیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) به علاوه جرایم موضوع آیین‌نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری موسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

ماده ۲۴- اصلاحات این تصویب‌نامه به کلیه تسهیلات‌گیرندگانی که در چارچوب این آیین‌نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده‌اند، تسری می‌یابد.

تبصره- مابه‌التفاوت مبالغ مزاد دریافتی از تسویه‌کنندگان در چارچوب این آیین‌نامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آیین‌نامه تأمین می‌شود.

ماده ۲۵- آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد علی‌الحساب موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه، محرومیت‌های زیر رفع می‌شود:

الف- عدم گشایش اعتبار اسنادی.

ب- عدم اعطای هرگونه تسهیلات (ارزی و ریالی).

پ- عدم تحویل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید.

ماده ۲۶- از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی افتتاح می‌شود، واریز خواهد شد.

شماره : ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ : ۱۳۸۱/۶/۵

پیوست شماره ۱-۴

سقف قرارداد عاملیت

وضعیت تسهیلات اعطایی به صادرات کالا و خدمات از محل حساب ذخیره ارزی در پایان ماه ..... سال .....

وضعیت در پایان ماه		عملکرد طی ماه				وضعیت در اول ماه		قراردادهای منعقد شده باگیرندگان تسهیلات
مبلغ	تعداد	قراردادهای منقضی شده		قراردادهای منعقد شده در طی ماه		مبلغ	تعداد	
		مبلغ	تعداد	مبلغ	تعداد			
								صادرات کالا
								صادرات خدمات
								جمع
								قراردادهای تحت بررسی
دلار						دلار		
		مانده تسهیلات پرداختی در ابتدای ماه						* مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی در ابتدای ماه
		اضافه می شود - مبلغ تسهیلات پرداختی در طی ماه						اضافه می شود:
		کسر می شود - اقساط سررسیدی در طی ماه						مبلغ تعهد جدید تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی در طی ماه افزایش تعهد تسهیلات مبلغ اعتبارات اسنادی صادراتی در طی ماه
		مانده تسهیلات پرداختی در پایان ماه						کسر می شود:
		سهام سود دولت (سررسیدی در طی ماه)						مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی ابطال شده کاهش مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی مبلغ تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی در پایان ماه

* منظور از تعهد تسهیلات اعتبارات اسنادی صادراتی مبلغ کل قابل پرداخت در چارچوب قرارداد تسهیلات و شرایط اعتبار اسنادی از محل حساب ذخیره ارزی پس از کسر پیش پرداخت دریافتی

میباشد.

مهر و امضاء

شماره: ۶۰/۱۰۴۹

تاریخ: ۱۳۸۱/۶/۵

پیوست شماره (۱-۵)

«بسمه تعالی»

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اداره تأمین اعتبارات ارزی

با اشاره به بخشنامه شماره مورخ اداره سیاستها و مقررات ارزی آن بانک در ارتباط با مجموعه مقررات ارزی و معرفی نامه شماره مورخ آن اداره، در مورد طرح بدینوسیله با اطلاع می‌رساند این بانک ضمن رعایت کامل مقررات جاری ارزی در زمینه تأمین مالی طرح یادشده و تایق کافی یا تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور برای پوشش معادل ریالی اقساطی که به هنگام بازپرداخت سررسید می‌گردند اعم از اصل و فرع و هزینه‌های تبعی آن را از استفاده‌کننده از تسهیلات مورد بحث دریافت نموده است.

بانک

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

شماره: ۲۷۰۵۷
تاریخ: ۲۰۵۴۷/۱۱/۱۱
پست: ۱۵۸۱۲۱-۸

شماره: ۶۰/۱۰۱۷
تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

پیوست شماره ۹۱

بسمه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد*

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت بازرگانی - وزارت امور خارجه
معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱۲۲۲۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۲
وزارت بازرگانی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه
اجرائی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را به شرح زیر موافقت نمود:

آیین نامه اجرائی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

ماده ۱- صادرات خدمات فنی و مهندسی عبارت است از صادرات فعالیت های مهندسی
مشمول بر طراحی، نظارت، تأمین، تعمیر و نگهداری، اجرا، ساخت، بهره برداری، آموزش، خدمات
مشاوره ای، نصب و راه اندازی در رشته های تاسیساتی و تجهیزات، انرژی، نفت، گاز و پتروشیمی،
نیرو، آب و برق، ساختمان، زیر ساخت های حمل و نقل، معدن، کشاورزی، خدمات فناوری اطلاعات و
ارتباطات (ICT) و نظایر آن به خارج از کشور به نحوی که صرفاً صادرات کالا محسوب نشود.
ماده ۲- صادر کننده خدمات فنی و مهندسی عبارت است از شخص حقیقی و یا حقوقی
ایرانی که اقدام به صادرات خدمات موضوع ماده (۱) می نماید که به اختصار در آیین آیین نامه
"صادرکننده" نامیده می شود.

تبصره - شرکتها، دفاتر یا شعبه مستقر در خارج از کشور که بیش از یک سوم سهام و یا
سرمایه آنها متعلق به صادرکننده باشد، به تناسب سهام یا سرمایه طرف ایرانی از تسهیلات این
آیین نامه برخوردار خواهند شد، مشروط به اینکه شرکت اصلی مستقر در ایران کلیه تعهدات و
مسئولیتهای اجرای پروژه را برعهده بگیرد.

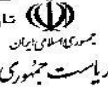
ماده ۳- کلیه صادر کنندگان باید دارای گواهی تایید صلاحیت از معاونت برنامه ریزی و
نظارت راهبردی رییس جمهور باشند، در رشته ها و زمینه های خاصی که معاونت یادشده گواهی
تأیید صلاحیت صادر نمی نماید، تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۴- امور مربوط به اجرا از قبیل رفع موانع اجرایی، برقراری تسهیلات و هماهنگی لازم
برای صدور خدمات فنی و مهندسی، توسط وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) انجام
می شود. موارد مربوط به سیاستگذاری صادرات، خدمات فنی و مهندسی به پیشنهاد وزارت بازرگانی به
تصویب شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی می رسد.

روز سه شنبه ۱۳۸۹/۷/۲۲
ریاست عالی

۱۳۸۹ / ۷ / ۲۲ - ۸

شماره: ۸۹,۲۵۸۴۶

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شماره: ۲۷۰۵۲
تاریخ: ۸۹/۷/۲۲
پیوست: ۸۰-۴۴/۷۸۹

ماده ۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که صدور ضمانت نامه ها توسط بانک ها در چارچوب مصوبه شورای پول و اعتبار در مقابل حداکثر دو درصد وجه نقد یا سایر وثایق مورد قبول سیستم بانکی و نود و هشت درصد سفته نسبت به ارزش ضمانت نامه، انجام و ترخ کارمزد صدور ضمانت نامه حداکثر به نیم درصد معادل ریالی ارزش ضمانت نامه در سال محدود شود.

ماده ۶ - بانک ها موظفند ضمانت های مورد نیاز صادرکنندگان را به صورت های زیر صادر نمایند:

الف - ضمانت نامه شرکت در مناقصه یا تولید صلاحیت معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور یا حسب مورد کارگروه موضوع ماده (۱۹۶).

ب - انجام تعهدات، پیش برداخت، استرداد کسور وجه الضمان و همچنین گواهی سقف ضمانت نامه ای و اعتباری مورد نیاز برای صادرکنندگان پس از تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹۶).

ماده ۷ - چنانچه پرداخت مبلغ ضمانت نامه صادر شده از طرف بانک ها به ذی نفع موضوعیت یافته، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است معادل و باقی وجه ضمانت به علاوه کارمزدهای وصول نشده بانک صادرکننده ضمانت نامه و بانک کارگزار را به بانک صادر کننده ضمانت نامه پرداخت نماید. بانک ها موظفند در هر مورد بلافاصله پس از وصول مطالبات خود از صادرکننده، نسبت به تسویه حساب مطالب دریافتی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است همه ساله با اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعتبار لازم، معادل مانده مطالبات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از بانکها را برای تسویه بدهیهای معوق یادشده، در لایحه بودجه منظور کند. تسویه بدهیهای معوق یادشده از محل اعتبارات منظور شده در قانون بودجه کل کشور نباید مانع از تعقیب قانونی بانکها در مورد وصول مطالبات خود از صادرکننده گردد و مطالبات معوق بانکها پس از وصول (معادل) وجوه دریافتی از بودجه عمومی) باید به حساب درآمد عمومی مسترد شود.

ماده ۸ - به منظور تقویت بنیه مالی صادرکنندگان و انجام سریع تجهیز کارگاه و یا سایر نیازهای ضروری ضمن اجرای پروژه، بانک ها از محل منابع ارزی خود و یا منابع ارزی قابل تأمین از محل اعتبارات منظور شده در قوانین بودجه سنوالی حداکثر تا سقف بیست درصد (۲۰٪) مبلغ قرارداد در قالب تسهیلات سرمایه در گردش و یا تجهیز کارگاه نسبت به پرداخت تسهیلات به صادرکننده اقدام نمایند این تسهیلات در قبایل ابلانیه رسمی ارجاع کار یا قرارداد معین برای پوشش هزینه های ارزی مربوط به پروژه قایل پرداخت می باشد و مهلت بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل منابع بانک ها بنا به تشخیص بانک عامل حداکثر ظرف سه سال انجام خواهد گرفت.

ماده ۹ - شبکه بانکی کشور به منظور افزایش رقابت پذیری شرکت های صادرکننده از محل منابع ارزی خود نسبت به تأمین عالی طرح های صادراتی با نرخ های بین المللی در قالب اعتبار

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

پیوست شماره ۱

شماره: ۶۰/۱۰۱۷
تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شماره: ۲۷۰۵۲۷/۱
تاریخ: ۸۹/۷/۲۲
پست: ۳۳۸۹/۲۲۰۰۸۰

ماده ۱۴- وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) با هدف توسعه قلمرو صادرات خدمات فنی و مهندسی، اخذ سهم مناسب از بازار جهانی و در راستای حداکثر بهره گیری از توان و پتانسیل‌های صادرات کشور موظف است در خصوص موارد زیر اقدام نماید:

الف - شناسایی و معرفی ظرفیت‌های موجود در کشور طرف اجلاس در قالب گزارشات کشوری و آرایه آن به وزارتخانه مسئول اجلاس.

ب - معرفی شرکت‌های توانمند متقاضی حضور در بازار مورد نظر به وزارتخانه مسئول اجلاس.

ج - پیشنهاد متون لازم برای درج یادداشت تفاهم.

د - معرفی و اعزام نماینده مطیع به اجلاس.

هـ - تشکیل کارگروه کاری در چارچوب وظایف وزارت بازرگانی برای پیگیری و اجرایی نمودن تصمیمات اجلاس.

تبصره ۱ - کلیه دستگاه‌های یادشده موظفند در دوره‌های زمانی سه ماهه آمار و اطلاعات قراردادهای منعقد شده و نیز گزارش پیشرفت طرح‌ها را به دبیرخانه کارگروه موضوع ماده (۱۹) ارسال نمایند.

تبصره ۲ - سازمان توسعه تجارت ایران موظف است تجزیه و تحلیل و گزارش عملکرد دستگاه‌ها و کارگروه موضوع ماده (۱۹) را در فواصل زمانی شش ماهه به هیئت وزیران و شورای عالی توسعه صادرات غیر نفتی اعلام نماید.

ماده ۱۵ - وزارت بازرگانی موظف است با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور نسبت به پیش بینی، تأمین و پرداخت هزینه‌های مربوط به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی از جمله جوایز، بازاریابی و تبلیغات، برگزاری همایش‌ها و سمینارهای تخصصی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

ماده ۱۶ - سازمان تأمین اجتماعی موظف است به منظور استمرار بیمه کارکنان ایرانی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدماتی فنی و مهندسی به خارج از کشور اعزام می‌شوند با دریافت حق بیمه مربوط به صورت ریالی اقدام و گزارش عملکرد موضوع این ماده را در فواصل شش ماهه به سازمان توسعه تجارت ایران منعکس نماید.

ماده ۱۷ - به منظور تشویق صادرات خدمات فنی و مهندسی و کاهش ریسک مؤسسات و شرکت‌های صادر کننده و بانک‌های تأمین مالی کننده طرح‌های بیمه‌انگاری خارج از کشور، صندوق‌های غیر دولتی توسعه صادرات و یا سایر شرکت‌های بیمه ایران موظفند با اخذ کارمزدها و حق بیمه با رعایت قوانین و مقررات مربوط در خصوص موارد زیر اقدام نمایند:

الف- پوشش ریسک‌های سیاسی و تجاری قراردادهای بیمه‌انگاری در خارج از کشور و امتیازات استنادی گنباش شده به نفع صادرکنندگان.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

پیوست شماره ۹۱

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شماره: ۲۷۰۵۲
تاریخ: ۸۹/۷/۲۲
پست: ۸۰ - ۱۱۷ / ۳۸۹

ب- پوشش ریسک عدم بازپرداخت تسهیلات صادراتی قبل از حمل، اعطایی بانک های داخلی به صادرکنندگان در ارتباط با قراردادهای بیمه‌انگاری و اعتبارات اسنادی گشایشی شده به نفع ایشان با اخذ وثایق مناسب (در صورت لزوم سفته).

ج- پوشش ریسک های سیاسی و تجاری اعتبارات بعد از حمل، اعطایی به کافرمنیان و بانکهای خارجی با اخذ وثایق مطمئن از آنها (اعتبار خریدار).

د- پوشش ریسک های سیاسی (شامل جنگ، عدم انتقال ارز و سلب مالکیت) طرح های اجراء، بهره برداری، واگذاری و نظایر آن قابل اجرا توسط شرکت های صادر کننده در کشورهای هدف.

توضیح - دستورالعمل نحوه تعیین میزان کارمزد و حق بیمه رقابتی به پیشنهاد کارگروهی متشکل از سازمان توسعه تجارت ایران (مسئول)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بیمه مرکزی ایران حداکثر یک ماه پس از تصویب این آیین نامه تدوین و به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

ماده ۱۸ - به منظور تسهیل و تسریع در اجرای پروژه های برون مرزی، صدور هرگونه کنوایی مورد نیاز برای اجرای پروژه های خدمات فنی و مهندسی از شمول محدودیت های احتمالی برای صادرات، به استثنای محدودیت های مقرر در قوانین معاف می باشد.

ماده ۱۹ - کارگروهی با مسئولیت وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) و عضویت نمایندگان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، وزارت امور خارجه، دستگاه اجرایی تخصصی ذی ربط (حساب مورد) و انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران برای برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه تشکیل می گردد. دبیرخانه کارگروه یادشده در سازمان توسعه تجارت ایران مستقر می باشد. این کارگروه در موارد زیر انتخاب تصمیم می نماید و اجرای تصمیمات آن برای کلیه دستگاه های ذی ربط الزامی است:

الف - مجوز استفاده از تسهیلات این آیین نامه برای موضوعات یادشده در ماده (۱) و همچنین طرح هایی که به صورت ساخت، بهره برداری و واگذاری و یا سایر روش های مشابه در خارج از کشور اجرا می شوند.

ب - مجوز صدور ضمانت های ارزی، گواهی خط اعتباری و سقف ضمانت نامه های مورد نیاز شرکت های صادر کنندگان خدمات فنی و مهندسی.

ج - مجوز خروج موقت و ورود قطعی ماشین آلات و تجهیزات موضوع مواد (۱۰) و (۱۱).

د - تأیید سهم استفاده از امکانات داخلی برای پروژه های صادراتی که توسط شبکه بانکی کشور تأمین مالی می شوند، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.

ه - رسیدگی و تأیید پرونده های جوازباز بخش صادرات خدمات فنی و مهندسی و سایر مشوق های صادراتی و تعیین میزان آن.

شماره: ۶۰/۱۰۱۷

تاریخ: ۸۹/۷/۲۲

پیوست شماره ۹۱

شماره: ۶۰/۱۰۱۷
 تاریخ: ۸۹/۷/۲۲
 جمهوری اسلامی ایران
 ریاست جمهوری

و - بازدید و بررسی چگونگی و میزان پیشرفت پروژه های شرکت های ایران در خارج از کشور که از تسهیلات این آیین نامه استفاده نموده اند.

ز - مطالعه، ارزیابی بازار و بازاریابی، معرفی توانمندی های پیمانکاران و مشاوران ایرانی در قالب برگزاری جلسات مشترک با مسئولان نمایندگی جمهوری اسلامی ایران و مقامات ذی ربط کشورها و برنامہ ریزی برای اعزام هیئت های تجاری تخصصی در زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی.

ح - ارائه پیشنهادهای و مشاوره های تخصصی در قالب طرحها و بسته های حمایتی و مشوق های صادراتی به منظور توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور.

تبصره ۱- در موارد تساوی آراء، رأی دبیرخانه ملاک خواهد بود.

تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه یادشده می تواند از نمایندگان سایر دستگاهها و تشکلهای مرتبط، برای حضور در جلسات بدون حق رأی دعوت نماید.

تبصره ۳- آیین نامه داخلی، شیوه برگزاری جلسات و سایر موارد، به منظور تسهیل اجرای این آیین نامه، در چارچوب اختیارات تفویضی توسط کارگروه تدوین خواهد شد.

ماده ۲۰- صادرکنندگان علاوه بر تسهیلات این آیین نامه مشمول کلیه تسهیلات و امتیازات صادرات کالاهای غیرنفتی خواهند بود. در مواردی که برای بهره مندی از این گونه تسهیلات و امتیازات همچون کالاهای صادراتی نیاز به پروانه صادراتی باشد، گواهی کارگروه ماده (۱۹) به عنوان جایگزین پروانه صادراتی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - نوع کالاهای قابل ورود، براساس کارکردها و به تشخیص کارگروه ماده (۱۹) تعیین می شود.

ماده ۲۱- آیین نامه اجرایی حمایتهای دولت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع تصویب نامه شماره ۵۹۳۳۹ت/ت۵۹۳۳۱۳ک مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۲ و اصلاحات بعدی آن و کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های متغیر با این آیین نامه لغو می شود.

محمد رضا رحیمی
 معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، اداره کلی قوانین و مقررات کشور، اداره کل حقوقی، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

شماره : ۶۰/۱۱۶۵

تاریخ : ۸۴/۹/۲۹

پیوست شماره (۲-۹)

مب/۵۵۸

۱۳۸۱/۵/۱۳

”بسمه تعالی“

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانکها ارسال گردید.

پیرو بخشنامه شماره مب/۱۶۲ مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۹ به پیوست ویرایش جدیدی از ماده ۲ آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از سوی بانکها، با لحاظ آخرین اصلاحات انجام شده که به استناد اختیار حاصل از تبصره ۲ ماده ۲ آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها صورت گرفته جهت استحضار و اقدام لازم ارسال می گردد.

مدیریت کل نظارت بر بانکها و مؤسسات اعتباری
اداره مطالعات و مقررات بانکی

بهرام فیض زرین قلم حمید تهرانیفر

پیوست: دارد.

رونوشت:

- اداره نظارت بر امور بانکهای تجاری جهت اطلاع.
- اداره نظارت بر امور بانکهای تخصصی و مؤسسات اعتباری غیربانکی جهت اطلاع.
- اداره اعتبارات جهت اطلاع.
- اداره اطلاعات بانکی جهت اطلاع.
- مدیران عامل محترم بانکهای غیردولتی و مؤسسات اعتباری غیربانکی جهت اطلاع.

شماره: ۶۰/۱۱۶۵

تاریخ: ۸۴/۹/۲۹

پیوست شماره (۲-۹)

آئین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از طرف بانکها

ماده ۱- صدور ضمانت نامه و ظهر نویسی از طرف بانکها موکول به اخذ وثیقه از مضمون عنه طبق شرایط مندرج در این آئین نامه میباشد.

ماده ۲- انواع وثایق قابل قبول برای صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی بشرح ذیل میباشد:

الف- وجه نقد یا طلا یا اسناد خزانه یا اوراق قرضه دولتی یا اوراق مشارکت منتشره براساس مجوز بانک مرکزی یا سپرده سرمایه گذاری مدت دار، یا حسابهای پس انداز قرض الحسنه نزد آن بانک یا حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار متقاضی نزد سایر بانکها یا گواهی های سپرده های سرمایه گذاری مدت دار ویژه عام و خاص^۳ یا اوراق قرض الحسنه یا حسابهای ارزی شامل حسابهای سپرده سرمایه گذاری مدت دار ارزی و قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی^۴ نزد بانک صادر کننده ضمانت نامه.

ب- تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی مجاز داخلی^۵.

پ- تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی معتبر خارجی.

ج- سفته با دو امضاء قابل قبول بانک - اموال غیر منقول - برگ وثیقه انبارهای عمومی مربوط به

کالا - سهام شرکتهایی که در بورس پذیرفته شده باشد - کشتی و هواپیما.

۱- بخشنامه شماره م/ ۵۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۳

۲- بخشنامه شماره نب/ ۵۷۸۴ مورخ ۱۳۷۷/۸/۲۴

۳- بخشنامه شماره م/ ۵۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۳

تبصره (۱) - در مورد شرکتهای تحت مدیریت دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای وابسته به آنها، بانک می تواند سفته شرکت یا نهاد در وجه بانک را قبول نماید.^۱
تبصره (۲) - غیر از وثایق پیش بینی شده در این آئین نامه، بانک مرکزی میتواند حسب مقتضیات روز وثایق دیگری را پیش بینی و در صورت لزوم به بانکها اعلام نماید.^۲
ماده ۳ - حداقل معادل ده درصد مبلغ ضمانت نامه یا ظهر نویسی از یک یا ترکیبی از وثایق بند الف - ماده ۲ و بابت بقیه آن از یک یا ترکیبی از انواع وثایق مشروح ذیل خواهد بود:

- ۱- معادل بقیه مبلغ ضمانت نامه و یا ظهر نویسی از یک و یا ترکیبی از انواع وثایق مذکور در بندهای الف، ب و پ ماده ۲.^۳
  - ۲- سفته طبق بند ج ماده ۲ و تبصره (۱) ذیل آن حداقل معادل ۱۲۰ درصد بقیه مبلغ ضمانتنامه و یا ظهر نویسی.^۴
  - ۳- اموال غیر منقول یا برگ وثیقه انبارهای عمومی یا سهام شرکتهایی که در بورس پذیرفته شده با شد یا کشتی یا هواپیما حداقل معادل ۱۵۰ درصد بقیه مبلغ ضمانتنامه یا ظهر نویسی.
- تبصره (۱) - ضمانت نامه های مربوط به شرکت در مناقصه و مزایده از پرداخت وثیقه نقدی مذکور در ماده ۳ معاف می باشند و درصدهای مذکور در ردیفهای (۲) و (۳) نسبت به کل مبلغ ضمانتنامه محاسبه خواهد شد.

۴- بند ۴ مصوبه نهمصد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۷۹/۱۱/۲ شورای پول و اعتبار

۵- بند ۴ مصوبه نهمصد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۷۹/۱۱/۲ شورای پول و اعتبار

۶- بخشنامه شماره م/۵۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۳

۷- بخشنامه شماره م/۵۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۳

تبصره (۲) - بانکها می توانند از اخذ وثیقه نقدی مذکور در ماده ۳ بابت ضمانتنامه های صادره منحصر برای امور کشاورزی، احداث، تکمیل و یا تعمیر واحدهای مسکونی خودداری کنند مشروط بر اینکه وثیقه منحصر غیر منقول بوده و حداقل ۱۶۰ درصد مبلغ ضمانتنامه ارزش داشته باشد.

تبصره (۳) - ضمانتنامه های مربوط به کارخانه های تولیدی بابت خرید مواد اولیه از خارج یا هزینه های ارزی اجرای طرحهای تاسیس یا توسعه کارخانه هایی که مورد تأیید و توصیه وزارت خانه های مربوط باشد و وامهای خارجی برای منظورهای فوق در صورت موافقت بانک مرکزی مشمول تبصره (۱) این ماده می باشد.

ماده ۴ -

براساس یکهزار و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۵ شورای محترم پول و اعتبار (آئین نامه تسهیلات و تعهدات کلان) منسوخ شده است.

ماده ۵ -

براساس یکهزار و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۵ شورای محترم پول و اعتبار (آئین نامه تسهیلات و تعهدات کلان) منسوخ شده است.

ماده ۶ - صدور ضمانتنامه ریالی در برابر تضمین بانکها یا موسسات اعتباری غیر بانکی معتبر خارجی و همچنین صدور ضمانتنامه ارزی منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی میباشد.

ماده ۷ - در ضمانتنامه ها باید موضوع ضمانتنامه - نام مضمون له و مضمون عنه و مدت اعتبار ضمانتنامه و مبلغ آن بطور صریح قید شود.

ماده ۸ - بانکها باید برای حساب ضمانت نامه ها و ظهر نویسی ها و وثائق نقدی و وثائق غیر نقدی ضمانت نامه ها و ظهر نویسی ها حساب جداگانه نگهداری نمایند. بجز از وجه نقد و

شماره: ۶۰/۱۲۵۲

تاریخ: ۸۵/۸/۱۷

سپرده سرمایه گذاری مدت دار، نزد خود بانک و حسابهای ارزی شامل حسابهای سپرده مدت دار ارزی و قرض الحسنه جاری و پس انداز ارزی نزد خود بانک و حساب پس انداز قرض الحسنه نزد خود بانک و گواهی‌های سپرده‌های سرمایه‌گذاری ویژه عام و خاص نزد خود بانک^۱، بقیه وثائق باید در حساب انتظامی نگهداری شود.

ماده ۹- از این تاریخ هر گونه ظهرنویسی و یا صدور ضمانتنامه توسط بانکها منوط به رعایت کامل مقررات این آئین نامه است. ضمانتنامه‌ها و ظهرنویسی‌های موجود که براساس مقررات قبل صادر شده‌اند، در صورت ضرورت تمدید، به تشخیص بانک میتوانند کماکان با شرایط قبلی تمدید شوند.

۱- بخشنامه شماره م/۵۵۸ مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۳.

۲- بخشنامه شماره م/۱۸۲۵ مورخ ۱۳۸۵/۷/۳۰.

شماره: ۶۰/۱۲۵۲

تاریخ: ۸۵/۸/۱۷

پیوست شماره (۳-۹)

جدول مشخصات ضمانت‌نامه های ارزی صادره توسط بانک ..... طی سه ماه ..... سال .....

تاریخ صدور	شماره ضمانتنامه	آخرین سررسید ضمانتنامه	شماره نامه مرجع و تاریخ	مرجع صدور مجوز یا تایید صلاحیت	علت صدور ضمانتنامه	مبلغ ضمانتنامه به دلار	مبلغ ضمانت نامه		مبلغ قرارداد	تاریخ انقضاء مناقصه / قرارداد	زمان برگزاری مناقصه / انعقاد قرارداد	نوع ^۱ ضمانتنامه	نام ذینفع ضمانت نامه	شماره مناقصه / قرارداد	ضمانت خواه	تاریخ
							نوع ارز	مبلغ								

^۱ شرکت در مناقصه - حسن انجام کار - پیش پرداخت - استرداد کسور وجه الضمان

^۲ نرخ تسعیر وجه ضمانت نامه، نرخ فروش ارز در روز صدور ضمانت نامه می باشد

^۳ صدور کالا - خدمات فنی و مهندسی - قراردادهای داخلی - سایر

^۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی - وزارتخانه ذیربط - کمیته موضوع ماده ۱۹

شماره: ۶۰/۱۰۲۴

تاریخ: ۸۶/۴/۲۱

شماره: ۶۰/۱۰۲۴
تاریخ: ۸۶/۴/۲۱

پیوست شماره ۴-۹

لیست کالاهایی که مشمول استفاده از تسهیلات کوتاهمدت بین بانکی (ویفایناس) نمی‌شوند
(حسب تقسیم بندی سیستم هماهنگ (EIS) در کتاب قانون مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۸۶)

شماره قسمت	نام قسمت	فصل	شماره شش رقمی تعرفه	شماره شش رقمی تعرفه
اول	حیوانات زنده، محصولات حیوانی	اول لغایت پنجم	۰۱۰۱ لغایت ۰۵۱۱	-
دوم	محصولات نباتی	ششم لغایت نهم یازدهم لغایت چهاردهم	۰۶۰۱ لغایت ۰۹۱۰ ۱۱۰۱ لغایت ۱۴۰۴	-
چهارم	محصولات صنایع غذایی، نوشیدنیها، آبگون‌های الکلی و سرکه‌ها، توتون و تنباکو و بدل ساخته آنها	شانزدهم لغایت بیست و چهارم	۱۶۰۱ لغایت ۲۲۰۳ ۲۳۰۷ لغایت ۲۴۰۳	-
پنجم	محصولات معدنی	بیست و پنجم لغایت بیست و هفتم	۲۵۰۱ لغایت ۲۷۱۶	-
ششم	محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن	سرفصل سی و هفتم	۳۷۰۱ لغایت ۳۷۰۷	-
هفتم	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد، کاتوچو و اشیاء ساخته شده از کاتوچو	سی و نهم و چهل	صرفاً ۳۹۲۲ و ۳۹۲۴	صرفاً ۳۹۲۶۲۰، ۳۹۲۶۱۰۰۰ ۳۹۲۶۴۰، ۳۹۲۶۲۰ ۴۰۱۵۱۹۹۰، ۴۰۱۵۱۹۹۱۰ ۴۰۱۵۹۹۱۰، ۴۰۱۵۹۹۰۰۰ ۴۰۱۵۹۹۳۰، ۴۰۱۵۹۹۲
هشتم	پوست خام، چرم، پوستهای فوم و اشیاء ساخته شده از این مواد، اشیاء زین و سرگ سازی، لوازم سفر، کیف‌های دستی و محافظه‌های همانند اشیاء ساخته شده از روده (باستثنای اشیاء ساخته شده از احشاء کرم ابریشم)	چهل و یکم لغایت چهل و سوم	۴۱۰۱ لغایت ۴۲۰۳	-
نهم	چوب و اشیاء چوبی، زغال چوب، چوب پنبه و اشیاء چوب پنبه‌ای، مصنوعات حصیر باقی یا سبذیافی	چهل و چهارم لغایت چهل و ششم	۴۳۰۱ لغایت ۴۶۰۲	-
دهم	حصیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی، کاغذ یا مقوا برای بازیافت (آخال و ضایعات)، کاغذ و مقوا و اشیاء ساخته شده از آنها	چهل و هفتم و چهل و نهم	۴۷۰۱ لغایت ۴۷۰۷ ۴۹۰۱ لغایت ۴۹۱۱	-
یازدهم	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	پنجاه و هفتم، شصت و یکم لغایت شصت و سوم	۵۷۰۱ لغایت ۵۷۰۵ ۶۳۱۰ لغایت ۶۳۱۰	-
دوازدهم	کفش، کلاه، چتر آفتابی، عصا، عصای مسندلی شو شلاق و تازیانه، تعلیمی و اجزاء آنها، پر آماده و اشیاء ساخته شده از پر، گل‌های مصنوعی، اشیاء از سبوی انسان	شصت و چهارم لغایت شصت و هفتم	۶۴۰۱ لغایت ۶۷۰۴	-

شماره: ۶۰/۱۰-۲۴
تاریخ: ۸۶/۴/۲۱

پیوست شماره ۴-۹

لیست کالاهایی که مشمول استفاده از تسهیلات گویاممدت بین بانکی (ریفاینانس) نمی‌شوند
(حسب تقسیم بندی سیستم هماهنگ (HS) در کتاب قانون مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۸۶)

شماره قسمت	نام قسمت	فصل	شماره چهار رقمی تیر رقم	شماره هشت رقمی ترانه
سیزدهم	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، ینجه نسوز، سیکا یا از مواد همانند، محصولات سرامیک، شیشه و مصنوعات از شیشه.	شصت و هشتم و شصت و نهم	۶۸۰۱ لغایت ۶۸۱۴	-
چهاردهم	بروارید طبیعی یا پسرورده، سنگهای گرانیتها یا نیمه‌گرانیتها، فلزات گرانیتها (شامل طلا، نقره و پلاتین بصورت شمش و اشکال مختلف) فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانیتها، اشیاء ساخته شده از این مواد، زیور آلات بدنی و سکه	هفتاد و یکم	۷۱۰۱ لغایت ۷۱۱۸	-
شانزدهم	ماشین آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزاء و قطعات آنها و دستگاههای ضبط و بخش صوت و دستگاههای ضبط و بخش صوت و تصویر تلویزیون و اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاهها	هشتاد و پنجم	صرفاً ۸۵۰۶ . ۸۵۰۸ . ۸۵۱۰ . ۸۵۱۰ . ۸۵۰۹ ۸۵۱۲ . ۸۵۱۶ . ۸۵۱۷ . ۸۵۱۸ . ۸۵۱۹ . ۸۵۲۱ . ۸۵۲۸ . ۸۵۲۹ . ۸۵۳۹	-
هفدهم	وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها	هشتاد و هفتم	صرفاً ۸۷۰۳ . ۸۷۰۷ . ۸۷۱۱ . ۸۷۱۲ . ۸۷۱۴ . ۸۷۱۵	-
هجدهم	آلات و دستگاههای اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنسج، کنترل، دفت سنسجی، آلات و دستگاههای طبی - جراحی، اشیاء صنعت ساعت سازی، آلات موسیقی، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	نود و یکم و نود و دوم	۹۱۰۱ لغایت ۹۲۰۹	-
نوزدهم	اسلحه و مهمات، اجزا و قطعات و متفرعات آنها	نود و سوم	۹۳۰۱ لغایت ۹۳۰۷	-
بیستم	کالاهای و مصنوعات گوناگون	نود و چهارم لغایت نود و ششم	۹۴۰۱ لغایت ۹۴۱۸	-
بیست و یکم	اشیاء هنری، اشیاء کلکسیون یا عجیبه	نود و هفتم	۹۷۰۱ لغایت ۹۷۰۶	-